

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΥΔΟΚΙΑ
&
ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΗ ΘΕΚΛΕΙΑ**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
Κα ΚΑΠΙΚΗ ΤΑΝΙΑ**

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος
Εισαγωγή

Πρώτο κεφάλαιο-Περιβάλλον

- 1.1 Τα προβλήματα του περιβάλλοντος**
- 1.2 Οι επιπτώσεις**
- 1.3 Συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σχετικά με τα ξενοδοχεία**
- 1.4 Οι προοπτικές για την εφαρμογή των εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης στην Ελλάδα**

Δεύτερο κεφάλαιο-Ενέργειες

- 2.1 Αυτονομία ενέργειας**
- 2.2 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**

Τρίτο κεφάλαιο-Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός ξενοδοχείων

- 3.1 Αρχιτεκτονική και βιοκλιματικός σχεδιασμός ξενοδοχείων**
- 3.2 Οφέλη βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής**
- 3.3 Περιβαλλοντική εκπαίδευση του προσωπικού του ξενοδοχείου**

Τέταρτο κεφάλαιο-Μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος

- 4.1 Μέτρα περιορισμού και ορθολογικής διαχείρισης των απορριμμάτων**

Πέμπτο κεφάλαιο-Περιβαλλοντική πολιτική σε ξενοδοχειακές μονάδες του εξωτερικού

- 5.1 Grand Hyatt Dubai**
- 5.2 Hilton Dubai Jumeirah**

Έκτο κεφάλαιο-Περιβαλλοντική πολιτική σε ξενοδοχειακές αλυσίδες του εσωτερικού

- 6.1 Eagles Palace Resort**
- 6.2 Sani Resort**
- 6.3 Aldemar**
- 6.4 Grecotel**

Έβδομο κεφάλαιο-Σύγκριση

7.1 Συγκριτική μελέτη περιβαλλοντικής πολιτικής των ξενοδοχείων του εξωτερικού και της Ελλάδας

Όγδοο κεφάλαιο-Συμπεράσματα

8.1 Συμπεράσματα

8.2 Προτάσεις

8.3 Επίλογος

Βιβλιογραφία-Πηγές

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο τουρισμός αποτελεί πλέον μία από τις πιο σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αύξηση του υπήρξε ραγδαία κατά το 2ο ήμισυ του 20ού αιώνα, ενώ αναμένεται να αποτελέσει τη σημαντικότερη οικονομική δραστηριότητα για το μέλλον. Ο τουρισμός αναπτύσσεται σε περιοχές που έχουν τις δυνατότητες να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών, σε περιοχές όπως η Μεσόγειος και η χώρα μας. Τα θέλγητρα που προσελκύουν κατά κύριο λόγο τον τουρισμό είναι το φυσικό περιβάλλον και η πολιτισμική κληρονομιά που αποτελούν και τους τουριστικούς πόρους. Η ανάπτυξη του τουρισμού σε μια περιοχή και το είδος της τουριστικής ανάπτυξης που ακολουθεί εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των τοπικών πόρων, τα οποία προσδιορίζουν ως ένα βαθμό τις δυνατότητες αλλά και τους περιορισμούς για την τουριστική ανάπτυξη ενός τόπου.

Η εντατικοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας και η ανάπτυξη της στη χώρα μας, κυρίως σε νησιά αλλά και παραδοσιακούς οικισμούς, πόλεις, σε παράκτιες περιοχές και σε περιοχές με ιδιαίτερη οικολογική αξία, έχουν εστιάσει το ενδιαφέρον όχι μόνο στα οφέλη από τον τουρισμό αλλά και στις πιέσεις και τα προβλήματα που δημιουργεί σ' έναν τόπο. Τα προβλήματα αυτά εντείνονται λόγω της αδυναμίας ελέγχου και ορθολογικής οργάνωσης της ανάπτυξης του τουρισμού. Πολλές είναι οι φορές φυσικά που για την υποβάθμιση ενός φυσικού τοπίου ευθύνεται η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική εξέλιξη και γι' αυτό δε θα πρέπει να θεωρούμε τον τουρισμό τον μόνο υπαίτιο. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζουμε τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής, δηλαδή το φυσικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και οικονομικό περιβάλλον.

Η σχέση τουρισμού και περιβάλλοντος έχει μια ιδιαίτερη σημασία καθώς η τουριστική ανάπτυξη σε όλο τον πλανήτη, μπορεί να οδηγήσει σε μία ή περισσότερες

από τις ακόλουθες ενέργειες: απαίτηση ολοένα και περισσότερων νέων χώρων, συχνά δασικών, λόγω τουριστικών εγκαταστάσεων (κυρίως ξενοδοχειακών μονάδων), ρύπανση των υδάτινων πόρων (θάλασσα, λίμνες, ποτάμια), εξαιτίας των αποβλήτων τουριστικών μονάδων και της συνεχώς αυξανόμενης μετακίνησης τουριστών, εναέρια μόλυνση λόγω της επέκτασης των αεροπορικών μεταφορών και του συγχρωτισμού των αιθέρων τα τελευταία χρόνια, κάθε ρύπανση και μόλυνση του περιβάλλοντος από τη μαζική χρήση χώρων που απευθύνονται αποκλειστικά στα δεδομένα της τουριστικής ζήτησης, κάθε είδους φθορά και καταστροφή αρχαιολογικών και θρησκευτικών μνημείων.

Η τουριστική ανάπτυξη λοιπόν μπορεί να συμβάλλει θετικά ή αρνητικά στη φύση, στην πολιτισμική κληρονομιά και στο περιβάλλον γενικότερα.

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης που πρώτα αναπτύχθηκε τη δεκαετία του 1970, ουσιαστικά πηγάζει από την αντίληψη ότι το περιβάλλον και οι φυσικοί και πολιτισμικοί πόροι δέχονται αρνητικές επιπτώσεις από τις ανθρώπινες δραστηριότητες που υποβαθμίζουν τη διαθεσιμότητα και τα χαρακτηριστικά τους. Επιπλέον γίνεται ολοένα και πιο αντιληπτό στις μέρες μας ότι η φυσική και πολιτισμική κληρονομιά (οι πόροι του τουρισμού) δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ατομικής ιδιοκτησίας αλλά ανήκουν εξίσου στην τωρινή όσο και στις επόμενες γενιές. Η οικονομική ανάπτυξη αλλά και κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιβαλλοντικές και τις κοινωνικές προεκτάσεις. Η αντίληψη αυτή βρίσκεται σύμφωνη με την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος για τη διατήρηση του εισοδήματος από τον τουρισμό. Η ιδιαίτερη σημασία του βιώσιμου τουρισμού αναδείχτηκε στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης για το Περιβάλλον & τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Ρίο 1992), ενώ 10 χρόνια μετά, στη Συνδιάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ (2002), η προώθηση βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης, μεταξύ άλλων και στον τομέα του τουρισμού, αποφασίστηκε ότι αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τις σύγχρονες κοινωνίες την επόμενη δεκαετία.

(Γιάννης Χ. Παπατζανής, www.ecocrete.gr)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αντίληψη ότι οι τουριστικές μονάδες έχουν πιο ήπιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε σχέση με άλλου είδους επιχειρηματικές δραστηριότητες (πχ. μεταποίηση ή πρωτογενής τομέας) έχει πλέον αναθεωρηθεί, ανάγοντας το πρόβλημα στις σωστές του διαστάσεις. Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κατά την φάση της εγκατάστασης τους έχουν επιπτώσεις στο έδαφος και στους υδάτινους πόρους, ενώ μπορούν να συμβάλλουν στην υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων και του τοπίου του τουριστικού προορισμού. Παράλληλα, κατά τη λειτουργία τους αποτελούν οικολογικό "πρόβλημα" επειδή καταναλώνουν σημαντικές ποσότητες ενέργειας και φυσικών πόρων, είναι υπεύθυνες για την παραγωγή στερεών και υγρών αποβλήτων ενώ συνδέονται και με άλλες επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως η υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα (κατά τη μεταφορά προϊόντων και επισκεπτών στις εγκαταστάσεις τους ή τη χρήση ουσιών επικίνδυνων για το περιβάλλον).

Με σκοπό τον περιορισμό των επιπτώσεων κατά την εγκατάσταση των τουριστικών μονάδων, ο ρόλος της πολιτείας θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός μέσω της θέσπισης και ελέγχου εφαρμογής εργαλείων όπως οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, οι περιβαλλοντικοί όροι & μέσω της προώθησης οικοδομικών κανονισμών καθώς και των αρχών και κανόνων της Βιοκλιματικής Αρχιτεκτονικής. Η λογική για τη συμβολή του ιδιωτικού τομέα προς μία βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη θα πρέπει να αναζητηθεί στον τρόπο που αυτός λειτουργεί και στην αντιμετώπιση των πιέσεων στο περιβάλλον που προκύπτουν από τη δραστηριότητα του.

Η τουριστική βιομηχανία, στο πλαίσιο του διαρκούς αυξανόμενου επιπέδου περιβαλλοντικής ευαισθησίας και της ζήτησης για υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος,

έχει αναπτύξει πρωτοβουλίες και εργαλεία περιβαλλοντικής διαχείρισης για τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Αρχικά, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή τέτοιων εργαλείων αποσκοπούσε στον περιορισμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον και στον άνθρωπο μέσω της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων, στη μείωση του λειτουργικού τους κόστους, καθώς και στην προσέλκυση περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων επισκεπτών. Η υιοθέτηση τέτοιων εργαλείων και πρακτικών από τον ιδιωτικό τομέα, δίνει τη δυνατότητα διεξόδου σε νέες και ιδιαίτερα δυναμικές αγορές ευαισθητοποιημένων επισκεπτών υψηλού επιπέδου και κατ'επέκταση υψηλών εισοδηματικών στρωμάτων.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχει ήδη αναπτυχθεί μία σειρά από σχήματα και πρότυπα για την πρακτική ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης κατά τη λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο. Τα σχήματα αυτά διακρίνονται σε 2 κύριες κατηγορίες:

Σ' εκείνα που επιδιώκουν συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και συνδέονται κυρίως με τις διαδικασίες διοίκησης και τις οργανωτικές δομές μιας τουριστικής επιχείρησης (συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης), και σ' εκείνα που αποβλέπουν στην εφαρμογή βέλτιστων τεχνικών λύσεων και προσαρμογών στους τομείς της πρόληψης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (οικολογικά σήματα και σφραγίδες περιβαλλοντικής ποιότητας).

Εξαιτίας του σημαντικού εύρους των εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναπτυχθεί για τον κλάδο του τουρισμού, δίνεται η δυνατότητα στις τουριστικές επιχειρήσεις να υιοθετήσουν πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, συμβάλλοντας στην προστασία του και ικανοποιώντας τις απαιτήσεις μεγάλου αριθμού επισκεπτών σε ολόκληρο τον κόσμο. Υπάρχουν εργαλεία που αφορούν στη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης μίας τουριστικής επιχείρησης (συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης), στην ικανοποίηση μίας σειράς κριτηρίων και προϋποθέσεων έτσι ώστε η συγκεκριμένη δραστηριότητα να θεωρείται φιλική προς το περιβάλλον (σύστημα απονομής οικολογικού σήματος). Έχουν θεσπιστεί ακόμα, εθνικά και ευρωπαϊκά βραβεία για την καλύτερη περιβαλλοντική επίδοση μεταξύ των τουριστικών επιχειρήσεων και έχουν υιοθετηθεί απλούστερα εκπαιδευτικά μέσα για την περιβαλλοντική διαχείριση των επιχειρήσεων, όπως οι εκδόσεις και οι κώδικες καλής πρακτικής του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Environment Program). Παρ'όλο που τέτοιου είδους εργαλεία και πρωτοβουλίες μπορούν να αξιοποιηθούν από το σύνολο του ιδιωτικού τομέα, ορισμένες θεωρούνται καταλληλότερες για μεγάλου μεγέθους ξενοδοχειακές μονάδες, ενώ άλλες προτείνονται για τουριστικές επιχειρήσεις μικρότερου μεγέθους.

(Γιάννης Χ. Παπατζανής, concreter)

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1.1 ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ανεξέλεγκτα περιβαλλοντικά προβλήματα στην Ελλάδα

Σ.Π.Α.Π.Ε.Κ.Ε.Ε.Κ.

Πέμπτη, 18 Σεπτέμβριος 2008

Η χώρα μας κατέχει την τέταρτη θέση, ως προς τις 48 υποθέσεις παραβίασης της Κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και με σωρεία καταδικαστικών αποφάσεων να έχουν ήδη εκδοθεί εναντίον μας, η χώρα πρέπει σύντομα να λάβει αποφάσεις για τα μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα που την ταλανίζουν. Οι κυβερνήσεις μας είναι δυστυχώς έρμαια των "μεγάλων συμφερόντων" υποχωρώντας στις πιέσεις τους και κωλυσιεργώντας, αντί να εφαρμόζουν τα ήδη θεσπισθέντα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. Κάποια στιγμή πιστέψαμε κι εμείς ότι με την ένταξή μας στην Ε.Ε. θα δρομολογούνταν κάποιες στοιχειώδεις φιλοπεριβαλλοντικές εξελίξεις, αλλά κι αυτές οι ελπίδες τελικά απεδείχτηκαν φρούδες.

Η Ελλάδα είναι μια από τις πλουσιότερες χώρες της Ε.Ε. σε βιοποικιλότητα, διαθέτοντας έτσι ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα για ανάπτυξη: το φυσικό της περιβάλλον. Για την προστασία της μοναδικής αυτής κληρονομιάς η χώρα μας δεσμεύεται από την εθνική νομοθεσία, αλλά και από διεθνείς συμβάσεις, κοινοτικές οδηγίες και κανονισμούς. Ωστόσο, για την διατήρηση του φυσικού πλούτου δεν αρκούν μονάχα οι νομοθετικές ρυθμίσεις. Απαιτείται η ύπαρξη ικανού μηχανισμού ελέγχων των σοβαρών παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Όπως κατέδειξε πρόσφατη έρευνα του WWF Ελλάς, όλες οι υπηρεσίες που έχουν, μεταξύ άλλων, και αρμοδιότητες διενέργειας περιβαλλοντικών ελέγχων εμφανίζουν σοβαρά κενά στη κάλυψη των προβλεπομένων οργανικών θέσεων,

καθώς και ειδικά κλιμάκια ελέγχου ποιότητας περιβάλλοντος που μπορούν να συγκροτούνται με απόφαση του οικείου Νομάρχη. Παράλληλα, περιβαλλοντικούς ελέγχους διενεργεί και Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001 και συγκροτήθηκε και λειτουργεί από τις αρχές του 2004, βάσει του ΠΔ 165/2003. Τουλάχιστον λοιπόν, σε θεσμικό επίπεδο η Ελλάδα μπορεί να δηλώσει ότι διαθέτει μηχανισμούς ελέγχου των παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Διαπιστώθηκε όμως από την ίδια έρευνα, ότι υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε εξοπλισμό, μετρητικά όργανα, μηχανοργάνωση, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται το έργο των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του 85% των στελεχών των υπηρεσιών περιβάλλοντος Νομαρχιών και Περιφερειών ότι αδυνατούν να προβούν σε επαρκή αριθμό ελέγχων. Σοβαρό εμπόδιο αποτελεί ωστόσο και η άσκηση πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών πιέσεων προς τις τοπικές υπηρεσίες, με αποτέλεσμα είτε να μη δημιουργούν ελέγχους, είτε να "συμμετέχουν" στην έκδοση παράτυπων διοικητικών πράξεων, που ενισχύουν την αυθαιρεσία και μη εφαρμογή της νομοθεσίας.

Με δεδομένους λοιπόν, αυτούς τους εξαιρετικά αδύναμους μηχανισμούς περιβαλλοντικού ελέγχου, είναι λογικό να κυριαρχεί στους πολίτες η αντίληψη πως η Ελλάδα είναι "ξέφραγο αμπέλι", όπου ο καθένας μπορεί να καταπατήσει ή να ρυπάνει το περιβάλλον και να μείνει ατιμώρητος. Εύλογο δε, είναι το ερώτημα για το πότε και πως θα εφαρμοσθεί και στη χώρα μας η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει".

Σύμφωνα με νεότερες μελέτες επιστημόνων, υπάρχουν τουλάχιστον δέκα περιβαλλοντικά προβλήματα που απασχολούν σοβαρά της χώρα μας και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

1.Χωματερές:

Δύο χιλιάδες χωματερές και δέκα χιλιάδες ανεξέλεγκτοι σκουπιδότοποι, ανά την επικράτεια, εκπέμπουν ρυπογόνα αέρια του θερμοκηπίου. Στην Αττική, όπου παράγεται το 40% του συνόλου των σκουπιδιών της χώρας, βρίσκονται μόλις εννιά (9) χωματερές. Στα Άνω Λιόσια λειτουργεί η μεγαλύτερη χωματερή της Ευρώπης. Επίσης, 400 τόνοι σκουπιδιών είναι πεταμένοι στα εννιά μεγάλα ποτάμια μας. Το 2001 τιμωρηθήκαμε με πρόστιμο πέντε εκατομμυρίων ευρώ, για τη χωματερή του Κουρουπητού, στα Χανιά. Οι περισσότερες χωματερές αντιβαίνουν τις διατάξεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και θα έπρεπε να έχουν κλείσει από το 2000, πήραμε όμως, παράταση μέχρι το 2008, ένα στόχο όχι ρεαλιστικά υλοποιήσιμο.

2. Ατμοσφαιρική ρύπανση:

Η χώρα μας είναι δευτεραθλήτρια στην Ε.Ε. στα αιωρούμενα μικροσωματίδια, που παράγονται από τις εξατμίσεις των αυτοκινήτων, τις βιομηχανίες και τους καυστήρες θέρμανσης. Μεταξύ 22 ευρωπαϊκών πόλεων μόνο το Βουκουρέστι ξεπερνά σε μικροσωματίδια την Αθήνα, που καταγράφει ετήσια τη μέση τιμή στα 50mgr/m³ (μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα), όταν το όριο της Ε.Ε. είναι σήμερα 40mgr/m³, κι όλα αυτά εις βάρος της υγείας όλων μας, με τα αναπνευστικά και καρδιακά προβλήματα να αυξάνονται σε κάθε παράλληλη αύξηση των συγκεντρώσεων μικροσωματιδίων.

3. Προστασία του φυσικού μας πλούτου:

Από τα συνολικά θεσμοθετημένα 27 εθνικά πάρκα έχουν εκδοθεί διατάξεις προστασίας για εννιά, ενώ άλλα έξι (Κερκίνης, Δέλτα Αξιού, Δέλτα Έβρου, Αμβρακικού, Κάρλας και Πάρνηθας) εκκρεμούν και οι υπόλοιπες 12 περιπτώσεις είναι ακόμη σε φάση μελέτης. Για ποιο λόγο τόση κωλυσιεργία, είναι πραγματικά άγνωστο.

4. Ηχορύπανση:

Όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας υποφέρουν από υψηλά ποσοστά ηχορύπανσης και παρ' όλο που έχουμε πάρει σχετική οδηγία μείωσης των ντεσιμπέλ από την Ε.Ε. οι μελέτες δεν έχουν καν αρχίσει.

5. Ανακύκλωση:

Τα προγράμματα ανακύκλωσης της χώρας μας καλύπτουν μόλις το 14% του στόχου που έχει θέσει η Ε.Ε. (όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 33%). Σύμφωνα με το ΥΠΕΧΩΔΕ, η αποκομιδή των ειδικών κάδων ανακύκλωσης είναι προβληματική (για πιο λόγο, άραγε;). Επιπροσθέτως, η ανακύκλωση χαρτιού και γυαλιού βρίσκεται σήμερα μόλις στο 29% και 26% αντίστοιχα (σαφείς οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση ζήτησαν ν' ανέβουν στο 60% οι αριθμοί αυτοί – για αμφότερα τα υλικά – μέχρι το 2011).

6. Υδάτινοι πόροι:

Ο υδροφόρος ορίζοντας της χώρας μας σε πολλές περιοχές έχει κατέβει επικίνδυνα. Σύμφωνα με την έρευνα του αναπληρωτή καθηγητή Ευστάθιου Δουκάκη, της σχολής Τοπογράφων Μηχανικών του ΕΜΠ, η έξαρση του φαινομένου του θερμοκηπίου απειλεί άμεσα τις ελληνικές ακτογραμμές, αφού η άνοδος της θερμοκρασίας, σε συνδυασμό με το λιώσιμο των πάγων στους πόλους, προκαλεί άνοδο της θαλάσσιας στάθμης. Περιοχές της χώρας μας όπως ο Θερμαϊκός, το Δέλτα του Νέστου και το Πόρτο Λάγος στη Θράκη, το Δέλτα του Αχελώου και ο Κυπαρισσιακός κόλπος στη Δυτική Πελοπόννησο, η παραλία της Νέας Κίου στο Ναύπλιο, όλη η βόρεια ακτή της Κρήτης, ο κόλπος του Μούδρου στη Λήμνο και πολλές παραλίες στη Ρόδο και τη Σάμο αναμένεται, μελλοντικά, να πλημμυρίσουν και να υφαμυρωθούν. Επιπλέον τα υπόγεια ύδατα στην Αττική, είναι εδώ και χρόνια δηλητηριασμένα από βαρέα μέταλλα και τοξικές ουσίες, απότοκα της ανεξέλεγκτης βιομηχανικής δραστηριότητας.

7. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

Ως το 2010 η χώρα μας θα έπρεπε να καλύπτει το 20% των ενεργειακών αναγκών της από ανανεώσιμες πηγές, σήμερα όμως βρισκόμαστε μόλις στο 11%. Η Δ.Ε.Η. υποχρεούται να αγοράζει τις ποσότητες καθαρής ενέργειας σε διπλάσια τιμή, σε σχέση με τα ισχύοντα τιμολόγια, αλλά ο Φ.Π.Α. ορίστηκε από το αρμόδιο υπουργείο στο 23%, όταν σε άλλες χώρες (Ιταλία και Γαλλία) ισχύει ένα ποσοστό της τάξης του 9%. Ενώ θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε το γεγονός ότι είμαστε μια ηλιόλουστη χώρα, μια που και άπλετο ηλιακό φως δέχεται και διαθέτει το καλύτερο αιολικό πεδίο στην Ευρώπη, οι ανανεώσιμες πηγές βρίσκονται καθηλωμένες στο 5%. Η αρμόδια μελέτη της Ε.Ε. Photovoltaics 2010 υπολόγισε, πριν λίγο καιρό, ότι οι

οικιακές εφαρμογές ηλιακών συστημάτων μπορούν να καλύψουν το 25%-30% της ζήτησης ηλεκτρισμού στην Ελλάδα. Γιατί δεν προχωρά, τότε, μια παρόμοια κίνηση;

8.Ενεργειακή ταυτότητα κτιρίων:

Στο φαινόμενο του θερμοκηπίου συμβάλλουν τα ενεργοβόρα κτίρια, με τις αδιανόητες διαρροές ενέργειας. Τα "μεγάλα συμφέροντα" που ασχολούνται με το ενεργειακό κύκλωμα δεν μπορούν-ούτε θέλουν- να συμβάλλουν στη θεσμοθέτηση μιας ενεργειακής ταυτότητα των κτιρίων, που θα έλυνε, ως ένα βαθμό, το πρόβλημα.

9. Το πρωτόκολλο του Κιότο:

Το 1977 υπογράψαμε, μαζί με άλλες 34 βιομηχανικές χώρες, το πρωτόκολλο του Κιότο, μια πρώτη διεθνή προσπάθεια καταπολέμησης του φαινομένου του θερμοκηπίου. Η εξαιρετικά ρυπογόνος ανάπτυξη της χώρας μας συνέβαλλε, όμως έτσι, ώστε σε μια δεκαετία οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα να αυξηθούν κατά 26%. Η Ελλάδα είναι ήδη τέταρτη παγκοσμίως και πλέον πάει ολοταχώς για το χάλκινο μετάλλιο στο παγκόσμιο πρωτάθλημα αύξησης εκπομπής ρύπων, με τον αυξητικό ρυθμό να ανέρχεται στο 26,6% από το 1990 ως το 2004. Την ενεργειακά σπάταλη Οικονομία μας, επιβαρύνει κυρίως η Δ.Ε.Η., στην οποία οφείλεται το 40% των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Αυτό συμβαίνει επειδή το αρμόδιο υπουργείο επιμένει εδώ και χρόνια στη χρήση του λιγνίτη, ενός εξαιρετικά ρυπογόνου-και μικρής ενεργειακής απόδοσης-ορυκτού, που μαζί με το πετρέλαιο εκπέμπει 43 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ανά έτος. Επειδή όμως, το Κιότο προβλέπει μείωση των εκπομπών στο επίπεδο 12% και η Ελλάδα αδυνατεί να συμμορφωθεί στις κοινοτικές υποδείξεις, καταφεύγουμε στην αγορά δικαιωμάτων ρύπων: το 2005 η Δ.Ε.Η. πλήρωσε 45 εκατομμύρια ευρώ για να αγοράσει δικαιώματα ρύπων, ήτοι, πληρώνει για να μπορεί να ρυπαίνει όσο θέλει.

10.Χωροταξικό:

Οι καταπατητές και η έλλειψη κονδυλίων και ικανών κινήτρων απειλούν 67 χιλιάδες στρέμματα ελεύθερου αστικού χώρου γεμάτου πράσινο, ενώ εξίσου μείζον προβάλλεται το πρόβλημα των 60 εκατομμυρίων στρεμμάτων γης που διεκδικούνται από οικοδομικούς συνεταιρισμούς και την Εκκλησία, για το οποίο θα χρειαστεί απαραίτητα η τροποποίηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Η χώρα εξακολουθεί να μην διαθέτει δασικούς χάρτες και Κτηματολόγιο, ενώ το εθνικό χωροταξικό, που θα έλυνε το πρόβλημα των ελληνικών ακτών καθυστερεί, η ζώνη του αιγιαλού δεν διευθετείται, με αποτελέσματα να χτίζονται παράνομα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και ξενώνες, δίπλα στο κύμα.

Μανώλης Βουτυράκης
Φυσικός Περιβαλλοντολόγος
(www.eot.gr)

1.2 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα έχει επιδράσεις, θετικές ή αρνητικές στο περιβάλλον, φυσικό και ανθρωπογενές. Κατά μείζονα λόγο οι οικονομικές δραστηριότητες, αυτές δηλαδή που συνεπάγονται παραγωγή και κατανάλωση με χρήση σπανιζόντων και σε μεγάλο βαθμό μη ανανεώσιμων πόρων, έχουν αντίκτυπο συνήθως δυσμενή. Το ίδιο συμβαίνει και με τις δραστηριότητες που ανήκουν στη σφαίρα του τουρισμού. Πράγματι ο τουρίστας καταναλώνει αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται από τουριστικές και μη επιχειρήσεις, οι οποίες στη διαδικασία της δημιουργίας τους (τουριστικές επενδύσεις) και της λειτουργίας τους (τουριστική παραγωγή), χρησιμοποιούν συντελεστές παραγωγής (έδαφος, εργασία και κεφάλαιο) που βρίσκονται σε σπανιότητα. Έτσι ο τουρίστας καταναλώνει υπηρεσίες μεταφοράς, διανυκτέρευσης, εστίασης και πάσης φύσεως διασκέδασης. Για παράδειγμα, χρησιμοποιώντας τα μεταφορικά μέσα το περιβάλλον επιβαρύνεται με:

- Μείωση των εκτάσεων εδάφους που χρησιμοποιούνται για τις πάσης φύσεως εγκαταστάσεις των υπηρεσιών μεταφοράς (αεροδρόμια, δρόμοι, λιμάνια).
- Εξάντληση μη ανανεώσιμων, συνήθως, πόρων για καύσιμα. Το μεγαλύτερο μέρος του μαζικού τουρισμού μετακινείται με πτήσεις τσάρτερ. Τα αεροπλάνα χρησιμοποιούν προϊόντα πετρελαίου, μια μη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Εδώ αναφερόμαστε στην άμεση κατανάλωση ενέργειας και όχι στις ποσότητες της και άλλων σπανιζόντων πόρων που απαιτούνται για την κατασκευή και την συντήρηση όλων των απαιτούμενων εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων.
- Ρύπανση πάσης μορφής (περιλαμβάνεται λ.χ. η ηχορύπανση, η οπτική ενόχληση

κ.α.) από τη δημιουργία και λειτουργία των εγκαταστάσεων των μέσων μεταφοράς.

Τα ίδια που αναφέρθηκαν παραπάνω ισχύουν και για τις υπόλοιπες τουριστικές δραστηριότητες. Οι κυριότερες άμεσες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον από την λειτουργία των ξενοδοχείων αφορούν στη σπατάλη ενέργειας, νερού, στη διαχείριση των απορριμμάτων, στη μόλυνση του εδάφους και των υδάτινων πόρων, στην ηχορύπανση, κ.ο.κ. Η υπερβολική, πολλές φορές, κατανάλωση νερού και ενέργειας στα ξενοδοχεία προέρχεται από την αλόγιστη χρήση τους τόσο από το προσωπικό όσο και από τους πελάτες. Η καθημερινή αλλαγή σεντονιών και πετσετών των πελατών, για παράδειγμα, συνεπάγεται συχνότερη χρήση του πλυντηρίου και κατ' επέκταση κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων νερού και ενέργειας. Επίσης οι συσκευασίες μιας χρήσης, τα γυάλινα μπουκάλια, το χαρτί και οι συσκευασίες των προϊόντων ατομικής υγιεινής, που χρησιμοποιούνται στα επισιτιστικά τμήματα της επιχείρησης, καθώς επίσης στα δωμάτια των πελατών, στα γραφεία της διοίκησης, κ.λπ., αυξάνουν τον όγκο των απορριμμάτων του ξενοδοχείου καθημερινώς. Τα απορρίμματα αυτά καταλήγουν συνήθως σε σκουπιδότοπους, οι οποίοι μολύνουν τον αέρα και το χώμα. Όλα αυτά τα φαινόμενα υποβάθμισης του περιβάλλοντος έγιναν αντιληπτά μόλις τις τελευταίες δεκαετίες. Δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον από την διαδικασία παραγωγής και κατανάλωσης τουριστικών υπηρεσιών έχουν παρατηρηθεί από το τέλος του περασμένου αιώνα. Αν όμως αναλογιστούμε ότι πριν 100 χρόνια μόνο λίγοι εκλεκτοί απολάμβαναν τη μαγεία των τουριστικών ταξιδιών ενώ στις ημέρες μας, μόνο οι αφίξεις διεθνών τουριστών πλησιάζουν τα 600 εκατομμύρια (ο εσωτερικός τουρισμός είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτό το νούμερο), υπολογίζεται δε να ξεπεράσει το ένα δισεκατομμύριο το έτος 2012, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, τότε δεν χρειάζεται και πολύ φαντασία για να καταλάβουμε τις δυσμενείς συνέπειες στο περιβάλλον.

Βέβαια, οι επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον δεν είναι μόνο αρνητικές. Η άνοδος λ.χ. του βιοτικού επιπέδου και η προσπάθεια βελτίωσης του τουριστικού προϊόντος έχουν οδηγήσει σε παρεμβάσεις, ιδίως σε αρχαιολογικούς τόπους και μνημεία που είχαν ως συνέπεια τη διάσωσή τους από τη φθορά και την ολική καταστροφή.

Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις μιας ξενοδοχειακής μονάδας είναι ενδεικτικά:

▲ κατανάλωση ενέργειας (στην Ελλάδα βάσει της έρευνας του τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του ΑΠΘ, ο ευρύτερος ξενοδοχειακός κλάδος καταναλώνει το 10% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης -8,1% επί του ΑΕΠ), ενώ περίπου το 9% του συνολικού λειτουργικού κόστους ενός ξενοδοχείου ξοδεύεται στην ενέργεια.

▲ κατανάλωση άλλων φυσικών πόρων (κυρίως νερό, χαρτί).

▲ χρήση και αποθήκευση επικίνδυνων χημικών ουσιών (για δραστηριότητες καθαρισμού και απολύμανσης).

▲ αέριες εκπομπές (από κουζίνα, μηχανοστάσια).

▲ στερεά και υγρά απόβλητα (οργανικά απόβλητα, απορρυπαντικά, χημικά, λίπη

και λάδια, φυτοφάρμακα και βαρέα μέταλλα).

▲ θόρυβος και όχληση (από μηχανοστάσια, chillers, φορτοεκφόρτωση προμηθειών).

Βασικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης από μια ξενοδοχειακή μονάδα θα μπορούσαν να είναι ενδεικτικά:

▲ έλεγχος και ορθολογιστική χρήση χημικών και επικίνδυνων ουσιών.

▲ μείωση της πιθανότητας ρύπανσης των υπογείων υδάτων και εδάφους.

▲ εκπαίδευση προσωπικού για σωστή αποθήκευση χημικών και επικίνδυνων ουσιών.

▲ επαναχρησιμοποίηση νερού (back wash).

▲ διαχείριση άλλων στερεών και υγρών αποβλήτων.

▲ εξοικονόμηση ενέργειας.

Η Tuv Austria Hellas διαθέτει σημαντική πείρα στην πιστοποίηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης ξενοδοχειακών μονάδων. Οι επιθεωρητές της είναι εξειδικευμένοι, κατάλληλα καταρτισμένοι και πιστοποιημένοι, έχοντας πάντα κατά νου την κεντρική πολιτική του Φορέα Πιστοποίησης προς την εξυπηρέτηση του πελάτη και την παροχή προστιθέμενης αξίας στην επιθεωρούμενη επιχείρηση.

**Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό”
Αθήνα: INTERBOOKS**

1.3 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Στις μέρες μας ο τουρισμός θεωρείται ως η μεγαλύτερη παγκόσμια βιομηχανία (Dobriys assessment 1995). Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια αυξάνεται με ταχύτατους ρυθμούς συμβάλλοντας στο 10,7% του συνολικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) της παγκόσμιας οικονομίας (Παγκόσμια Επιτροπή Ταξιδιών και Τουρισμού - ΠΕΤΤ, 1997). Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (World Tourism Organization), υπολογίζεται ότι πραγματοποιούνται περισσότερα από 600 εκατομμύρια ταξίδια αναψυχής και επιχειρηματικών σκοπών σε διεθνείς προορισμούς ετήσια. Εκτιμάται επίσης ότι 2 δισεκατομμύρια ταξίδια εσωτερικού λαμβάνουν χώρα ετήσια, από τα οποία τα μισά είναι στην Ευρώπη, με μεγαλύτερο μερίδιο προορισμών τη Μεσόγειο και τις Άλλεις. Στην Ελλάδα, ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους δυναμικότερους παραγωγικούς τομείς της εθνικής οικονομίας συμβάλλοντας στο 7% του ΑΕΠ, καλύπτοντας το 29,3% του ελλείματος του ισοζυγίου πληρωμών και απασχολώντας 500.000 εργαζομένους (ΕΣΥΕ, 1999).

Αν και η βασική επιδίωξη του τουρισμού είναι η προσφορά υπηρεσιών σε ένα καλής ποιότητας φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, η δυναμική παρουσία και εντατικοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας την έχει καταστήσει ως έναν από τους παραγωγικούς τομείς με το μεγαλύτερο φάσμα περιβαλλοντικών πιέσεων. Στις μέρες μας, το κυρίαρχο μοντέλο του μαζικού τουρισμού, ο εποχιακός κυρίως χαρακτήρας του, η δυσανάλογα μεγάλη συγκέντρωση ανθρώπων και υποδομών σε έναν τόπο και οι συνεχώς αυξανόμενες τάσεις ανάπτυξης του, συντείνουν στην αύξηση της υποβάθμισης των φυσικών, κοινωνικών και πολιτιστικών πόρων. Η απάντηση της τουριστικής βιομηχανίας στο αυξανόμενο επίπεδο της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και του ενδιαφέροντος των τουριστών, είναι η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) των τουριστικών επιχειρήσεων. Η εφαρμογή των συστημάτων αυτών αποσκοπεί στην περιβαλλοντική βελτίωση των λειτουργιών της τουριστικής επιχείρησης, στην εξοικονόμηση οικονομικών πόρων και στην εξυπηρέτηση των αναγκών και ικανοποίηση των ανησυχιών των "πράσινων πελατών". Ο απώτερος σκοπός της ανάπτυξης αυτών των συστημάτων είναι η πρακτική προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης στον τουριστικό τομέα.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Γιατί τα ξενοδοχεία πρέπει να ενδιαφέρονται για το περιβάλλον;

Ο πρώτος λόγος είναι ότι το ξενοδοχειακό προϊόν είναι άμεσα συνδεδεμένο με το φυσικό τοπίο. Ας μην ξεχνάμε ότι η ξενοδοχειακή ανάπτυξη της Ελλάδας στηρίζεται περισσότερο στις φυσικές ομορφιές της και λιγότερο στις ξενοδοχειακές

υποδομές της. Ένας άλλος λόγος είναι ότι το ζητούν οι πελάτες, οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να κάνουν θυσίες όσον αφορά τις παρεχόμενες υπηρεσίες (για παράδειγμα να μην αλλάζονται καθημερινά οι πετσέτες) προκειμένου να προστατέψουν το περιβάλλον.

Γιατί είναι απαραίτητη η ύπαρξη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης;

Η διαχείριση των περιβαλλοντικών θεμάτων δεν είναι μια απλή υπόθεση. Κατ'αρχήν η νομοθεσία είναι εκτενέστατη. Δεύτερον, πρέπει να γίνει αναγνώριση των περιβαλλοντικών θεμάτων που αφορούν το ξενοδοχείο, δηλαδή με ποιούς τρόπους η δραστηριότητα του ξενοδοχείου επηρεάζει το περιβάλλον. Τρίτον, πρέπει να γίνουν παρεμβάσεις, ώστε να βελτιωθούν οι περιβαλλοντικές επιδόσεις του ξενοδοχείου έχοντας σαν ελάχιστο στόχο τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία. Οι βελτιώσεις αυτές πρέπει να αποφασίζονται με σύνεση μια και οι πόροι που διατίθενται για το περιβάλλον είναι κατά κανόνα περιορισμένοι και πρέπει να γίνει η βέλτιστη χρήση τους. Ακόμη, απαιτείται η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών κινδύνων (π.χ. υγρά απόβλητα από βιολογικό καθαρισμό, αέριοι ρύποι από καυστήρες).

Οφέλη από την εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης;

Τα οφέλη από την εφαρμογή ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι πολλαπλά. Οι πελάτες βλέπουν ότι η ξενοδοχειακή μονάδα είναι ευαισθητοποιημένη όσον αφορά το περιβάλλον. Οι tour operators θεωρούν την ύπαρξη πιστοποιητικού ISO 14001 μιας ξενοδοχειακής μονάδας σαν ένα σημαντικό προσόν προβολής της. Η διοίκηση της εταιρείας έχει τη βεβαιότητα ότι τηρείται η περιβαλλοντική νομοθεσία. Οι ασφαλιστικές εταιρείες μειώνουν τα ασφάλιστρα διότι οι μονάδες οι οποίες υιοθετούν συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης έχουν μικρότερη πιθανότητα να εμπλακούν σε ατύχημα. Τέλος, ελέγχονται οι σπατάλες όσον αφορά την κατανάλωση φυσικών πόρων (π.χ. ηλεκτρική ενέργεια, νερό) πράγμα που μειώνει σημαντικά τα κόστη διαχείρισης της μονάδας. Μάλιστα οι ίδιοι οι πελάτες συμμετέχουν στη μείωση της σπατάλης. Έχουμε για παράδειγμα τις ξενοδοχειακές μονάδες που προτείνουν στους πελάτες να μην αλλάζουν πετσέτες καθημερινά με σκοπό την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τα απορρυπαντικά. Η συμμετοχή των πελατών και η επιτυχία παρόμοιων προγραμμάτων είναι η πιο σημαντική απόδειξη της απαίτησης της κοινωνίας για σωστή περιβαλλοντική διαχείριση από τις εταιρείες και την ανάγκη να λάβουν σοβαρά υπόψη τους οι εταιρείες αυτό το μήνυμα.

Τι είναι η πιστοποίηση & ποια τα οφέλη της;

Το πρότυπο ISO 14001 έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε η εταιρεία που εφαρμόζει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης συμβατό με αυτό, να μπορεί να πιστοποιηθεί

από τρίτους. Για το σκοπό αυτό απαιτείται έλεγχος της εταιρείας από Φορέα Πιστοποίησης. Οι Φορείς Πιστοποίησης είναι οι οργανισμοί που ελέγχουν τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης των εταιρειών με κριτήρια το εάν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001 και τη σχετική νομοθεσία. Εφόσον ο έλεγχος είναι επιτυχής, προχωρούν στην έκδοση πιστοποιητικού. Η πιστοποίηση αποτελεί μια ανεξάρτητη και αξιόπιστη βεβαίωση ότι οι περιβαλλοντικές επιδόσεις της εταιρείας είναι καλές.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΠΔ)

Ένα σύστημα περιβαλλοντική διαχείρισης (ΣΠΔ) είναι ένα δομημένο πλαίσιο διαχείρισης το οποίο σχεδιάζεται για να βοηθήσει μια επιχείρηση ώστε να μειώσει την επίδραση της στο περιβάλλον χρησιμοποιώντας διάφορες επιχειρηματικές πρακτικές.

Επειδή τα ΣΠΔ διαφέρουν αρκετά ως προς την ποιότητα και το πεδίο τους, έχουν αναπτυχθεί διάφορα εθελοντικά πρότυπα, τα οποία μπορούν να αναγνωριστούν σε Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνές Επίπεδο. Επομένως, κάθε επιχείρηση μπορεί να εναρμονίσει το ΣΠΔ που διαθέτει επιλέγοντας ένα από τα παρακάτω πρότυπα:

- ▲ ISO 14001-Διεθνές πρότυπο
- ▲ Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικός Έλεγχος (EMAS)-Ευρωπαϊκό πρότυπο
- ▲ BS 8555-Βρετανικό πρότυπο καθοδήγησης για τη σταδιακή εφαρμογή των προτύπων ISO 14001 και EMAS.

Αρκετές επιχειρήσεις θεωρούν ότι είναι αρκετά σημαντικό να διαθέτουν καλή περιβαλλοντική επίδοση. Ένα σημαντικό πλεονέκτημα των ΣΠΔ είναι ότι προωθούν τη συνεχή βελτίωση και ενθάρρυνση των διαφόρων οργανισμών-φορέων για συνεχή επαναξιολόγηση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων κατά την εφαρμογή των επιχειρηματικών τους πρακτικών. Η εφαρμογή ενός δομημένου ΣΠΔ δεν πρέπει να αποτελεί καταναγκαστικό μέτρο σε μια επιχείρηση, αλλά ουσιαστικά πρέπει να είναι ένας μηχανισμός για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης μιας επιχείρησης.

Γιατί να αναπτυχθεί ένα ΣΠΔ;

Οικονομικά οφέλη. Υπάρχουν τρεις τρόποι όπου η ανάπτυξη και η πιστοποίηση ενός ΣΠΔ μπορούν να οδηγήσουν σε μείωση του κόστους. Ο πρώτος τρόπος είναι μέσω της βελτίωσης των μέτρων απόδοσης, τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν μόνο όταν οι επιχειρηματικές πρακτικές αναθεωρούνται συστηματικά και αξιολογούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΣΠΔ. Ο δεύτερος τρόπος εξοικονόμησης χρημάτων μπορεί να προέλθει από τους μειωμένους περιβαλλοντικούς φόρους και τις μειωμένες ρυθμιστικές δαπάνες όταν φυσικά πιστοποιηθεί με ένα ΣΠΔ. Τέλος ένα ΣΠΔ, μπορεί να μειώσει τις ασφαλιστικές

δαπάνες, επειδή με την πιστοποίηση σε ένα από τα ΣΠΔ, η επιχείρηση εφαρμόζει σωστά την περιβαλλοντική διαχείριση και έχει λάβει μέτρα για τη μείωση των σχετικών κινδύνων.

Ένα ΣΠΔ αποτελεί μια καλή ευκαιρία για μάρκετινγκ. Η υιοθέτηση ενός ΣΠΔ αποτελεί μια πολύ καλή ευκαιρία να ενισχυθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της επιχείρησης.

Συμμόρφωση με τις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις της νομοθεσίας. Ένα σημαντικό στοιχείο ενός ΣΠΔ είναι ότι η επιχείρηση εφαρμόζει την τρέχουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και ότι το ΣΠΔ εξασφαλίζει συμμόρφωση ακόμη και αν εισάγονται αλλαγές στην περιβαλλοντική νομοθεσία. Το ΣΠΔ ελαχιστοποιεί τα πρόστιμα, τους φόρους, τις ποινικές διώξεις και βοηθάει την εταιρεία να προβλέψει την εξέλιξη της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και να προσαρμοστεί σε αυτήν με έναν πιο αργό ρυθμό.

Ποιοί πόροι θα χρειαστούν;

Οικονομικοί πόροι. Το κόστος για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ΣΠΔ μπορεί να διαφέρει σημαντικά και εξαρτάται με το κόστος των επενδύσεων που μπορεί να κάνει μια επιχείρηση (αναβάθμιση εξοπλισμού, κατάρτιση προσωπικού κτλ.) καθώς και από το βαθμό της επιδιωκόμενης εξωτερικής υποστήριξης. Η υποστήριξη σε ένα από τα παραπάνω πρότυπα περιλαμβάνει επίσης και το κόστος εγγραφής στο συγκεκριμένο πρότυπο.

Χρόνος και ανθρώπινο δυναμικό

Ο χρόνος και το ανθρώπινο δυναμικό είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες ακόμη και από τις οικονομικές δαπάνες, επειδή η υποχρέωση για την ανάπτυξη και την επιτυχή εφαρμογή ενός ΣΠΔ από όλο το προσωπικό της εταιρείας είναι ζωτικής σημασίας. Ακόμη και αν επιλεγθεί κάποιος εξωτερικός σύμβουλος να μισθωθεί για να αναπτύξει ένα ΣΠΔ και να καθοδηγήσει την εφαρμογή του, είναι πολύ δύσκολο να υιοθετηθεί με επιτυχία και να διατηρηθεί χωρίς την πλήρη υποστήριξη από τους υπαλλήλους της εταιρείας.

Τι θα πρέπει να γίνει για την εφαρμογή ενός ΣΠΔ;

Ο πυρήνας ενός οποιουδήποτε ΣΠΔ ουσιαστικά είναι ένας κύκλος συνεχούς βελτίωσης. Ο πυρήνας αυτός είναι γνωστός και ως κύκλος "Σχεδιασμός-Εφαρμογή-Έλεγχος-Δράση".

Ο παραπάνω κύκλος αντιπροσωπεύει τη δυναμική ποιότητα που πρέπει να έχει ένα καλό ΣΠΔ και αποτελεί το βασικό πλαίσιο των προτύπων ISO 14001 και EMAS. Κάθε φάση έχει και έναν αριθμό από διάφορα στοιχεία. Ο αριθμός και ο τύπος αυτών των στοιχείων εξαρτάται από τι θεωρεί ως κατάλληλο η κάθε επιχείρηση. Ωστόσο, εάν ένα ΣΠΔ είναι πιστοποιημένο σε ένα από τα παραπάνω πρότυπα, τα στοιχεία

αυτά θα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα με τις προδιαγραφές που περιγράφονται από τα συγκεκριμένα σχήματα.

EMAS (ECO-MANAGEMENT & AUDIT SCHEME)

Τα δύο παγκοσμίως κυρίαρχα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι το πρότυπο ISO 14001 (International Organization of Standardization) και ο κανονισμός EMAS (Eco-Management & Audit Scheme).

Το EMAS είναι εφαρμόσιμο σε κάθε επιχείρηση που αναλαμβάνει τη δέσμευση να βελτιώσει την περιβαλλοντική του επίδοση. Οι βασικοί του στόχοι είναι η επίδειξη συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και η γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιτευγμάτων μιας επιχείρησης στο ευρύ κοινό.

Τρεις είναι οι άξονες με βάση τους οποίους θα μπορούσε να κινηθεί στρατηγικά η τουριστική ανάπτυξη και η αναβάθμιση των χωρών προορισμού στα πλαίσια μιας εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής.

1. Χωροταξικός Τουριστικός Σχεδιασμός των περιοχών με βάση την οριοθέτηση περιοχών με τουριστική ανάπτυξη, τη διαχείριση της ροής των επισκεπτών, βελτίωση της διαχείρισης του μαζικού τουρισμού, την ουσιαστική εφαρμογή των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για κάθε έργο τουριστικής ανάπτυξης, την αναβάθμιση των υποβαθμισμένων τουριστικών περιοχών και επανένταξη τους στην τουριστική αγορά, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, με το συστηματικό σχεδιασμό εναλλακτικών συνδυασμών τουριστικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, την ενθάρρυνση των ήπιων παρεμβάσεων και γενικότερα ενθάρρυνση των ήπιων μορφών τουρισμού και εναλλακτικών τύπων τουρισμού που σέβονται τις ιδιαιτερότητες του τόπου υποδοχής.

2. Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη με τη μακρόχρονη τουριστική ανάπτυξη των περιοχών προορισμού, ταυτόχρονα με τη διασφάλιση των οικονομικών και κοινωνικών οφελειών, το σεβασμό των ιδιαιτεροτήτων του τοπικού περιβάλλοντος, την προστασία των τοπικών αξιών, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος.

3. Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, δίνοντας έμφαση στην ευαισθητοποίηση των επισκεπτών, στην αναβάθμιση των υποδομών και στη διαχείριση της χρονικής και χωρικής πυκνότητας των επισκεπτών.

Ο Κανονισμός EMAS έχει διευρύνει σήμερα το πεδίο εφαρμογής του, εντάσσοντας σε αυτό υπηρεσίες του ξενοδοχειακού κλάδου, τουριστικές επιχειρήσεις και ειδικότερα τα ξενοδοχεία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού EMAS, η ξενοδοχειακή επιχείρηση που επιθυμεί την καταχώρηση του ονόματος της μονάδας της στο μητρώο του ΥΠΕΧΩΔΕ και στην επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. θα πρέπει να εφαρμόσει ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, βελτιώνοντας συνεχώς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του, να ενδυναμώνει τη συμμετοχή των εργαζομένων στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του ξενοδοχείου, να ενημερώνει το κοινό και τα άλλα ενδιαφέροντα μέρη ως προς τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις, να εκθέσει το σύστημα αυτό σε συστηματική, αντικειμενική και

περιοδική αξιολόγηση των επιδόσεων του.

Η εφαρμογή του Κανονισμού EMAS στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις

Η τουριστική ανάπτυξη, έχει στόχο την άνοδο του επιπέδου εξυπηρέτησης και γενικότερα της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η επίτευξη των παραπάνω στόχων απαιτεί τη συστηματική περιβαλλοντική αναβάθμιση των χωρών προορισμού. Μια τέτοια αντίληψη εντάσσει την τουριστική ανάπτυξη σε ένα στρατηγικό περιβαλλοντικό σχεδιασμό, που στοχεύει στην ορθολογική χρήση και διαχείριση των φυσικών πόρων, στην προστασία από τη ρύπανση, καθώς και στην αξιοποίηση των ήπιων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Τα σημαντικότερα οφέλη που ένα ξενοδοχείο έχει να αποκομίσει από την εφαρμογή ενός πιστοποιημένου-επαληθευμένου ΣΠΔ είναι τα ακόλουθα: Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην τοπική και διεθνή αγορά, οικονομικά οφέλη από τη μείωση της κατανάλωσης των φυσικών πόρων και της ενέργειας, καθώς και από την ανακύκλωση των αποβλήτων, μείωση των επιχειρηματικών ρίσκων με τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων της μονάδας ως προς την περιβαλλοντική νομοθεσία (ήδη στην Ε.Ε. εφαρμόζεται η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" και στο άμεσο μέλλον θα επιβάλλει την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας με τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή προστίμων).

Ένα ξενοδοχείο που θα αποφασίσει να ενταχθεί στο σύστημα EMAS θα πρέπει να σχεδιάσει, αναπτύξει και εφαρμόσει ένα ΣΠΔ σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιγράψαμε παραπάνω. Ακολουθούν κάποια επιπλέον στοιχεία για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου ένταξης στο σύστημα EMAS.

Αρχική περιβαλλοντική επισκόπηση

Η διοίκηση του ξενοδοχείου που αποφασίζει να εντάξει τη μονάδα στο σχήμα EMAS θα πρέπει αρχικά να διενεργήσει περιβαλλοντική επισκόπηση καλύπτοντας τα παρακάτω βασικά πεδία.

- ♣ Νομοθετικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις. Γνώση του υφισταμένου νομικού πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- ♣ Εντοπισμός των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών.
- ♣ Εξέταση όλων των υφιστάμενων πρακτικών και διαδικασιών περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- ♣ Διερεύνηση και αξιολόγηση παρελθόντων συμβάντων.
- ♣ Διερεύνηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε κατάσταση κανονικής λειτουργίας, μη κανονικής λειτουργίας και σε καταστάσεις εκτάκτων περιστατικών.

Περιβαλλοντικές πτυχές

Σε συνδυασμό με την αρχική περιβαλλοντική επισκόπηση, η ξενοδοχειακή επιχείρηση θα πρέπει να εντοπίσει το σύνολο των περιβαλλοντικών πτυχών της μονάδας, να θέσει κριτήρια αξιολόγησης και να επισημάνει τις σημαντικότερες επιπτώσεις. Μερικά από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα που καλείται η ξενοδοχειακή επιχείρηση να διαχειριστεί είναι τα ακόλουθα:

- ♣ Αστικά απόβλητα
- ♣ Χρήση απορρυπαντικών-χημικών-freon(κλιματιστικά)
- ♣ Κατανάλωση φυσικών πόρων ενέργειας (ηλεκτρονικής και θερμικής), κατανάλωση νερού
- ♣ Αισθητική ρύπανση
- ♣ Στερεά απόβλητα στους χώρους του ξενοδοχείου και τις ακτές.

Η μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ξενοδοχείου έχει σημασία όταν ο Οργανισμός θέτει σκοπούς που σχετίζονται με αυτές τις επιπτώσεις. Στην περίπτωση αυτή είναι αναγκαία η αξιολόγηση των δυνατοτήτων λήψης μέτρων για τη μείωση των επιπτώσεων όπως:

- ♣ Χρήση οικολογικών απορρυπαντικών
- ♣ Χρήση συσκευασίας γυαλιού αντί πλαστικού σε προμήθειες αγαθών καθώς και η ανακύκλωση άλλων υλικών όπως χαρτιού
- ♣ Χρήση υγραερίου για τη λειτουργία μηχανημάτων εστίασης και θέρμανσης
- ♣ Εξασφάλιση της λειτουργίας των ευαίσθητων εγκαταστάσεων διατήρησης τροφίμων σε περίπτωση διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος
- ♣ Εγκατάσταση βιολογικών καθαρισμών για τα ξενοδοχεία με βάση την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων
- ♣ Ανάκτηση νερού για πότισμα από τα επεξεργασμένα λύματα του βιολογικού καθαρισμού της μονάδας
- ♣ Διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων με βάση τις απαιτήσεις των διατάξεων υγιεινής και περιβάλλοντος
- ♣ Παρακολούθηση και διατήρηση της ποιότητας των νερών κολύμβησης στα απαιτούμενα από τη σχετική νομοθεσία όρια
- ♣ Διαχείριση των απορριμμάτων που δημιουργούνται λόγω της λειτουργίας των μονάδων καθώς και αυτών που δημιουργούν οι πελάτες στην περιοχή εγκατάστασης και καθορισμό του χώρου διάθεσης αυτών
- ♣ Διαχωρισμό των δραστηριοτήτων κολύμβησης και άθλησης.

Απαιτήσεις για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Σε κάθε ξενοδοχειακή μονάδα που αναπτύσσεται σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά EMAS, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001 δίνοντας ιδιαίτερο βάρος στα θέματα:

- ♣ Λειτουργίας της τουριστικής μονάδας, ικανοποιώντας τους περιβαλλοντικούς όρους που έχει επιβάλλει η πολιτεία και η τοπική αυτοδιοίκηση για την προστασία

του περιβάλλοντος.

▲ Επιμόρφωση στελεχών και υπαλλήλων του ξενοδοχείου σε θέματα διαχείρισης των περιβαλλοντικών θεμάτων της μονάδας.

▲ Ευαισθητοποίηση του προσωπικού της μονάδας σε θέματα περιβάλλοντος με έμφαση στον τομέα τους και την ειδικότητα τους.

▲ Επιμέλεια των τεχνικών του ξενοδοχείου, για την σωστή λειτουργία και απόδοση των τεχνικών μονάδων αντιρύπανσης.

▲ Τήρηση των κριτηρίων που έχει επιβάλλει η Ε.Ε. για την απόκτηση Γαλάζιας Σημαίας.

▲ Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών αποδόσεων που αφορά τη διαχείριση.

▲ Επικοινωνία με τους συμμετέχοντες φορείς.

Οι σύγχρονες προκλήσεις επιβάλλουν τη συνεχή αναζήτηση και την υιοθέτηση μιας αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης, που θα θέτει το περιβάλλον και τον άνθρωπο στο κέντρο του ενδιαφέροντος. Η τουριστική ανάπτυξη πρέπει να προσδοκά τόσο στην άνοδο του επιπέδου της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών όσο και στην αρμονική ενσωμάτωση δράσεων που στοχεύουν στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος.

Lloyd's Register Quality Assurance

Το LRQA είναι ένας Διαπιστευμένος Φορέας Πιστοποίησης. Ως θυγατρική εταιρεία του Lloyd's Register (LR), που αποτελεί παγκοσμίως πρωτοπόρο Νηογνώμονα και φορέα ελέγχου για την ασφάλεια στη Βιομηχανία από το 1760, το LRQA συνδέεται με την ποιότητα πάνω από 250 χρόνια. Οι λέξεις κύρος, αξιοπιστία και αναγνωρισιμότητα, αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά του Οργανισμού και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το όνομα LRQA.

Πως μπορούμε να βοηθήσουμε;

Το LRQA εξυπηρετεί ένα ευρύ φάσμα βιομηχανικών και εμπορικών κλάδων. Το LRQA επικεντρώνεται στην εξυπηρέτηση των πελατών του προσαρμόζοντας τις υπηρεσίες του ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε πελάτη του. Ταυτόχρονα προφυλάσσει και διατηρεί την ακεραιότητα και την αξιοπιστία του, υιοθετώντας μια υπεύθυνη, αμερόληπτη και συνεπή προσέγγιση όσον αφορά στην Πιστοποίηση. Το γεγονός ότι είναι αυστηρός αλλά δίκαιος φορέας υπογραμμίζει το κύρος των πιστοποιητικών που εκδίδει.

Η Φιλοσοφία μας

Η φιλοσοφία του LRQA είναι ότι το Σύστημα Διαχείρισης μιας εταιρείας πρέπει να "δουλεύει" για την εταιρεία και όχι η εταιρεία γι'αυτό. Πιστεύουμε πως ένας φορέας πιστοποίησης οφείλει να προσθέτει αξία και όχι να αστυνομεύει το

σύστημα. Για το λόγο αυτό, χρησιμοποιούμε επιστημονικό προσωπικό με υψηλή κατάρτιση και εξειδίκευση, ικανό, αφ'ενός, να αντιληφθεί τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η επιθεωρούμενη επιχείρηση και αφ'ετέρου, να συνεισφέρει περαιτέρω στην αποτελεσματική διαχείριση αυτών.

Η νέα μας προσέγγιση

Είναι πλέον κοινά αποδεκτό πως ο τυπικός έλεγχος, με τη μορφή κάποιου checklist, δεν μπορεί να σας βοηθήσει να διαχειριστείτε αποτελεσματικά τα κρίσιμα για την επιχείρησή σας ζητήματα. Η απάντηση του LRQA στο ζήτημα αυτό, είναι ένας νέος τρόπος επιθεώρησης όπου η ουσία έχει μεγαλύτερη σημασία από την απλή συμμόρφωση. Στόχος μας είναι να επισημαίνουμε τις πτυχές εκείνες των δραστηριοτήτων σας που έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στις επαγγελματικές σας επιδόσεις, συμβάλλοντας έτσι στην επιχειρηματική σας αριστεία. Τη νέα αυτή προσέγγιση ονομάζουμε Business Assurance.

Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης από τον LRQA

Το ISO 14001 είναι το πρώτο Διεθνές Πρότυπο Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMS, Environmental Management System) το οποίο καθορίζει λεπτομερώς, πως ένα τέτοιο ΣΠΔ μπορεί να οριστεί και να εφαρμοστεί. Βοηθάει τις επιχειρήσεις να φτάσουν σε ένα αποδεκτό περιβαλλοντικό επίπεδο και εξασφαλίζει ότι οι εταιρείες έχουν αναγνωρίσει την επίδραση των δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Τέλος, παρέχει μια σταθερή βάση για τη συνεχή βελτίωση.

Ένα αποτελεσματικό ΣΠΔ πιστοποιημένο από τον LRQA, όχι μόνο βοηθά να ικανοποιήσετε όλες τις απαιτήσεις αυτού του Διεθνώς Αναγνωρισμένου Προτύπου, αλλά επίσης βοηθά να αντιμετωπίσετε σωστά τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, να ελαττώσετε το κόστος, να αποκτήσετε ανταγωνιστική υπεροχή και να ελαχιστοποιήσετε τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της εταιρείας στο περιβάλλον.

Οι υπηρεσίες του φορέα για το ΣΠΔ περιλαμβάνουν:

- ▲ Μια αρχική επίσκεψη στο χώρο σας-για να συζητήσουμε τις απαιτήσεις σας.
- ▲ Εκπαίδευση-μια σειρά από σεμινάρια με θέμα το περιβάλλον για εταιρείες που έχουν ή προτίθενται να αποκτήσουν ένα EMS.
- ▲ Προκαταρκτική αξιολόγηση-μια ακίνδυνη δοκιμαστική αξιολόγηση που σας επιτρέπει να δοκιμάσετε το σύστημα σας και να προσδιορίσετε περιοχές που απαιτούν περισσότερη εργασία.
- ▲ Αξιολόγηση συστήματος-εξασφάλιση ότι το ΣΠΔ ικανοποιεί τις απαιτήσεις του ISO 14001. Αυτό περιλαμβάνει θετική αναφορά στη συμμόρφωση του συστήματος σας, τονίζοντας τις περιοχές που απαιτούν προσοχή.
- ▲ Επιθεωρήσεις Επιτήρησης-με σκοπό την επιβεβαίωση ότι το σύστημα σας εξακολουθεί να είναι ωφέλιμο για την εταιρεία σας και να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του ISO 14001.

Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση-με την αναγνώριση του για ISO 14001 ο LRQA μπορεί να σας προσφέρει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην περιβαλλοντική διαχείριση. Έτσι αποφεύγετε το επιπλέον κόστος μιας ξεχωριστής πιστοποίησης και επισφραγίζει μια συμπαγή προσέγγιση στο σύνολο του ΣΠΔ. Ολοκληρωμένα ΣΠΔ-μια σύνθετη υπηρεσία για εταιρείες που θέλουν να συνδυάσουν τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας και περιβάλλοντος, που θέλουν να συντονίσουν τη διαδικασία αξιολόγησης και επιτήρησης.

Ο LRQA είναι από τους πρώτους Φορείς Πιστοποίησης που απέκτησε τη διαπίστευση ISO 14001 από το Βρετανικό Συμβούλιο.

Τι είναι το ISO 14001;

Το ISO 14001 είναι διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο για την περιβαλλοντική διαχείριση από τις επιχειρήσεις. Παρέχει οδηγίες και απαιτούμενα σημεία ελέγχων που πρέπει να εφαρμόζονται στις δραστηριότητες εκείνες που έχουν επίδραση στο περιβάλλον. Τέτοιες δραστηριότητες είναι εκείνες όπως η χρήση φυσικών πόρων (π.χ. νερό κτλ.), χειρισμός και διάθεση των απορριμμάτων και κατανάλωση ενέργειας. Όπως όλα τα διεθνή πρότυπα έτσι και το ISO 14001 έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εφαρμόζεται για την διαχείριση περιβάλλοντος των επιχειρήσεων σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου.

Ωφέλειες που προκύπτουν από την εφαρμογή του ISO 14001

Η εφαρμογή ενός Συστήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος παρέχει ένα σύστημα εντοπισμού, αξιολόγησης και ελέγχου των ενεργειών του οργανισμού που έχουν επίδραση και αντίκτυπο στο περιβάλλον. Μέσω της εφαρμογής του συστήματος μπορεί να επιτευχθεί μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης από την αύξηση της αποδοτικότητας και παραγωγικότητας. Αυτό με την σειρά του επιτυγχάνεται με τον εντοπισμό τρόπων για την δραστική μείωση των υπολειμμάτων και απορριμμάτων, την αποδοτική διάθεση αυτών και μέσα από την μάθηση του πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί πιο αποτελεσματικά η ενέργεια και η εξοικονόμηση της.

Επίσης, το πρότυπο απαιτεί την επιβεβαίωση του εντοπισμού και συμμόρφωσης της επιχείρησης με την εφαρμοζόμενη νομοθεσία, γεγονός που συντελεί στην μείωση των πιθανοτήτων μίας εσφαλμένης περιβαλλοντικής ενέργειας (και πιθανά προσθήματα) από άγνοια. Μέσα από τα πλεονεκτήματα μείωσης του λειτουργικού ρίσκου, γίνεται και πιο προσιτή η ασφάλιση (και τα ασφάλιστρα) της επιχειρήσεως. Τέλος, η εφαρμογή του προτύπου και πιστοποίηση του οργανισμού παρέχει εμπιστοσύνη στους περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένους φορείς, πελάτες και εργαζομένους, γεγονός που αναμφίβολα βελτιώνει πολύ την εικόνα της επιχείρησης. Η βελτιωμένη εικόνα της επιχείρησης μπορεί να ανοίξει νέες αγορές και να αυξήσει τις πωλήσεις. (Κουμέλης Θ., 2006)

Πως ξεκινά η εφαρμογή του ISO 14001? Τι εμπλέκεται?

Θα πρέπει να αποτιμήσετε και να αξιολογήσετε τις επιπτώσεις που έχουν οι διεργασίες και λειτουργίες του οργανισμού σας στο περιβάλλον. Κατόπιν θα πρέπει να θέσετε προτεραιότητες στους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να περιορίσετε και μειώσετε τις επιπτώσεις αυτές. Μετά θα πρέπει να ορίσετε την έκταση που θέλετε να δώσετε στο σύστημα διαχείρισης περιβάλλοντος (καθώς και τα όρια του) και να τεκμηριώσετε τις διαδικασίες σας για την εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 14001. Θα πρέπει να εξασφαλίσετε καταρχήν την σωστή εφαρμογή των διαδικασιών αυτών και μετά την επιθεώρησή τους με εσωτερικούς ελέγχους. Σε περίπτωση που εφαρμόζετε και σύστημα κατά ISO 9001, τότε πολλές από τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001 ή θα ικανοποιούνται ήδη ή θα είναι πολύ εύκολη η ολοκλήρωσή τους. Όταν το σύστημα αναπτυχθεί και εφαρμοστεί τότε θα χρειαστεί να πραγματοποιούνται εσωτερικές επιθεωρήσεις ώστε να διασφαλιστεί η συνεχής τήρηση και συνέχειά του. Η εισήγηση στόχων που απαιτεί η πολιτική περιβάλλοντος και η δέσμευση για συνεχή βελτιστοποίηση διασφαλίζουν με την σειρά τους την λειτουργία και τήρηση του συστήματος.

Τι εξυπηρετεί η πιστοποίηση κατά ISO 14001

Από τη στιγμή που το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης έχει εγκατασταθεί και εφαρμόζεται, μπορεί να επιθεωρηθεί από ανεξάρτητο εξωτερικό

φορέα. Μετά από μία επιτυχή επιθεώρηση του συστήματος από έναν διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, θα εκδοθεί στην επιχείρηση ένα αναγνωρισμένο πιστοποιητικό κατά ISO 14001. Το πιστοποιητικό αυτό προβάλλει την απόδειξη ότι ο οργανισμός σας είναι δεσμευμένος ως προς τα περιβαλλοντικά θέματα και ότι λειτουργεί με προθυμία για την καλυτέρευση του περιβάλλοντος. Η πιστοποίηση παρέχει επίσης και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην προβολή και διαφήμιση της επιχείρησης όπως επίσης και βελτιώνει σταθερά την εικόνα της επιχείρησης στα μάτια των ευαισθητοποιημένων φορέων, των πελατών, των εργαζομένων και των μετόχων.

Αξιολόγηση/Έλεγχος Συστήματος κατά ISO 14001

Η διαπιστευμένη αξιολόγηση/έλεγχος του συστήματος, προϋποθέτει την επιλογή ενός διαπιστευμένου οργανισμού πιστοποίησης. Ο επιλεγμένος οργανισμός αυτός θα μελετήσει και θα αξιολογήσει σε πρώτη φάση το εγχειρίδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού και θα προχωρήσει στην πρώτη επιθεώρηση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης (η φάση αυτή ονομάζεται "1ο στάδιο"). Κατά την πρώτη επιθεώρηση αποτιμάται η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (όπως αυτή έχει τεκμηριωθεί από την επιχείρηση) και γίνεται εκτίμηση του κατά πόσο οι στόχοι διοίκησης που έχουν τεθεί είναι μετρήσιμοι και πραγματοποιήσιμοι. Σε μία άλλη προγραμματισμένη ημερομηνία ακολουθεί το επόμενο στάδιο (που συχνά ονομάζεται "2ο στάδιο") που είναι η πρακτική αξιολόγηση/έλεγχος της εφαρμογής του συστήματος, όπου ο φορέας πιστοποίησης επισκέπτεται την επιχείρηση και αξιολογεί κατά πόσο οι εφαρμοζόμενες πρακτικές, τα τηρούμενα αρχεία/εγγραφές και τρόπος εργασίας είναι σύμφωνα με τις τεκμηριωμένες διαδικασίες και τους επιχειρησιακούς στόχους.

Μετά από μία θετική αξιολόγηση, ο φορέας πιστοποίησης εκδίδει το πιστοποιητικό ISO 14001. Ακολουθούν περιοδικές επισκέψεις επιτήρησης του συστήματος (συνήθως κάθε έτος ή δύο φορές το χρόνο), που στοχεύουν στη διασφάλιση και συνέχιση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας. (Η διαδικασία αυτή καλύπτεται πιο αναλυτικά στο έγγραφο με τίτλο "Η μέθοδος Αξιολόγησης της ISOQAR"). **(Κουμέλης Θ., 2006)**

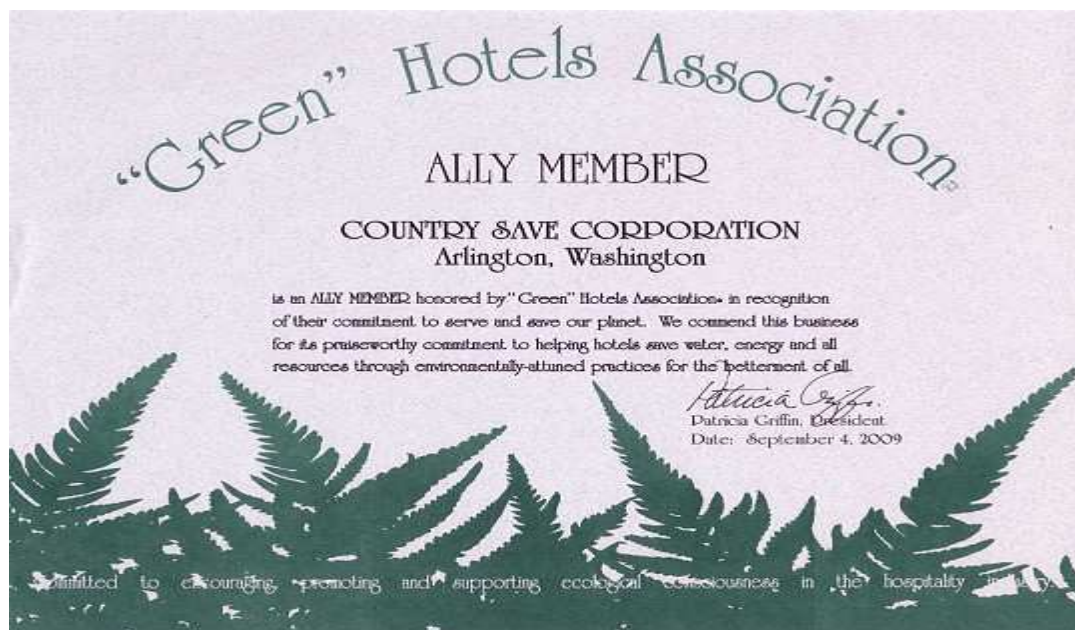
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΑ (ΟΣ)

Το 1992 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τον κανονισμό ΕΚΚ 880/92, με σκοπό να ικανοποιήσει τις αυξανόμενες απαιτήσεις της κοινωνίας για πληροφόρηση εκείνων των παραγόμενων προϊόντων που επιφέρουν την ελάχιστη υποβάθμιση στο περιβάλλον. Ο παραπάνω κανονισμός ήταν μέρος της ευρύτερης πολιτικής της Ε.Ε. για την προώθηση της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης. Σκοπός του κανονισμού αυτού είναι ο σχεδιασμός, η παραγωγή και η προώθηση προϊόντων που έχουν μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλο τον κύκλο ζωής των προϊόντων αυτών (Life Cycle Analysis), καθώς και η ενημέρωση των καταναλωτών για την περιβαλλοντική σημασία τους.

Δεδομένου ότι ο συγκεκριμένος κανονισμός δεν έκανε καμία αναφορά στην εφαρμογή παρόμοιων πρακτικών στον τομέα των υπηρεσιών, όπως ο τουρισμός και του έντονου ενδιαφέροντος της Ε.Ε. για την προώθηση των πρακτικών αυτών στις τουριστικές επιχειρήσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ελήφθη μέριμνα ώστε στο νέο κανονισμό (ΕΚΚ 1980/2000) του κοινοτικού συστήματος απονομής οικολογικού σήματος, να περιλαμβάνονται και οι υπηρεσίες. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναθέσει την εκπόνηση της μελέτης FEMATOUR με θέμα "Feasibility and market study for a European Eco-label for tourist accommodations" σε ομάδα τεχνοκρατών. (Κουμέλης Θ., 2006)

Η σε εύρος και βάθος διερεύνηση των επιπτώσεων σε όλο τον κύκλο ζωής των προϊόντων και η αποτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σύνθετου συστήματος, όπως του τομέα των υπηρεσιών, οι προσφερόμενες υπηρεσίες των ξενοδοχειακών μονάδων είναι ένα σημείο που αναμένεται με ενδιαφέρον από τα

αποτελέσματα της μελέτης αυτής. Παρ'όλα αυτά, το ΟΣ όπως υλοποιείται σήμερα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. βοηθάει πρακτικά τις τουριστικές επιχειρήσεις να προσδιορίσουν εκείνα τα κρίσιμα σημεία τα οποία επιταχύνουν την υλοποίηση περιβαλλοντικά αποδεκτών λύσεων και να οδηγήσουν σε αποτελεσματικούς τρόπους διαχείρισης και καταγραφής της περιβαλλοντικής τους επίδοσης.

GREEN FLAGS FOR GREENER HOTELS

Το έργο "Πράσινες σημαίες για πράσινα ξενοδοχεία" ENV/F 000338 εκπονήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αντικείμενο του έργου ήταν ο προσδιορισμός των περιβαλλοντικών μέτρων που πρέπει να πληρεί μια ξενοδοχειακή μονάδα για να της απονεμηθεί το περιβαλλοντικό σήμα "Πράσινες Σημαίες".

Στο παραπάνω έργο συμμετείχαν έξι φορείς από αντίστοιχα κράτη-μέλη της Ε.Ε. οι οποίοι σαν κύρια δραστηριότητα έχουν την ανάδειξη των φιλικών προς το περιβάλλον χρήσεων της ενέργειας στις ξενοδοχειακές μονάδες. Οι συγκεκριμένοι φορείς είναι η ADEME (Γαλλία-συντονιστής του έργου), το ICAP (Ισπανία), η SOFTECH (Ιταλία), το ARCS (Αυστρία), το IER (Γερμανία) και από την Ελλάδα το ΚΑΠΕ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανερχόταν περίπου στα 700.000€ και η συνολική διάρκεια αυτού ήταν 26 μήνες (1/10/1998 έως 30/11/2000).

Η σύνθεση των φορέων υλοποίησης του έργου διασφάλιζε την πολύπλευρη ανάλυση του ξενοδοχειακού τομέα κρατών-μελών της Ε.Ε. με διαφορετικό επίπεδο τουριστικών υποδομών, κλιματικών συνθηκών, εμπειρίας και ανάπτυξης σχημάτων οικολογικής σήμανσης και προτεραιοτήτων στον τουριστικό τομέα.

Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιζόταν η αντιπροσωπευτικότητα αλλά και η επιλεκτική εφαρμογή των αποτελεσμάτων του έργου με βάση και τις εκάστοτε επικρατούσες τοπικές ιδιαιτερότητες.

Σκοπός του έργου

Ο κύριος στόχος του έργου των έξι συμμετεχόντων φορέων ήταν η κατάληξη σε ένα Πανευρωπαϊκό Σχήμα Περιβαλλοντικής Σήμανσης που να προσεγγίζει στη φιλοσοφία των οικολογικών σημάτων που έχουν αναπτυχθεί στις ξενοδοχειακές μονάδες στην Ευρώπη.

Επιπλέον άλλοι βασικοί σκοποί του έργου ήταν:

- ▲ Ο προσδιορισμός των τεχνικών απαιτήσεων για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών πιέσεων από τη λειτουργία των ξενοδοχειακών μονάδων.
- ▲ Ο καθορισμός των κριτηρίων απονομής ενός “οικολογικού σήματος” βάσει της σύνθεσης των ιδιαιτεροτήτων των έξι συμμετεχόντων χωρών-μελών.
- ▲ Ο έλεγχος της εφαρμοσιμότητας των κριτηρίων απονομής αυτού μέσω της διενέργειας ενδεικτικού αριθμού περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.

(Κουμέλης Θ., 2006)

Συνοψίζοντας το κεφάλαιο, σύμφωνα με στοιχεία των τελευταίων ετών (2005-2006) η συνεισφορά της τουριστικής οικονομίας στο ΑΕΠ είναι σε ένα μέσο ποσοστό της τάξης του 16,5%, ενώ η απασχόληση στον τουρισμό ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης είναι της τάξης του 17%. Δε χρειαζόταν βέβαια η παράθεση των δύο προαναφερόμενων αριθμών για να αποδειχθεί και να τονιστεί η σημαντικότητα της συνεισφοράς της τουριστικής βιομηχανίας στην Ελληνική οικονομία και στη γενικότερη ανάπτυξη της χώρας.

Παράλληλα, βάσει σχετικής έρευνας από το σύνολο των ξένων επισκεπτών-τουριστών υψηλού εισοδήματος στην Ελλάδα, το 62% αξιολογεί ως έναν από τους παράγοντες που τον “ενοχλούν” κατά τη διαμονή του στην Ελλάδα, την καταστροφή του περιβάλλοντος (ανεξέλεγκτες διάσπαρτες χωματερές, άναρχη δόμηση σε περιοχές υψηλού φυσικού κάλλους). Μάλιστα από αυτό το ποσοστό, το 40% περίπου απαντά ότι η διαχείριση του περιβάλλοντος διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο στην απόφαση του για επανάληψη της επίσκεψης του. Είναι προφανής η δυσμενής επίπτωση που έχει για τη χώρα μας η αδιαφορία μας σε επίπεδο πολίτη, αλλά και κεντρικού σχεδιασμού για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, καθώς και η υστέρηση μας στη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών καθώς και στην παροχή κινήτρων για τη λήψη των απαραίτητων διορθωτικών αλλαγών.

Η ορθολογικότερη περιβαλλοντική διαχείριση σε επίπεδο ξενοδοχειακής μονάδας εξασφαλίζει σημαντικά οφέλη τόσο για την εικόνα (αγορά, δημιουργία της εικόνας του “πράσινου” ξενοδοχείου), όσο και για την ουσία (εκπόνηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, εγκατάσταση και παρακολούθηση δεικτών και στόχων για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων). Η υιοθέτηση μιας δομημένης φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής έχει θετική επίπτωση και στον εξορθολογισμό του κόστους και στη σημαντική μείωση του στις περιοχές που

παρακολουθούνται μέσω ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Αποτελεσματικό εργαλείο, σε παγκόσμια κλίμακα, για την υιοθέτηση μιας τέτοιας πολιτικής, έχει αποδειχθεί η υιοθέτηση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης βάσει του Διεθνούς Προτύπου ISO 14001.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, τουλάχιστον 23.000 ξενοδοχειακές μονάδες παγκοσμίως, έχουν υιοθετήσει και αναπτύξει ΣΠΔ, βάσει των απαιτήσεων του ISO 14001 και έχουν οδηγηθεί σε πιστοποίηση. Βέβαια βάσει σχετικής έρευνας του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO), ενώ ένας αρκετά μεγάλος αριθμός ξενοδοχειακών μονάδων (με την Ελλάδα να υστερεί σημαντικά), έχει ενσωματώσει περιβαλλοντικά συστήματα στη λειτουργία τους, απέχει από την εύλογη επιδίωξη αυτά να είναι αποτελεσματικά και να παράγουν τις ωφέλειες για τις οποίες έχουν σχεδιαστεί. Άλλωστε, η επιτυχής εφαρμογή ενός ΣΠΔ εξαρτάται από την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του συνόλου του προσωπικού για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μιας ξενοδοχειακής μονάδας και από την παροχή των κατάλληλων κατευθύνσεων και οδηγιών για βελτίωση της καθημερινής πρακτικής όλων των εργαζομένων. Η επιτυχία δε συνίσταται μόνο στην απόφαση για εφαρμογή από τη διοίκηση αλλά και στη διάχυση της ευαισθητοποίησης σε όλη την ιεραρχία του ξενοδοχείου. **(Κουμέλης Θ., 2006)**

1.4 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παρ'όλη την επάρκεια και σημαντική ποικιλία των εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης για τον κλάδο του τουρισμού, παρατηρείται περιορισμένο ενδιαφέρον από μέρους των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων για την υιοθέτηση τέτοιων εθελοντικών σχημάτων και προτύπων. Γενικότερα, η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον ελληνικό τουρισμό, έχει αποτελέσει μία επίπονη διαδικασία, με την ανάπτυξη εθνικής πολιτικής για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη να αποτελεί σημαντική προτεραιότητα.

Η ελλιπής και αποσπασματική πληροφόρηση για τα οφέλη αλλά και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την υιοθέτηση των εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης, αποτελεί ένα σημαντικό περιορισμό για την περαιτέρω διάδοσή τους στην ελληνική τουριστική βιομηχανία, ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους. Μέχρι τώρα, η κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης συνδεόταν με υψηλό κόστος (για την απόκτηση τεχνολογικού εξοπλισμού, την αμοιβή των εξωτερικών συμβούλων και φορέων πιστοποίησης καθώς και την απασχόληση μόνιμου προσωπικού) καθώς και με σημαντικές ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό, ενώ τα απορρέοντα οφέλη δεν φαίνονταν ικανά να αντισταθμίσουν τις ανάγκες σε προσωπικό και οικονομικούς πόρους που θα προέκυπταν από μια τέτοια δέσμευση. **Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999)**

“Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS

Ταυτόχρονα, η περιορισμένη ζήτηση για τουριστικές υπηρεσίες φιλικές προς το περιβάλλον, ιδιαίτερα από την εγχώρια αγορά και η έμφαση στο κόστος ως κριτήριο επιλογής τουριστικού καταλύματος, ευνοούν την διατήρηση των “παραδοσιακών” προτύπων παροχής τουριστικών υπηρεσιών. Τέλος, η απουσία οικονομικών κινήτρων και επιδοτήσεων στις επιχειρήσεις που υιοθετούν πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, καθώς και ορισμένα δομικά χαρακτηριστικά του ελληνικού τουριστικού κλάδου (μεγάλος αριθμός τουριστικών μονάδων πολύ μικρού και μικρού μεγέθους, εποχιακή λειτουργία τους, παροχή τουριστικών υπηρεσιών ως υποστηρικτική επιχειρηματική δραστηριότητα, κλπ)μ έχουν συμβάλλει στην περιορισμένη αποδοχή των εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης από την πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Αντίθετα, οι μεγάλοι μεγέθους εκπρόσωποι του κλάδου του τουρισμού έχοντας πρόσβαση σε πιο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, διαθέτοντας επαρκείς οικονομικούς πόρους αλλά, κυρίως ερχόμενες σε επαφή και αναπτύσσοντας σταθερές συνεργασίες με διεθνείς αγορές και αναγνωρίζοντας άμεσα τα σημαντικά πλεονεκτήματα που θα αποκομίσουν από την υιοθέτηση περιβαλλοντικών εργαλείων, παρουσιάζουν μεγάλη κινητικότητα προς την κατεύθυνση αυτή.

Παρ'όλα αυτά, λόγω της ιδιαιτερότητας και ευαισθησίας του ελληνικού περιβάλλοντος αλλά και της σημαντικής ανάγκης για διαφοροποίηση και ενίσχυση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος με βάσει τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις καθώς

και του ανταγωνισμού σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο, η άμεση διάδοση και υιοθέτηση της περιβαλλοντικής διαχείρισης επιβάλλεται από ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό τουριστικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, η συγκυρία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 απαιτούσε, εκτός από την διεξαγωγή φιλικών προς το περιβάλλον αγώνων, τη συνολική κινητοποίηση της πολιτείας, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών προς την αναβάθμιση του ελληνικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής. Άλλωστε, η περίοδος των Ολυμπιακών Αγώνων θα αποτελούσε πρόκριμα για το είδος των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών, καθορίζοντας τη ζήτηση για τουριστικές υπηρεσίες στο μέλλον. **Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS**

Στο πλαίσιο αυτό, μία στρατηγική για την προώθηση της περιβαλλοντικής διαχείρισης στον κλάδο του τουρισμού θα μπορούσε να διαρθρωθεί γύρω από τους εξής άξονες προτεραιότητας:

▲ Παροχή έγκυρης και αξιόπιστης πληροφόρησης σε σχέση με τα οφέλη, τους περιορισμούς και τις απαιτήσεις κατά την υιοθέτηση εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης στις επιχειρήσεις του κλάδου.

▲ Τεχνική υποστήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων προς την εφαρμογή τέτοιων προτύπων μέσω της έκδοσης ειδικών εγχειριδίων και διενέργειας σεμιναρίων κατάρτισης.

▲ Παροχή οικονομικών κινήτρων μέσω τομεακών και περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων για την εφαρμογή ολοκληρωμένων εργαλείων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

▲ Πραγματοποίηση υποστηρικτικών ενεργειών, όπως προβολή των ευαισθητοποιημένων τουριστικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και την καθιέρωση εθνικού βραβείου περιβάλλοντος για τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Μια τέτοια στρατηγική θα απαιτούσε την κινητοποίηση και συντονισμένη συνεργασία όλων εκείνων των φορέων που εμπλέκονται στην ανάπτυξη του ελληνικού τουριστικού προϊόντος: της πολιτείας, του ιδιωτικού τομέα (ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, tour operators, κλπ) και των συλλογικών εκπροσώπων τους, των περιβαλλοντικών οργανώσεων και των καταναλωτών. Αν και κάθε μία από τις κατηγορίες αυτές έχει συχνά διαφορετικούς στόχους ή προοπτικές ως προς την ανάγκη, το εύρος και τα μέσα προστασίας του περιβάλλοντος για τη στήριξη του τουρισμού, η συνεργασία τους μπορεί να οργανωθεί στη βάση μιας κοινής πλατφόρμας, για τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού. **Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS**

Ειδικότερα, η πολιτεία είναι εκείνη που έχει τη δυνατότητα να θέσει τα κίνητρα για τον περιβαλλοντικό αναπροσδιορισμό του ιδιωτικού τομέα στον τομέα του τουρισμού, ενώ σε στενή συνεργασία με τους συλλογικούς φορείς, να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και υποστήριξη των τουριστικών μονάδων κατά την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην λειτουργία τους και την εφαρμογή τέτοιων εργαλείων. Παράλληλα η κοινωνία των πολιτών οφείλει να αναθεωρήσει τα καταναλωτικά της πρότυπα προς μια βιώσιμη κατεύθυνση,

προωθώντας και επιβραβεύοντας περιβαλλοντικά υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές. **Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS**

Πολιτικές προς βιώσιμη ανάπτυξη για τον τουρισμό

Η ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα μπορεί να συμβάλλει, αλλά σίγουρα δεν επαρκεί για την επίτευξη μιας βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Η αναζήτηση μιας πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης για τον τουρισμό συμπεριλαμβάνει με σημαντικότητα βασικό μερίδιο ευθύνης, τους κρατικούς και τοπικούς φορείς άσκησης τουριστικής πολιτικής.

Σε επίπεδο τουριστικού προορισμού, βασικά στοιχεία της στρατηγικής αποτελούν η θεσμοθέτηση και ο έλεγχος εφαρμογής διαφόρων εργαλείων (ρύθμιση χρήσεων γης, εκτίμηση φέρουσας ικανότητας, ζωνοποίηση, κλπ) από τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό και την περιβαλλοντική διαχείριση. Σε εθνικό επίπεδο, η πολιτική για τον τουρισμό εστιάζεται στην ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της χώρας με στόχους άμβλυνσης της εποχικότητας, τη μεγιστοποίηση των ωφελειών από πλευράς συναλλάγματος, την ανανέωση του τουριστικού προϊόντος και την ανάδειξη και προστασία του περιβάλλοντος ως τουριστικού πόρου. Γενικότερα η ανάπτυξη και διεύρυνση του τουρισμού προς τις διάφορες μορφές του μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για:

- ▲ Ποιοτική αναβάθμιση των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων.
- ▲ Διατήρηση της ιδιαίτερης τοπικής φυσιογνωμίας και κουλτούρας.
- ▲ Καθοδήγηση της ανάπτυξης και των επενδύσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα σε μία ήπια μορφή τουρισμού που σέβεται το περιβάλλον.
- ▲ Δυνατότητα ανάπτυξης του τουρισμού σε περιοχές που μέχρι σήμερα δεν έχουν αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές τους. **Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS**

Τελικά, η ανάπτυξη του τουρισμού στο μέλλον φαίνεται να είναι όλο και πιο στενά συνδεδεμένη με γενικότερα θέματα ανάπτυξης ενός τόπου και σε άμεση συνάρτηση με την προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής και πολιτισμικής της κληρονομιάς. Οι πολιτικές σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει να αναγνωρίσουν την αλληλεξάρτηση τουρισμού και περιβάλλοντος με βάση τις αρχές της ολοκληρωμένης προσέγγισης και το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

2.1 ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή και περιβαλλοντική διαχείριση της ενέργειας από μια ξενοδοχειακή επιχείρηση είναι η ύπαρξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερης αυτονομίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ύπαρξη γεννήτριας παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος από την ΔΕΗ. Με τη χρήση μίας ιδιόκτητης γεννήτριας το ξενοδοχείο μπορεί να ελέγχει καλύτερα την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, αφού ελέγχει και ρυθμίζει και την παραγωγή της.

Επίσης, το θέμα της ενεργειακής αυτονομίας, επεκτείνεται και στους επιμέρους χώρους της ξενοδοχειακής μονάδας, όπως είναι τα δωμάτια, οι κοινοί εσωτερικοί χώροι, οι εξωτερικοί χώροι, η κουζίνα, το εστιατόριο, τα μπαρ κτλ. Διαφορετικές ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια έχει η κουζίνα του εστιατορίου του ξενοδοχείου στην οποία λειτουργούν εντατικά τόσες ηλεκτρικές συσκευές και διαφορετικές ένα Beach-bar ή ένα δωμάτιο. Ακόμη και ανάμεσα στα δωμάτια υπάρχουν κάποιες διαφορές στην ανάγκη για ενέργεια (άλλες ανάγκες έχει ένα δίκλινο και άλλες ένα τετράκλινο).

Για αυτό κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει αυτονομία ηλεκτρισμού, θέρμανσης, νερού, γενικά ενέργειας σε κάθε χώρο ανάλογα με τις ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Εάν π.χ. υπάρχει χαμηλή κίνηση μπορεί το ξενοδοχείο να βάλει ενοίκους σε ένα μόνο όροφο και να αποκλείσει την παροχή ενέργειας στους υπολοίπους, ώστε να είναι βέβαια η αποφυγή σπατάλης. Το ίδιο και στα δωμάτια που μένουν κενά

ακόμη και σε περιόδους υψηλής ζήτησης.

Ωστόσο, όπως θα εξετασθεί αναλυτικά παρακάτω, ένας βασικότατος τρόπος που εγγυάται την ενεργειακή αυτονομία μιας ξενοδοχειακής μονάδας είναι η χρησιμοποίηση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ). Η χρήση ΑΠΕ προσφέρει στην επιχείρηση ως ένα μεγάλο βαθμό αυτονομία, απέναντι στους κεντρικούς φορείς παροχής ενέργειας, ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές που το κεντρικό δίκτυο παροχής ενέργειας μπορεί να είναι προβληματικό, αλλά ταυτοχρόνως την καθιστά ανεξάρτητη έναντι ενδεχόμενων αυξήσεων στις τιμές ενέργειας.

Θέρμανση - Κλιματισμός

Η θέρμανση ενός ξενοδοχείου είναι από τους βασικότερους λόγους κατανάλωσης ενέργειας. Είναι πολύ σημαντικό η θέρμανση να γίνεται με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον και να αποφεύγεται η σπατάλη. Για να επιτευχθεί η αποφυγή της σπατάλης μπορεί το ξενοδοχείο να προβεί σε κάποιες ενέργειες όπως η εγκατάσταση συστήματος θερμομόνωσης και ηχομόνωσης (διπλά τζάμια). Με αυτόν τον τρόπο θα διατηρείται η θερμοκρασία στο επιθυμητό επίπεδο για το μεγαλύτερο δυνατό χρονικό διάστημα και δε θα απαιτείται μεγάλη κατανάλωση ενέργειας. **(GREENPEACE)**

Ακόμη η ορθολογική χρήση των κλιματιστικών μπορεί να οδηγήσει στην απόλυτα ικανοποιητική θέρμανση του εκάστοτε χώρου επιτυγχάνοντας συγχρόνως την επιθυμητή εξοικονόμηση ενέργειας. Για να συμβεί αυτό θα πρέπει η θέρμανση να γίνεται βασιζόμενη σε κάποια μέτρα και προϋποθέσεις:

Κατανάλωση ενέργειας ανάλογη των καιρικών συνθηκών

Καταρχήν, θα πρέπει η λειτουργία των σωμάτων θέρμανσης να είναι ανάλογη με τις καιρικές συνθήκες και την εξωτερική θερμοκρασία (π.χ. τις μέρες του καλοκαιριού που υπάρχει καύσωνας, εύλογα η λειτουργία των κλιματιστικών είναι εντατική, όταν όμως ο καύσωνας υποχωρεί, αντιστοίχως θα πρέπει να μειώνεται και η εντατικότητα της λειτουργίας των κλιματιστικών). Αντιστοίχως, να λειτουργούν εντατικά τα θερμαντικά σώματα μόνο σε περιόδους έντονου ψύχους και χαμηλών θερμοκρασιών και να μειώνεται η λειτουργία τους όταν βελτιώνεται ο καιρός. **(WWF)**

Μέγιστη δυνατή διατήρηση της θερμοκρασίας

Επίσης για την διατήρηση της επιθυμητής θερμοκρασίας στο δωμάτιο για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εκτός από θερμομόνωση (διπλά τζάμια), θα πρέπει να υπάρχει και ηλεκτρική 'κουρτίνα' προστασίας που να διατηρεί την θερμοκρασία, ακόμη και με ανοικτά παράθυρα. Αν και θα πρέπει να υπάρχει οδηγία προς τους ενοίκους να αποφεύγεται η χρησιμοποίηση κλιματισμού με ανοικτά παράθυρα. **(GREENPEACE)**

Περιορισμός παροχής ζεστού νερού

Ακόμη ένας τρόπος, ώστε να εξοικονομείται η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την θέρμανση, είναι η παροχή κλιματισμού και θέρμανσης να περιορίζεται σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας, ανάλογα με τον καιρό. Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για την παροχή ζεστού νερού. Να υπάρχει κάποιος περιορισμός και να μην υπάρχει

θέρμανση του νερού όλο το εικοσιτετράωρο. Είναι εφικτό για την εκάστοτε ξενοδοχειακή μονάδα να ενημερώνει τους πελάτες της για την σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας, στα πλαίσια της οποίας συμπεριλαμβάνεται η παροχή ζεστού νερού συγκεκριμένες ώρες της ημέρας ανάλογα, με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των ενοίκων (τουλάχιστον της πλειοψηφίας τους). Αν π.χ. οι περισσότεροι δηλώσουν ότι προτιμούν να κάνουν το μπάνιο τους νωρίς το πρωί ή νωρίς το βράδυ, που είναι και το συνηθέστερο, τότε το ωράριο παροχής ζεστού νερού μπορεί να είναι 7-10 πμ. και 7-10 μμ. ή κάτι παρόμοιο.

Ηλεκτρικές συσκευές

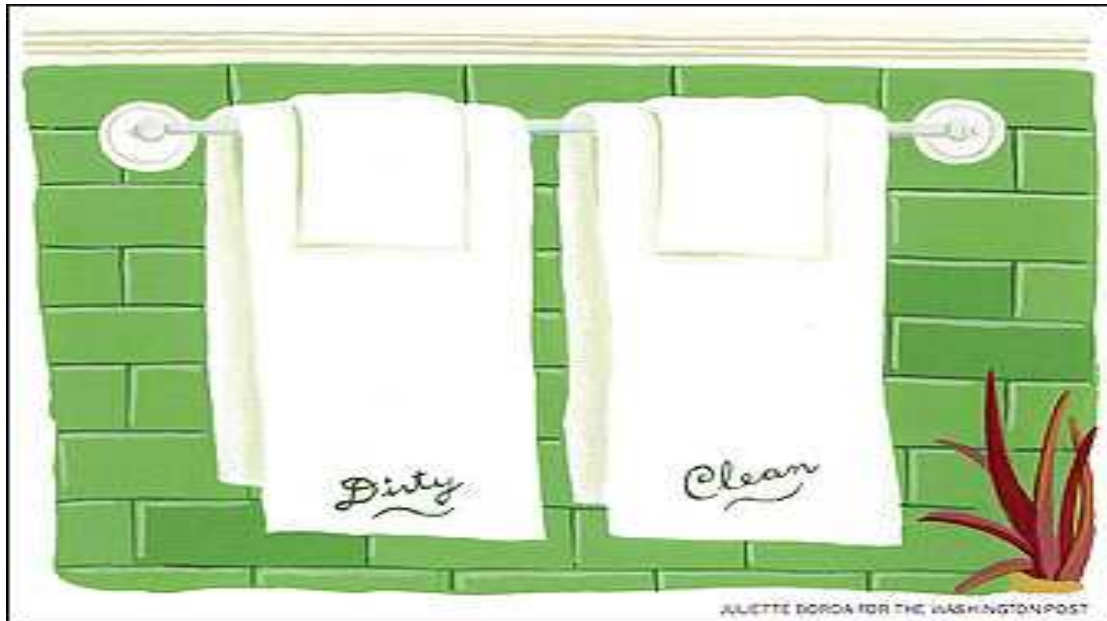
Ένας τρόπος εξοικονόμησης ενέργειας, είναι η χρήση μαγνητικού κλειδιού για τις πόρτες των δωματίων του ξενοδοχείου. Η ύπαρξη μαγνητικού συστήματος κλειδώματος οδηγεί στην αποφυγή σπατάλης ηλεκτρικής ενέργειας, αφού κάθε φορά που κλειδώνει η πόρτα, αυτομάτως κλείνουν ταυτόχρονα και όλες οι ηλεκτρικές συσκευές. (WWF) Έτσι αποφεύγεται το φαινόμενο να λείπουν οι ένοικοι και στο δωμάτιό τους να είναι όλα τα φώτα ανοικτά, επειδή έχουν αμελήσει να τα σβήσουν αγνοώντας το μέγεθος της σπατάλης της ηλεκτρικής ενέργειας που συντελείται.

Επίσης, ένας τρόπος αποφυγής της σπατάλης ηλεκτρικής ενέργειας, είναι η ύπαρξη ηλεκτρονικών ανιχνευτών κίνησης, ώστε όταν δεν υπάρχει άνθρωπος σε κάποιο δωμάτιο να μην μένει άσκοπα το φως αναμμένο, αλλά να σβήνει αυτομάτως. Οι ηλεκτρονικοί ανιχνευτές κίνησης μπορούν να χρησιμεύσουν και στην αποφυγή της άσκοπης λειτουργίας των κλιματιστικών, όταν απουσιάζουν οι ένοικοι και ξεχνούν σε λειτουργία τα κλιματιστικά. (WWF)

Ακόμη ένα μέτρο που μπορεί να λάβει μια ξενοδοχειακή επιχείρηση για την εξοικονόμηση ενέργειας, είναι η χρήση οικονομικών οικολογικών λαμπτήρων για τον φωτισμό των δωματίων αλλά και των υπολοίπων χώρων του ξενοδοχείου (εσωτερικών και εξωτερικών). Αυτοί οι λαμπτήρες μπορεί να έχουν υψηλότερο κόστος αγοράς από τους κοινούς, όμως μειώνουν δραστικά την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ωφελώντας μακροπρόθεσμα οικονομικά τα ξενοδοχεία, ενώ ταυτόχρονα προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον, εξοικονομώντας ηλεκτρική ενέργεια. (Δρ. Βλοντάκης, Γ., 2005)

Μεταφορές

Ένας άλλος τομέας στον οποίο καταναλώνεται μεγάλη ποσότητα ενέργειας, είναι αυτός των μεταφορών. Υπάρχει μεγάλο πλήθος ξενοδοχειακών μονάδων, που καλύπτουν τεράστιες γεωγραφικές εκτάσεις. Ξενοδοχειακά συγκροτήματα που αποτελούνται από bungalow, συμπεριλαμβάνουν γήπεδα γκολφ, τένις, κτλ. ή ακόμα πάρκα και αλσύλια για τον περίπατο των ενοίκων τους. Είναι εύλογο, ότι οι μετακινήσεις μέσα σε ένα τέτοιο αχανές ξενοδοχείο σε αρκετές περιπτώσεις γίνονται με την χρήση κάποιων οχημάτων (ειδικών αυτοκινήτων). Ένα μέτρο που μπορεί να λάβει μια τέτοια ξενοδοχειακή μονάδα και να το εντάξει στα πλαίσια της περιβαλλοντικής της πολιτικής, είναι οι μετακινήσεις στα πλαίσια της έκτασής της να διεξάγονται με ηλεκτρικά αυτοκίνητα ή με αυτοκίνητα που καταναλώνουν βιολογικά καύσιμα (ονομάζονται βιοκαύσιμα), ώστε να μην επιβαρύνεται το φυσικό περιβάλλον από την εκπομπή ρύπων και καυσαερίων. (Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)

2.2 ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η χρήση των Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) διεκδικεί δυναμικά μία θέση ανάμεσα στις λεγόμενες συμβατικές μορφές ενέργειας, όπως το πετρέλαιο, η βενζίνη και ο άνθρακας, που αποτελούν τις κύριες πηγές κάλυψης των ενεργειακών μας αναγκών. Η θέρμανση χώρων, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η λειτουργία των βιομηχανικών μονάδων είναι μερικές από αυτές τις ανάγκες του αιώνα που διανύουμε. Ένα μεγάλο σύνολο αυτών των αναγκών δημιουργούν μια σειρά από περιβαλλοντικά προβλήματα με γνωστότερο αυτό του φαινομένου του θερμοκηπίου. Είναι αναμενόμενο ότι η ανάγκη για ενέργεια συνεχώς θα μεγαλώνει, αφού ο πληθυσμός της γης αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς αλλά και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του ανθρώπου πολλαπλασιάζει τις δραστηριότητές του, οι οποίες τελικά απαιτούν μεγαλύτερα ποσά ενέργειας για κατανάλωση. (**Energy Efficiency and Renewable Energy**).

Ενώ τα αποθέματα των συμβατικών μορφών ενέργειας φαίνεται να αποκτούν με το καιρό ημερομηνία λήξης, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) ανανεώνονται μέσω του κύκλου της φύσης και θεωρούνται πρακτικά ανεξάντλητες. Εξάλλου οι τελευταίες ήταν και οι πρώτες μορφές ενέργειας που χρησιμοποίησε ο άνθρωπος μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα, οπότε και εντατικοποιήθηκε η χρήση του άνθρακα και των υδρογονανθράκων, με δυσμενής για το περιβάλλον συνέπειες, γεγονός που αντιμετωπίζουμε σήμερα σε μεγαλύτερη πλέον κλίμακα. Η χρήση ΑΠΕ, όχι μόνο δεν επιφέρει περιβαλλοντικές αλλαγές, αλλά η αξιοποίησή τους μπορεί να αποφέρει και οικονομικά οφέλη σε αυτόν που θα δεσμεύσει το ενεργειακό τους δυναμικό. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η αξιόπιστη σύνδεση μεταξύ της υπάρχουσας τεχνολογίας και των ΑΠΕ ώστε να αποφέρουν το μεγαλύτερο δυνατό

ενεργειακό κέρδος, όπου αυτό είναι εφικτό. Μεγάλο πλήθος χωρών έχει ενσωματώσει τις ΑΠΕ στη λίστα με τις σημαντικότερες εγχώριες πηγές ενέργειας, ποσά της οποίας είτε δύναται να απορροφηθούν σε τοπικό επίπεδο είτε να διοχετευθούν στο ευρύτερο εθνικό δίκτυο. Η συνεισφορά τους αλλάζει το μέχρι πρότινος ενεργειακό ισοζύγιο αφού με τη χρήση τους μειώνεται αισθητά η εξάρτηση από το πετρέλαιο, καύσιμο προερχόμενο, ως επί τω πλείστω, από χώρες της Σαουδικής Αραβίας και παράλληλα ιδιαιτέρως ευαίσθητο σε αυξομειώσεις τιμών.

(Energy Efficiency and Renewable Energy)

Η Ελλάδα παρέχει για όλες τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδανικές συνθήκες. Στις ακτές και σε σημεία μεγάλου υψομέτρου επικρατούν εξέχουσες συνθήκες για αιολική ενέργεια, ενώ σε ρυάκια, ποτάμια και κυρίως, σε ορεινές περιοχές η υδροηλεκτρική ενέργεια είναι εκμεταλλεύσιμη. Τέλος, η τεράστια ηλιοφάνεια που καλύπτει τη χώρα μας (περίπου 30.000 ώρες ετησίως), εγγυάται την παροχή μεγάλων αποθεμάτων ηλιακής ενέργειας.

Οι κυριότερες μορφές ΑΠΕ που απαντώνται στον ελλαδικό χώρο είναι οι εξής :

Αιολική Ενέργεια:

Η κινητική ενέργεια που παράγεται από τη δύναμη του ανέμου και μετατρέπεται σε απολήψιμη μηχανική ενέργεια ή/και σε ηλεκτρική ενέργεια.

Υδροηλεκτρική Ενέργεια:

Τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (μέχρι 10 MW ισχύος) αξιοποιούν τις υδατοπτώσεις, με στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή και το μετασχηματισμό της σε απολήψιμη μηχανική ενέργεια. **(Energy Efficiency and Renewable Energy)**

Βιομάζα:

Ως θερμική ή χημική ενέργεια με την παραγωγή βιοκαυσίμων, τη χρήση υπολειμμάτων δασικών εκμεταλλεύσεων και την αξιοποίηση βιομηχανικών αγροτικών (φυτικών και ζωικών) και αστικών αποβλήτων.

Γεωθερμική Ενέργεια:

Η θερμική ενέργεια που προέρχεται από το εσωτερικό της γης και εμπεριέχεται σε φυσικούς ατμούς, σε επιφανειακά ή υπόγεια θερμά νερά και σε θερμά ξηρά πετρώματα. **(Energy Efficiency and Renewable Energy)**

Ηλιακή Ενέργεια:

Ηλιακή ενέργεια, ονομάζεται η ενέργεια που προκύπτει από την θερμότητα του ηλίου. Το απόθεμα σε ηλιακή ενέργεια μιας περιοχής εξαρτάται από την ηλιοφάνεια της περιοχής. Η ηλιακή ενέργεια (δηλαδή η εκμετάλλευση της ηλιακής ακτινοβολίας), έχει το μεγαλύτερο βαθμό εφαρμογής στην χώρα μας γενικά και στον τουρισμό από τα ξενοδοχεία ειδικά. Χρησιμοποιείται έντονα για την παραγωγή ζεστού νερού και για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος μέσω φωτοβολταϊκών συστημάτων η εκμετάλλευσή της βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο. Η εκμετάλλευση της ηλιακής ακτινοβολίας διαθέτει ιδιαίτερες δυνατότητες. Η ηλιακή

ενέργεια για την θέρμανση του νερού χρησιμοποιείται ήδη στην Ελλάδα σε αξιοσημείωτο βαθμό, γεγονός το οποίο έχει περιθώρια σημαντικής βελτίωσης. Η ηλιακή ενέργεια μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την θέρμανση χώρων. Οι συλλέκτες αέρος είναι επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες με απορροφητικές επιφάνειες και δύναται να τοποθετηθούν στις νότιες προσόψεις του κτιρίου και θερμαίνουν τα νότια δωμάτια. Η χρήση τους μπορεί να μειώσει τα θερμικά φορτία που απαιτούνται κατά την χειμερινή περίοδο αλλά και βοηθούν στη ψύξη, τους θερινούς μήνες. Η κατανάλωση πετρελαίου και ηλεκτρικής ενέργειας μειώνεται και παράλληλα τα επίπεδα εκπομπής CO₂ παραμένουν χαμηλά. Η χρήση της ηλιακής ενέργειας μπορεί να επεκταθεί και στη μαζική παραγωγή ζεστού νερού, καθημερινής χρήσης και υπολοίπων εφαρμογών (π.χ. πισίνες), με παρεμβολή ηλιακών συλλεκτών, τοποθετημένων είτε στο δώμα του ξενοδοχείου είτε στη σκεπή του, προσδίδοντας μία νέα αρχιτεκτονική άποψη αφού μειώνεται και η οπτική ρύπανση. Ο ηλιακός κλιματισμός με τεχνολογικά συστήματα απορρόφησης και προσρόφησης για ψύξη, πραγματοποιείται με χρήση του ζεστού νερού που παράγεται από τους ηλιακούς συλλέκτες και αποδίδει τα απαραίτητα θερμικά στοιχεία για τη ψύξη του χώρου. Εξοικονομείται έτσι ηλεκτρική ενέργεια από τη χρήση των συμβατικών κλιματιστικών και μειωμένη χρήση χημικών ουσιών (Freon) που καταστρέφουν το όζον. Σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, που σύμφωνα με κλιματολογικές μελέτες καλύπτεται από την ηλιακή ακτινοβολία κατά μέσο όρο 30.000 ώρες ανά έτος, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι τα αποθέματα σε ηλιακή ενέργεια είναι μεγάλα.

(Energy Efficiency and Renewable Energy)

Η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από την ηλιακή ακτινοβολία όμως, βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο. Οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις είναι ιδιαίτερα κατάλληλες για αποκεντρωμένες εφαρμογές, αλλά και για διασυνδεδεμένες εφαρμογές. Μέσω νέων μονάδων παραγωγής, οι οποίες εγκαταστάθηκαν κυρίως στη Γερμανία και την Ιαπωνία, μπόρεσε να μειωθεί σημαντικά το κόστος της φωτοβολταϊκής ενέργειας τα τελευταία χρόνια.

Το ηλιακό ρεύμα, άλλωστε, παράγεται ταυτόχρονα σε μεγάλες ποσότητες εάν οι κλιματιστικές εγκαταστάσεις σε ξενοδοχεία και άλλα σπίτια έχουν μεγάλες ανάγκες σε ηλεκτρικό ρεύμα. Με αυτόν τον τρόπο σταθεροποιούνται τα δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι διακοπές ρεύματος. Η διασφάλιση της τροφοδοσίας, η οποία είναι επιθυμητή στον τουριστικό τομέα μπορεί να επιτευχθεί με αποκεντρωμένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η κατάρρευση μεγάλων δικτύων, για παράδειγμα στις ΗΠΑ, ή άλλες διακοπές ρεύματος φαίνεται να είναι απίθανες με τη χρησιμοποίηση της ηλιακής ενέργειας.

Η παραγωγή ηλιακής ενέργειας είναι όμως δυνατή και με την βοήθεια ηλιοθερμικών εργοστασίων με συστήματα κατόπτρων, για παράδειγμα με το σύστημα κυλινδροπαραβολικών συλλεκτών. Νέες ανακαλύψεις γερμανικών εταιρειών συνέβαλλαν στην περαιτέρω εξέλιξη αυτής της τεχνολογίας. Από το 2003 έχει τεθεί σε λειτουργία ένα νέο εργοστάσιο με σύστημα κυλινδροπαραβολικών συλλεκτών στην Καλιφόρνια, ενώ εδώ και χρόνια, υπάρχουν παρόμοια σχέδια για

παρόμοιο εργοστάσιο στην Κρήτη. **(Energy Efficiency and Renewable Energy)**

Σημαντική προϋπόθεση για τη μεγαλύτερη διευκόλυνση και εξάπλωση της εφαρμογής της ηλιοθερμικής ενέργειας, είναι η θέσπιση ενός νόμου, όπως στην Ισπανία, ο οποίος να εξασφαλίζει μία τιμή για την ηλιοθερμική ενέργεια, η οποία θα καθιστούσε δυνατή την οικονομικά αποδοτική λειτουργία της.

Αιολική ενέργεια:

Γενικά αιολική ενέργεια ονομάζεται η ενέργεια που παράγεται από την εκμετάλλευση του πνέοντος ανέμου. Η ενέργεια αυτή χαρακτηρίζεται "ήπια μορφή ενέργειας" και περιλαμβάνεται στις "καθαρές" πηγές όπως συνηθίζονται να λέγονται οι πηγές ενέργειας που δεν εκπέμπουν ή δεν προκαλούν ρύπους. Η αρχαιότερη μορφή εκμετάλλευσης της αιολικής ενέργειας ήταν τα ιστία (πανιά) των πρώτων ιστιοφόρων πλοίων και πολύ αργότερα οι ανεμόμυλοι στη ξηρά. Ονομάζεται αιολική γιατί στην ελληνική μυθολογία ο Αίολος ήταν ο θεός του ανέμου.

Η αιολική ενέργεια αποτελεί σήμερα μια ελκυστική λύση στο πρόβλημα της ηλεκτροπαραγωγής. Το «καύσιμο» είναι άφθονο, αποκεντρωμένο και δωρεάν. Δεν εκλύονται αέρια θερμοκηπίου και άλλοι ρύποι, και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι μικρές σε σύγκριση με τα εργοστάσια ηλεκτροπαραγωγής από συμβατικά καύσιμα. Επίσης, τα οικονομικά οφέλη μιας περιοχής από την ανάπτυξη της αιολικής βιομηχανίας είναι αξιοσημείωτα. **(Energy Efficiency and Renewable Energy)**

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με μεγάλη ακτογραμμή και τεράστιο πλήθος νησιών. Ως εκ τούτου, οι ισχυροί άνεμοι που πνέουν κυρίως στις νησιωτικές και παράλιες περιοχές, προσδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας στη χώρα. Το εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει το 13,6% του συνόλου των ηλεκτρικών αναγκών της χώρας. Ενέργειες για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας έχουν γίνει σε ολόκληρη τη χώρα, ενώ στο γεγονός αυτό έχει συμβάλει και η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΑΠΕ. Η περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας αν και έχει μικρότερο αιολικό δυναμικό σε σύγκριση με άλλες περιοχές, διαθέτει ένα ισχυρό ηλεκτρικό δίκτυο και το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την ύπαρξη ανεμωδών «νησίδων» (λόφοι, υψώματα κλπ. με εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό) την καθιστούν ενδιαφέρουσα για την ανάπτυξη αιολικών πάρκων. **(aenaon)**

Αιολικά Πάρκα:

Η σημερινή τεχνολογία βασίζεται σε ανεμογεννήτριες οριζοντίου άξονα 2 ή 3 πτερυγίων, με αποδιδόμενη ηλεκτρική ισχύ 200-400kW. Όταν εντοπιστεί μια ανεμώδης περιοχή-και εφόσον βέβαια έχουν προηγηθεί οι απαραίτητες μετρήσεις και μελέτες-για την αξιοποίηση του αιολικού της δυναμικού, τοποθετούνται μερικές δεκάδες ανεμογεννήτριες, οι οποίες απαρτίζουν ένα «αιολικό πάρκο».

Η εγκατάσταση κάθε ανεμογεννήτριας διαρκεί 1-3 μέρες. Αρχικά ανυψώνεται ο πύργος και τοποθετείται τμηματικά πάνω στα θεμέλια. Μετά ανυψώνεται η άτρακτος στην κορυφή του πύργου. Στη βάση του πύργου συναρμολογείται ο ρότορας ή δρομέας (οριζοντίου άξονα, πάνω στον οποίο είναι προσαρτημένα τα πτερύγια), ο οποίος αποτελεί το κινητό μέρος της ανεμογεννήτριας. Η άτρακτος

περιλαμβάνει το σύστημα μετατροπής της μηχανικής ενέργειας σε ηλεκτρική. Στη συνέχεια ο ρότορας ανυψώνεται και συνδέεται στην άτρακτο. Τέλος, γίνονται οι απαραίτητες ηλεκτρικές συνδέσεις. **(aenaon)**

Μειονεκτήματα:

Οι ανεμογεννήτριες μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμούς ή θανατώσεις πουλιών, κυρίως αποδημητικών γιατί τα ενδημικά «συνηθίζουν» την παρουσία των μηχανών και τις αποφεύγουν. Γι'αυτό καλύτερα να μην κατασκευάζονται αιολικά πάρκα σε δρόμους μετανάστευσης πουλιών. Σε κάθε περίπτωση, πριν τη δημιουργία ενός αιολικού πάρκου ή και οποιασδήποτε εγκατάστασης ΑΠΕ θα πρέπει να έχει προηγηθεί Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Πάντως η συχνότητα ατυχημάτων πουλιών σε αιολικά πάρκα είναι πολύ μικρότερη αυτής των ατυχημάτων με αυτοκίνητα. Με την εξέλιξη όμως της τεχνολογίας και την αυστηρότερη επιλογή του τόπου εγκατάστασης (π.χ. πλωτές πλατφόρμες σε ανοικτή θάλασσα) το παραπάνω πρόβλημα, αλλά και ο θόρυβος από τη λειτουργία των μηχανών, έχουν σχεδόν λυθεί. **(aenaon)**

Φωτοβολταϊκά Συστήματα:

Σε διεθνές επίπεδο, ήδη έχουν εγκατασταθεί 800.000 φωτοβολταϊκά συστήματα. Οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας και ειδικά η έντονη ηλιοφάνεια, προσφέρουν άφθονη ηλιακή ενέργεια, η οποία μετατρέπεται σε ηλεκτρική μέσω του φωτοβολταϊκού φαινομένου.

Περιγραφή Φωτοβολταϊκού Συστήματος. Στοιχεία

▲ Τα φωτοβολταϊκά στοιχεία συνδέονται ηλεκτρικά σε σειρά και τοποθετούνται σε πλαίσιο με ειδικό προστατευτικό τζάμι και κατάλληλα μονωτικά υλικά

▲ Το φωτοβολταϊκό πλαίσιο είναι το βασικό δομικό στοιχείο ενός φωτοβολταϊκού συστήματος

▲ Υπάρχουν διάφορες διαστάσεις φωτοβολταϊκών πλαισίων

▲ Ένα φωτοβολταϊκό σύστημα ονομαστικής ισχύος 10 kWp καταλαμβάνει επιφάνεια 100 m² και έχει ετήσια δυνατότητα παραγωγής στην Ελλάδα περίπου 14,5 MWh ηλεκτρικής ενέργειας. Αντιστοιχεί σε αποφυγή 14tn CO₂ ρύπων από λιγνίτη.

(aenaon)

Πλεονεκτήματα του Φωτοβολταϊκού Συστήματος

▲ Επιτόπου παραγωγή ηλεκτρισμού-μείωση της απώλειας λόγω μεταφοράς

▲ Αρχιτεκτονική ενσωμάτωση

▲ Αθόρυβη λειτουργία

▲ Υψηλή αξιοπιστία

▲ Απουσία κινητών μερών

▲ Χαμηλό κόστος λειτουργίας και συντήρησης

▲ Τμηματική δομή

▲ Εγκατάσταση εύκολη και σε κάθε τόπο, με έμφαση στα νησιά

▲ Απουσία ρύπανσης της ατμόσφαιρας και εκπομπών CO₂ **(aenaon)**

Μήνυμα: οικολογική ευαισθητοποίηση, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με ήπιο τρόπο

Κοινό αποδοχής: ευαισθητοποιημένοι πολίτες με περιβαλλοντική συνείδηση, οι

οποίοι επιλέγουν τον τόπο διαμονής τους κατά τις διακοπές με βάση οικολογικά κριτήρια

▲ Αύξηση του τουριστικού προϊόντος κατά την διάρκεια της τουριστικής περιόδου, αλλά και δυνατότητα επέκτασης της συμβατικής τουριστικής περιόδου έως και 2 μήνες ανά έτος

▲ Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ξενοδοχειακής επιχείρησης

▲ Η χρήση ΑΠΕ από μια ξενοδοχειακή επιχείρηση έχει οφέλη και για την ίδια, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή μέσα στην οποία δραστηριοποιείται

▲ Ενεργειακή αυτονομία του ξενοδοχείου, ειδικά σε περιόδους αιχμής που οι ενεργειακές ανάγκες είναι αυξημένες και το δίκτυο παροχής ενέργειας παρουσιάζει προβλήματα

▲ Επιχειρηματική ανεξαρτησία του ξενοδοχείου έναντι αύξησης των τιμών ενέργειας

▲ Οικονομικό κέρδος από την αποφυγή κατανάλωσης ακριβών καυσίμων

▲ Διατήρηση αμείωτου του ενδιαφέροντος για ορισμένους τουριστικούς προορισμούς, διατηρώντας την ποιότητα του περιβάλλοντος

▲ Αύξηση της αξιοπιστίας των ενεργειακών αποθεμάτων και ελαχιστοποίηση των διακοπών ρεύματος

▲ Ορθός χειρισμός της εποχικής ζήτησης στον μαζικό τουρισμό σε περιόδους αύξησης

▲ Ικανοποίηση της επιθυμίας-ανάγκης των πελατών για την αγορά καθαρών αγαθών και υπηρεσιών

▲ Θετική εικόνα των δήμων, η οποία μπορεί να προβληθεί ενεργητικά στους πελάτες (**aenaon**)

Ακόμη η χρήση των ΑΠΕ αποτελεί αποτελεσματική απάντηση:

▲ Στην αυξανόμενη περιβαλλοντική καταστροφή

▲ Στις κλιματικές μεταβολές

▲ Στη μείωση των φυσικών πόρων

▲ Στον παγκόσμιο ανταγωνισμό (**aenaon**)

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα ξενοδοχειακά συγκροτήματα εν γένει, καλύπτουν με τις υλικοτεχνικές τους υποδομές τις ανάγκες του τουριστικού κοινού, το οποίο διαρκώς γίνεται όλο και πιο απαιτητικό σε θέματα ποιότητας και διατήρησης των περιβαλλοντικών πόρων. Αυτήν τη συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη για ποιότητα έρχεται να καλύψει η εφαρμογή των ΑΠΕ στα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και να δώσει μία διαφορετική επενδυτική πνοή στον τουριστικό κλάδο. Στην Ελλάδα η τουριστική βιομηχανία αποτελεί βασικό πυλώνα της εθνικής οικονομίας, ενώ παράλληλα έχει συντελέσει θετικά και στην περιφερειακή κατανομή του εισοδήματος. Έχοντας σαν αποτέλεσμα τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο, την πολιτιστική επικοινωνία και την άμβλυση των διαφορών. Παρ'όλα αυτά, δεδομένων των συνεχών αλλαγών στο τουριστικό κλάδο, εκφράζονται ανησυχίες και προβληματισμοί σχετικά με το μέλλον των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων. Οι ανησυχίες αυτές αφορούν κυρίως το έντονο ανταγωνιστικό κλίμα που επικρατεί ανάμεσα στον ελληνικό τουριστικό κλάδο και σε άλλες τρίτες χώρες

της Μεσογείου, όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος, η Τυνησία και το Μαρόκο. Χώρες οι οποίες δεν έχουν χαρακτηριστεί σαν παραδοσιακοί τουριστικοί προορισμοί, εν αντιθέσει με την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ιταλία.

Στις χώρες αυτές, τα ξενοδοχειακά καταλύματα είναι σε θέση να λειτουργούν με συγκριτικά χαμηλότερο κόστος και κατά συνέπεια να διαθέτουν το τουριστικό τους προϊόν σε χαμηλότερες τιμές και έτσι να αποκτούν συγκριτικό πλεονέκτημα, έναντι των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και επιπλέον να αυξήσουν την κερδοφορία τους, μέσα στο συνεχές ανταγωνιστικό περιβάλλον, θα πρέπει να στοχεύσουν στη γενικότερη αναβάθμιση και ανάπτυξη του κλάδου τους. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να προβούν σε βελτίωση των τουριστικών υποδομών. Αυτό επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση των ΑΠΕ μέσω νέων τεχνολογιών που θα διατηρήσουν την αυθεντικότητα και την ιδιαιτερότητα του κάθε τόπου. Κάθε ανανεώσιμη πηγή ενέργειας μπορεί να βρει εφαρμογή σε διαφορετικές δραστηριότητες της ξενοδοχειακής μονάδας, αποφέροντας ενεργειακό κέρδος, μειώνοντας τους εκπεμπόμενους ρύπους του, συμβάλλοντας τελικά στην διατήρηση του οικοσυστήματος. Πληθώρα νέων τεχνολογικών λύσεων που κάνουν χρήση των ΑΠΕ, μπορούν να εφαρμοστούν στα ξενοδοχεία για να βελτιώσουν πρωτίστως την ενεργειακής του διαχείρισης. **(aenaon)**

Πιο συγκεκριμένα, η χρήση των συστημάτων που χρησιμοποιούν σαν καύσιμη ύλη την βιομάζα, μπορεί να ικανοποιήσει ανάγκες του ξενοδοχείου για θέρμανση χώρων και παραγωγή ζεστού νερού. Η χρήση βιομάζας έχει καταφέρει να μειώσει το μέγεθος του λέβητα, για δεδομένη θερμαντική ισχύ και να επιφέρει καλύτερη ποιότητα καύσης, δηλαδή μείωση των εκπομπών ρύπων. Παράλληλα, η εφαρμογή του σε ξενοδοχεία, ενισχύει την οικολογική τους συνείδηση, βελτιώνει την περιβαλλοντική τους διάσταση, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στο τουριστικό κοινό.

Πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα, θέτει τις προϋποθέσεις για την ένταξη της ξενοδοχειακής μονάδας σε προγράμματα περιβαλλοντικής διαχείρισης όπως η κοινοτική οδηγία EMAS και το διεθνές πρότυπο ISO 14000. Χωρίς αμφιβολία, η ταχύρρυθμη ανάπτυξη των ΑΠΕ και η συμμετοχή τους στο ενεργειακό γίγνεσθαι αποτελεί σήμερα, μαζί με την εξοικονόμηση ενέργειας, το βασικό εργαλείο ενεργειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής σε εθνικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η προώθηση νέων, εναλλακτικών και ιδιαιτέρως κερδοφόρων μορφών τουρισμού γίνεται παράγοντας βελτίωσης της ποιότητας ζωής ενώ καλλιεργείται παράλληλα και η ευρύτερη οικολογική συνείδηση των πολιτών. **(aenaon)**

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

3.1 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ & ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Μια πολύ σημαντική πτυχή της περιβαλλοντικής πολιτικής κάθε σύγχρονου ξενοδοχείου αποτελεί η αρχιτεκτονική και διακόσμηση. Είναι αναγκαίο, ο σχεδιασμός του ξενοδοχειακού κτιρίου, να συμβαδίζει με τις επιταγές για σεβασμό στο περιβάλλον που επιβάλλει η σύγχρονη τουριστική αγορά. Πρέπει το κτίριο να μην επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον και να εναρμονίζεται με τον τοπικό χαρακτήρα της εκάστοτε περιοχής χωρίς να αλλοιώνει την παραδοσιακή εικόνα της.

Ο κτιριακός τομέας είναι υπεύθυνος για το 40% περίπου της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας σε εθνικό επίπεδο. Η κατανάλωση αυτή είτε σε μορφή θερμικής (κυρίως πετρέλαιο), είτε σε μορφή ηλεκτρικής ενέργειας, έχει ως αποτέλεσμα, εκτός της σημαντικής οικονομικής επιβάρυνσης λόγω του υψηλού κόστους της ενέργειας και την μεγάλη επιβάρυνση της ατμόσφαιρας με ρύπους, κυρίως διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), που ευθύνεται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. (ECOTECH)

Η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια, επιτυγχάνεται με απλές μεθόδους και τεχνικές, με τον κατάλληλο σχεδιασμό των κτιρίων (βιοκλιματική αρχιτεκτονική). Καθώς και με συστήματα και τεχνολογίες όπως τα παθητικά ηλιακά

συστήματα. (Ανδρίτσος Α., Αδακτύλου Ν., Καραβασίλη Μ., 2001)

Τι είναι η Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και τι περιλαμβάνει ο Βιοκλιματικός Σχεδιασμός

Η βιοκλιματική αρχιτεκτονική αφορά στο σχεδιασμό κτιρίων και χώρων (εσωτερικών και εξωτερικών-υπαιθρίων) με βάση το τοπικό κλίμα, με σκοπό την εξασφάλιση συνθηκών θερμικής και οπτικής άνεσης, αξιοποιώντας την ηλιακή ενέργεια και άλλες περιβαλλοντικές πηγές, καθώς και τα φυσικά φαινόμενα του κλίματος.

Βασικά στοιχεία του βιοκλιματικού σχεδιασμού αποτελούν τα παθητικά συστήματα που ενσωματώνονται στα κτίρια με στόχο την αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πηγών (ήλιος, αέρας-άνεμος, βλάστηση, νερό, έδαφος, ουρανός) για θέρμανση, ψύξη και φωτισμό των κτιρίων.

(Ανδρίτσος Α., Αδακτύλου Ν., Καραβασίλη Μ., 2001)

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός εξαρτάται από το τοπικό κλίμα και βασίζεται στις παρακάτω αρχές: **Θερμική προστασία των κτιρίων** τόσο τον χειμώνα όσο και το καλοκαίρι με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών που εφαρμόζονται στο εξωτερικό κέλυφος των κτιρίων, ιδιαίτερα με την κατάλληλη θερμομόνωση και αεροστεγάνωση του κτιρίου και των ανοιγμάτων του. (ECOTECH)

Αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας για την θέρμανση των κτιρίων την χειμερινή περίοδο και για φυσικό φωτισμό όλο τον χρόνο. Αυτό επιτυγχάνεται με τον προσανατολισμό των χώρων και ιδιαίτερα των ανοιγμάτων (ο νότιος προσανατολισμός είναι ο καταλληλότερος) και την διαρρύθμιση των εσωτερικών χώρων ανάλογα με τις θερμικές τους ανάγκες και με τα παθητικά ηλιακά συστήματα που συλλέγουν την ηλιακή ακτινοβολία και αποτελούν φυσικά συστήματα θέρμανσης, αλλά και φωτισμού. (ECOTECH) **Προστασία των κτιρίων από τον καλοκαιρινό ήλιο**, κυρίως μέσω της σκίασης αλλά και της κατάλληλης κατασκευής του εξωτερικού κελύφους του κτιρίου. (ECOTECH) **Απομάκρυνση της θερμότητας** που το καλοκαίρι συσσωρεύεται μέσα στο κτίριο με φυσικό τρόπο προς το εξωτερικό περιβάλλον με συστήματα και τεχνικές παθητικού δροσισμού, κυρίως με τον φυσικό αερισμό τις νυχτερινές ώρες. (ECOTECH)

Βελτίωση-ρύθμιση των περιβαλλοντικών συνθηκών μέσα στους χώρους, έτσι ώστε οι διαμένοντες να νιώθουν άνετα και ευχάριστα. (ECOTECH)

Εξασφάλιση επαρκούς ηλιασμού και ελέγχου της ηλιακής ακτινοβολίας για φυσικό φωτισμό των κτιρίων, ο οποίος θα πρέπει να εξασφαλίζει επάρκεια και ομαλή κατανομή του φωτός μέσα στους χώρους. (ECOTECH)

Βελτίωση του κλίματος έξω και γύρω από τα κτίρια, με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό των χώρων γύρω και έξω από τα κτίρια και εν γένει, του δομημένου περιβάλλοντος ακολουθώντας όλες τις παραπάνω αρχές. (ECOTECH)

3.2 ΟΦΕΛΗ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Τα οφέλη του βιοκλιματικού και γενικότερα του ενεργειακού σχεδιασμού ξενοδοχείων είναι πολλαπλά όπως:

Ενεργειακά (εξοικονόμηση ενέργειας και θερμική/οπτική άνεση).

Οικονομικά (μείωση καυσίμων και κόστους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων θέρμανσης-ψύξης-αερισμού-φωτισμού).

Περιβαλλοντικά (μείωση των ρύπων, περιορισμός του φαινομένου του θερμοκηπίου).

Κοινωνικά (βελτίωση της ποιότητας ζωής).

(Travel Daily News)

Η μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας προκύπτει από τον σωστό και ορθολογικό σχεδιασμό, όσον αφορά στην χωροθέτηση και τον προσανατολισμό του ξενοδοχείου, το μέγεθος, τον προσανατολισμό και την θέση των ανοιγμάτων του, την προστασία του κελύφους (θερμομόνωση, ανεμοπροστασία, ηλιοπροστασία), καθώς και από τη σωστή λειτουργία των συστημάτων. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η εξασφάλιση επαρκούς ηλιοπροστασίας (σκίασης) και φυσικού αερισμού το καλοκαίρι. (Travel Daily News)

Η εξοικονόμηση ενέργειας με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό ποικίλει ανάλογα με τον τύπο του κτιρίου, το κλίμα της περιοχής και τις επί μέρους τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται. Σε κτίρια της Ελλάδας έχει καταγραφεί εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης του 15-40%, για θέρμανση και ολική κάλυψη των αναγκών ψύξης των κτιρίων σε σχέση με συμβατικά κτίρια καλής κατασκευής της ίδιας ηλικίας. **(Travel Daily News)**

Η εφαρμογή του βιοκλιματικού σχεδιασμού σε νέα κτίρια δεν αυξάνει το κατασκευαστικό κόστος, εφ'όσον εφαρμόζονται απλά συστήματα και τεχνολογίες.

Κατά την εφαρμογή ειδικών τεχνολογιών μια αύξηση του κατασκευαστικού κόστους ενός κτιρίου κατά 10-15%, θεωρείται λογική. Για επεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια υπάρχει πάντα επί πλέον κόστος, μέρος του οποίου όμως μπορεί να ενταχθεί στο συνολικό κόστος ανακαίνισης ή ανακατασκευής ενός κτιρίου και να καλυφθεί με αυτόν τον τρόπο. **(Travel Daily News)**

Η βιοκλιματική αρχιτεκτονική σε συνδυασμό με τον ορθό πολεοδομικό σχεδιασμό, συμβάλλει καθοριστικά στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Επιδρά δυναμικά στην βελτίωση της ποιότητας του μικροκλίματος του περιβάλλοντος στα ξενοδοχεία χώρου, της ποιότητας του εσωτερικού χώρου και του εσωτερικού αέρα, στην εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία της ατμόσφαιρας περιορίζοντας τις εκπομπές CO₂, CFC's κλπ.

Γίνεται η βάση του ορθού σχεδιασμού των σύγχρονων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων. Όπως και η ενέργεια, γίνεται η βασική παράμετρος σε κάθε αρχιτεκτονικό έργο και καθορίζει ολόκληρη τη σχεδιαστική διαδικασία. **(Travel Daily News)**

3.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ

Είναι απαραίτητο στοιχείο της ορθής περιβαλλοντικής πολιτικής ενός ξενοδοχείου, η περιβαλλοντική εκπαίδευση του προσωπικού που εργάζεται στο ξενοδοχείο. Εκπαίδευση σχετικά με την αξία της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, την πολυτιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική διαχείριση. Με σκοπό την δημιουργία ενός προσωπικού απόλυτα καταρτισμένου στην διαχείριση περιβαλλοντικών τεχνολογιών και συστημάτων, που θα μπορεί να κατατοπίσει με άνεση και ευκολία τους τουρίστες-πελάτες σε θέματα περιβαλλοντικά, ενθαρρύνοντας την οικολογική τους συμπεριφορά.

Περιγραφή Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Προσωπικού

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση του ξενοδοχειακού προσωπικού, πρέπει να έχει τους άξονες της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης και να γίνεται με την χρησιμοποίηση σύγχρονων μέσων:

▲ Αρχική εκπαίδευση, για την αναγνώριση και χρήση των προϊόντων και συστημάτων καθαρισμού και υγιεινής.

▲ Εκπαίδευση στα συμφωνημένα συστήματα και προγράμματα καθαρισμού και υγιεινής.

▲ Εκπαίδευση στο χώρο του ξενοδοχείου με την βοήθεια οπτικοακουστικών μέσων.

▲ Εκπαίδευση σχετικά με τη σωστή και ασφαλή χρήση των προϊόντων η οποία περιλαμβάνει:

1) Βιντεοταινίες για το housekeeping, την επαγγελματική κουζίνα και το πλυντήριο ρούχων.

2) Εκδόσεις για όλες τις παραπάνω κατηγορίες καθαρισμού.

3) Σεμινάρια από έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό.

4) Προβολή slides.

5) Ειδικές εκπαιδευτικές εκδόσεις όπως, για τις βασικές αρχές του HACCP-το επαγγελματικό πλύσιμο στα πλυντήρια πιάτων-ποτηριών, εγχειρίδιο επαγγελματικής διαχείρισης ιματισμού, κλπ.

Πρακτική εκπαίδευση του προσωπικού καθαρισμού με:

▲ Επιδείξεις για την σωστή χρήση των προϊόντων και συστημάτων και με απλό ενημερωτικό υλικό.

▲ Σήμανση στους χώρους των δοσομετρικών συστημάτων.

(Travel Daily News)

▲ Άμεσα πλεονεκτήματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του προσωπικού.

▲ Αποφυγή επιβολής προστίμων και τιμωριών (λόγω της εξασφαλισμένης συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία).

▲ Βελτίωση της δημόσιας εικόνας της επιχείρησης.

♣ Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης στην διεθνή και εγχώρια τουριστική αγορά (αφού το σύγχρονο τουριστικό ρεύμα αποτελείται από άτομα με αυξημένη οικολογική συνείδηση και περιβαλλοντική ευαισθησία).

♣ Μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης (για παράδειγμα στην ενέργεια και στη χρήση νερού και στην ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων).

♣ Βελτίωση της συνολικής ποιότητας.

(Travel Daily News)

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

4.1 ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ

Είναι γεγονός πως οι περισσότεροι από τους τουρίστες που επισκέπτονται την χώρα μας, επιθυμούν ο τόπος διαμονής τους, να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στην υγεία τους. Επίσης, πολλοί από αυτούς θέλουν το κατάλυμα που θα διαμείνουν να είναι σε αρμονία με την φύση.

Η Γερμανική ταξιδιωτική ανάλυση το 2006 έδειξε ότι το 41,8% των τουριστών επιθυμούν κατάλυμα φιλικό ως προς το περιβάλλον, το 45,8% επιθυμούν να υπάρχει αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος στον τουριστικό προορισμό των διακοπών τους και το 59,1% απεχθάνεται τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

(Δρ. Λογοθέτης Μ., 2001)

Είναι γνωστό πως στην χώρα μας, η περιβαλλοντική συνείδηση υστερεί σημαντικά σε ολόκληρη την κοινωνία και σε όλες τις κοινωνικές, οικονομικές, παραγωγικές δραστηριότητες που συντελούνται σε καθημερινό επίπεδο. Έτσι, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν εξαίρεση σε αυτό το φαινόμενο.

Παρ'όλα αυτά, γεγονότα όπως η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε περιβαλλοντικά ζητήματα, το μέγεθος των οικολογικών προβλημάτων και καταστροφών, δρουν καταλυτικά στο να αυξάνεται το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων στην χρήση λύσεων φιλικών προς το περιβάλλον. Όμως το κυριότερο όλων, είναι τα

περιβαλλοντικά και οικολογικά κριτήρια που θέτουν πλέον οι επισκέπτες, αφού ο κύριος όγκος του σύγχρονου τουριστικού ρεύματος διέπεται από έντονη περιβαλλοντική συνείδηση και οικολογική ευαισθησία. Κάτι που έκανε τις ξενοδοχειακές μονάδες να συνειδητοποιήσουν, ότι η επιχειρηματική και οικονομική τους επιβίωση και άνθιση μέσα στα πλαίσια του ανταγωνισμού της σύγχρονης διεθνούς και εγχώριας τουριστικής αγοράς, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στα πλαίσια του οποίου φιλοξενούνται, καθώς και με την αναβάθμιση της ποιότητας του, αφού πλέον, το φυσικό περιβάλλον είναι επί της ουσίας το προϊόν που εμπορεύονται.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία καθιστούν αναγκαία την υιοθέτηση και εφαρμογή μιας άμεσης και αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής από κάθε σύγχρονη ξενοδοχειακή επιχείρηση.

Βασικές έννοιες μιας περιβαλλοντικής πολιτικής είναι: περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας, εξοικονόμηση νερού, προώθηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), περιορισμός στην δημιουργία αποβλήτων.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας περιβαλλοντικής πολιτικής είναι ο περιορισμός της δημιουργίας απορριμμάτων, η ορθολογική διαχείρισή τους και η χρήση υλικών για τις λειτουργίες του ξενοδοχείου φιλικών προς το περιβάλλον.

Είναι πολύ σημαντικό για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την επιτυχημένη περιβαλλοντική πολιτική του ξενοδοχείου, η λειτουργία του ξενοδοχείου να μην επιβαρύνει το περιβάλλον με τα απορρίμματα που προκύπτουν από αυτήν. Απαραίτητη προϋπόθεση για να συμβεί αυτό είναι να γίνουν ενέργειες για τον περιορισμό των απορριμμάτων και την ορθολογική διαχείρισή τους, καθώς και για την οικολογική λειτουργία του ξενοδοχείου σε αυτό το τομέα.

Παρακάτω παρατίθενται κάποια μέτρα που μπορεί να υιοθετήσει μια ξενοδοχειακή επιχείρηση και συντελούν προς αυτήν την κατεύθυνση.

(ECOTEC)

- ▲ Χρησιμοποίηση συσκευασιών που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, όπως π.χ. γυάλινα μπουκάλια αντί για πλαστικά.
- ▲ Κατάργηση των μπουκαλιών μίας χρήσης.
- ▲ Χρησιμοποίηση χάρτινων σακουλών, αντί για πλαστικές και συνθετικές.
- ▲ Προσπάθεια μείωσης των υλικών για τις διάφορες συσκευασίες.
- ▲ Προτίμηση μεγάλων συσκευασιών στην κουζίνα και επαναχρησιμοποίηση τους.
- ▲ Προσφορά οικολογικών προϊόντων στους πελάτες (όπως σακούλες για τα ψώνια) που μπορούν να χρησιμοποιήσουν και εκτός του ξενοδοχείου.
- ▲ Χρησιμοποίηση οικολογικών προϊόντων στην κουζίνα του ξενοδοχείου (τροφίμων που έχουν παραχθεί από βιολογικές καλλιέργειες χωρίς χρήση φυτοφαρμάκων και χημικών).
- ▲ Χρήση απορριμμάτων κουζίνας, για βιολογική καλλιέργεια λαχανικών, μυρωδικών και ανθέων.
- ▲ Πολιτική αγοράς και προμήθειας προϊόντων που προέρχονται από ανακυκλώσιμες πρώτες ύλες.

▲ Πολιτική αποφυγής προϊόντων που παρασκευάζονται από είδη που απειλούνται με εξαφάνιση.

▲ Προώθηση μέσω της επιχείρησης τοπικών προϊόντων, ώστε να ενισχύεται και η τοπική οικονομία.

▲ Συνεργασία με προμηθευτές κάθε είδους (τροφίμων, ποτών, εξοπλισμού γραφείων, εστιατορίου, bars, κλπ.) που χρησιμοποιούν οικολογικά υλικά συσκευασίας, πρώτες ύλες φιλικές προς το περιβάλλον και ανακυκλώσιμες. Γενικά συνεργασία με επιχειρήσεις που έχουν περιβαλλοντική πολιτική και οικολογική ευαισθησία.

(ECOTEC)

▲ Επεξεργασία βιολογικών προϊόντων τοπικής παραγωγής.

▲ Κατάργηση χρήσης στο εστιατόριο και στα bars (beach-bar, pool-bar, taverna-bar), σκευών βλαβερών για το περιβάλλον και αντικατάστασή τους με σκεύη που προέρχονται από οικολογικές πρώτες ύλες. Π.χ. κατάργηση πλαστικών μαχαιροπίρουνων, ποτηριών και πιάτων που χρησιμοποιούνται για snacks και παιδικά πάρτι και αντικατάστασή τους με μεταλλικά μαχαιροπίρουνα, γυάλινα ή χάρτινα ποτήρια και πορσελάνινα ή χάρτινα πιάτα.

▲ Χρήση ανακυκλώσιμου χαρτιού τουαλέτας (που το ρίχνει ο πελάτης στην λεκάνη και λιώνει).

▲ Εφαρμογή συλλογής και διαχωρισμού των απορριμμάτων.

▲ Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων, που να καλύπτουν ολόκληρη την έκταση του ξενοδοχείου.

▲ Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων ανακύκλωσης. Ξεχωριστά για κάθε υλικό όπως χαρτί, αλουμίνιο, πλαστικό, σίδηρο και γυαλί.

▲ Συνεργασία με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανακύκλωση των απορριμμάτων.

▲ Συνεργασία με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμους, νομαρχίες) για τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης στην ευρύτερη περιοχή που επισκέπτονται οι τουρίστες (για χαρτί, πλαστικό, σίδηρο, αλουμίνιο, γυαλί).

Ο καθαρισμός και τα υλικά που χρησιμοποιούνται είναι μια βασική πτυχή στα πλαίσια των εναλλακτικών επιλογών των ξενοδοχείων. Σε αυτόν τον τομέα υπάρχουν τα εξής μέτρα:

▲ Μείωση της χρήσης χημικών και υλικών συσκευασίας με την χρησιμοποίηση υπερσυμπυκνωμένων προϊόντων και ολοκληρωμένων συστημάτων αραίωσης.

▲ Μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας με τη σωστή και πιο λειτουργική χρήση των πλυντηρίων πιάτων και ματισμού και τα κατάλληλα προγράμματα καθαρισμού.

▲ Προμήθεια υλικών καθαρισμού που δεν περιέχουν πρώτες ύλες που υπάρχει πιθανότητα να είναι βλαβερές για το περιβάλλον και που αν και δεν απαγορεύονται από τη Νομοθεσία, υπάρχει κάποια πιθανότητα να καταργηθούν στο μέλλον.

▲ Είναι προφανές ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται υλικά καθαρισμού από πρώτες ύλες που έχει αποδειχθεί ότι βλάπτουν το περιβάλλον. Ουσίες όπως τα CFC's, η φορμαλδεΐδη, τα φωσφορικά άλατα, η αμμωνία, το NTA, τα APEO's ο

μεθυλαιθέρας της αιθυλογλυκανόλης, τα block copolymers κλπ., ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. **(GREENPEACE)**

▲ Χρήση απορρυπαντικών water-based, τα οποία χρησιμοποιούν σαν διαλύτη το νερό.

▲ Χρήση χλωρίου όπου είναι απαραίτητο.

▲ Αρχική εκπαίδευση του προσωπικού καθαριότητας του ξενοδοχείου για την αναγνώριση και χρήση των προϊόντων και συστημάτων καθαρισμού και υγιεινής.

▲ Εκπαίδευση σχετικά με την ασφαλή και σωστή χρήση των οικολογικών απορρυπαντικών.

▲ Εκπαίδευση στα συμφωνημένα συστήματα και προγράμματα καθαρισμού και υγιεινής. Πρακτική εκπαίδευση του προσωπικού με:

1. Επιδείξεις για τη σωστή χρήση των προϊόντων και συστημάτων και με απλό ενημερωτικό υλικό.

2. Σήμανση στους χώρους των δοσομετρικών συστημάτων.

(Travel Daily News), (GREENPEACE)

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

5.1 GRAND HYATT DUBAI

Το Grand Hyatt Dubai είναι μία ηγετική μονάδα στην αγορά της φιλοξενίας για πολυτελή τρόπο ζωής. Προσπαθεί να επιτύχει την ικανοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών, με το σχεδιασμό και τη λειτουργία βιώσιμων διαδικασιών τελευταίας τεχνολογίας.

Το Grand Hyatt Dubai λειτουργεί με τους υψηλότερους δυνατούς περιβαλλοντικούς κανονισμούς, νόμους και κώδικες δεοντολογίας ως ελάχιστα πρότυπα των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Προσπαθεί να υπερβεί προληπτικά τα απαιτούμενα επίπεδα συμμόρφωσης, όπου αυτό είναι εφικτό, έστω και αν δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη από το νόμο, καθώς επίσης εφαρμόζει τις πολιτικές του μέσω μιας συντονισμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης του συστήματος. (www.grandhyattdubai.com)

Νερό και εξοικονόμηση ενέργειας

Το ξενοδοχείο κάνει χρήση ασφαλών προϊόντων για το περιβάλλον και βιώσιμων πηγών ενέργειας για την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών. Επενδύει σε προηγμένα συστήματα ενέργειας και διαχείρισης των υδάτων και έτσι βοηθά στην διατήρηση των φυσικών πόρων. Επιδιώκει την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του στο περιβάλλον, μέσω της υιοθέτησης μιας περιβαλλοντικής πολιτικής που θα συνεχίσει την διατήρηση των πόρων, μέσω αποτελεσματικού και προσεκτικού σχεδιασμού. Για το λόγο αυτό συνεργάζεται με τους προμηθευτές του σε όλα τα επίπεδα για να εξασφαλίσει τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων που κάνουν χρήση. (www.grandhyattdubai.com)

Διαχείριση απορριμάτων

Το Grand Hyatt Dubai προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει την παραγωγή απορριμμάτων και αποβλήτων από ευσυνειδησία, ενώ παράλληλα συνεισφέρει στο περιβάλλον μέσω της ανακύκλωσης ή άλλων υπεύθυνων μεθόδων.

Εκπομπές στον αέρα

Όπως κάθε ξενοδοχείο, εκλύει στην ατμόσφαιρα ρύπους, που όμως μέσα από συστήματα πρόληψης έχει δεσμευτεί να μειώσει, γι'αυτό και προβαίνει σε ετήσια αυτο-αξιολόγηση των επιδόσεων, που αφορά την εφαρμογή και αναθεώρηση των σκοπών και στόχων.

Το Grand Hyatt Dubai οργανώνει τακτικά σεμινάρια για τα περιβαλλοντικά ζητήματα και ενθαρρύνει τους εργαζομένους για την εφαρμογή ορθών περιβαλλοντικών πρακτικών.

Η περιβαλλοντική πολιτική θα είναι διαθέσιμη σε όλους τους εκπροσώπους του ξενοδοχείου, επισκέπτες, συνεργάτες και κοινό του δικτυακού τόπου, μέσω δημοσιεύσεων του ξενοδοχείου και in-house πίνακες ανακοινώσεων.

(www.grandhyattdubai.com)

Το ξενοδοχείο μεταβαίνει σε φώτα LED με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων και να γίνει πιο φιλική προς το περιβάλλον.

Το ξενοδοχείο πέντε αστέρων έχει αποτρέψει 630 τόνους διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα, με τη μετάβαση σε ενεργειακά αποδοτικού LED φωτισμού και τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Grand Hyatt Dubai συνεργάζεται με την Ecobility, μια εταιρεία με καινοτόμες τεχνολογίες στα είδη καθαρισμού και εξοικονόμησης ενέργειας, ώστε να ανταλλάξουν 1.500 λαμπτήρες αλογόνου με LED (δίοδος εκπομπής φωτός) λαμπτήρες στους διαδρόμους, ανελκυστήρες και άλλους κοινόχρηστους χώρους σε όλη την ιδιοκτησία.

Το ξενοδοχείο θα αποφέρει σημαντική εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας και εξοικονόμηση αντικατάστασης λαμπτήρων, είπε ο Philip Barnett, Διευθυντής Ακίνητης περιουσίας στο Grand Hyatt Dubai. «Το έργο θα πληρώσει για τον εαυτό του σε μόλις δέκα μήνες», είπε.

Η κατανάλωση μόλις 5 Watt, από LED φωτισμό, μειώνει την κατανάλωση ενέργειας έως και 90 τοις εκατό σε σύγκριση με λάμπες αλογόνου και έχει 20 φορές τη διάρκεια ζωής σε 40.000 ώρες. Μία λάμπα μπορεί να διαρκέσει για 4,5 χρόνια, όταν χρησιμοποιείται 24 ώρες την ημέρα, ή 20 έτη, εφόσον χρησιμοποιείται για πέντε ώρες κάθε μέρα.

"Κάνοντας τη μετάβαση σε ενεργειακά αποδοτικές λύσεις φωτισμού Ecobility που είναι πολύ απλή και οι πελάτες μπορούν να ξεκινήσουν αμέσως αποκομίζοντας τα τριπλά-κάτω, ανταμείβεις τους ανθρώπους, τον πλανήτη και το πορτοφόλι τους», είπε ο Αλί Καρίμ, διευθυντής στρατηγικής και καινοτομίας της Ecobility.

"Η εξοικονόμηση προέρχεται απευθείας από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας, καθώς και από τα μη καταβληθέντα έξοδα συντήρησης κατά τη διάρκεια ζωής της εγκατάστασης. Επειδή οι λαμπτήρες LED δεν εκπέμπουν σχεδόν καθόλου

θερμότητα, οι θερμοκρασίες των δωματίων διατηρούνται σε χαμηλότερα επίπεδα κάτι το οποίο οδηγεί σε σημαντική μείωση της ζήτησης του κλιματισμού.

(gulfnews)

Το Grand Hyatt Dubai έχει μετατρέψει το κύριο σύστημα θέρμανσης του νερού, από την καύση πετρελαίου στην ηλιακή ενέργεια, κινούμενη σε μια προσπάθεια να μειώσει την κλιματική αλλαγή και το κόστος λειτουργίας. Με το αποτύπωμα άνθρακα των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων σπειροειδώς, η χώρα έχει ως αποτέλεσμα να είναι μία από τις μεγαλύτερες πηγές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ανά κάτοικο στον κόσμο. Έτσι με το νέο ηλιακό σύστημα του Grand Hyatt Dubai για θέρμανση με πάνελ θα μειώσει τις εκπομπές της δραματικά.

"Αυτή είναι η πρώτη εμπορική εγκατάσταση του είδους της στα ΗΑΕ, και ίσως το μεγαλύτερο έργο σε όλη την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική», λέει ο Phil Barnett, διευθυντής Grand Hyatt Dubai της μηχανικής.

Οι ηλιακοί συλλέκτες έχουν εγκατασταθεί στην οροφή του Μεγάλου Cineplex, με κάθε ηλιακό πάνελ να παράγει μέχρι 1 κιλοβάτ ενέργειας κάθε ώρα. Το εργοστάσιο στο σύνολό του θα παράγει 800 έως 1.000 κιλοβάτ της ενέργειας ανά ώρα.

Μέτριο Χρονοδιάγραμμα ROI

«Η απότομη αύξηση του κόστους του πετρελαίου που έχει διπλασιαστεί σε τιμή μέσα σε δύο χρόνια ήταν άλλος ένας παράγοντας στην απόφασή μας να εγκαταστήσουμε το εργοστάσιο», λέει ο Barnett. "Αναμένουμε ότι η μονάδα θα πληρώσει για τον εαυτό της σε μόλις τρία χρόνια."

Η Hyatt και η Hyatt International έχουν λάβει παγκόσμια πρωτοβουλία για την εγκατάσταση φιλικών προς το περιβάλλον εξοπλισμό.

«Η επιτυχία της πρωτοβουλίας αυτής θα γίνει απόδειξη ότι η Hyatt σε όλο τον κόσμο παίρνει στα σοβαρά την κλιματική αλλαγή και θα αναλάβει δράση για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση υγιούς καθαρού αέρα και την ενέργεια μείωσης των αποβλήτων", λέει ο Barnett. "Έχει ήδη μειωθεί η κατανάλωση νερού στο Grand Hyatt Dubai έως 120.000 γαλόνια την ημέρα. Η αποχέτευση λυμάτων από το ξενοδοχείο περνάει μέσα από ένα σύστημα καθαρισμού, και στη συνέχεια χρησιμοποιείται το νερό στους πύργους ψύξης μας.

"Συνηθίζαμε να βάζουμε πόσιμο νερό σε πύργους ψύξης με κόστος 35 fils ανά γαλόνι," προσθέτει ο Barnett. "Το κόστος της χρήσης επεξεργασμένων λυμάτων για το σκοπό αυτό μείωσε το κόστος σε 10 fils ανά γαλόνι, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι έχει σώσει πάνω από 800.000 γαλόνια πόσιμου νερού την εβδομάδα."

(green lodging news)

5.2 HILTON DUBAI JUMEIRAH

Το ξενοδοχείο HILTON DUBAI JUMEIRAH είναι το πρώτο που υιοθετεί την οικολογική καινοτομία καθαρισμού Johnson Diversey. Το νέο οικολογικό σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή μετά από μια επιτυχημένη δοκιμαστική περίοδο η οποία οδήγησε σε σημαντική μείωση της χρήσης νερού και χημικών κατά 6% και 60% αντίστοιχα. Το σύστημα επιταχύνει σημαντικά την πράσινη ανάπτυξη του ξενοδοχείου με σχεδόν άμεσα αποτελέσματα. Το Jonmaster είναι ένα νοσοκομείο με εγκεκριμένο σύστημα οικολογικού καθαρισμού που έγινε δεκτό από το ΕΣΥ του Ηνωμένου Βασιλείου (την υπηρεσία). Το σύστημα χρησιμοποιεί πανιά καθαρισμού με μικροΐνες για την απολύμανση περίπου 99,9% των βακτηρίων και των ιών σε οποιαδήποτε επιφάνεια με την ελάχιστη χρήση νερού και χημικών παραγόντων. Ο Asif Khatri, executive housekeeper του Hilton Dubai Jumeirah, εξηγεί

“Αυτό το σύστημα όταν ενσωματωθεί ως μια βασική διαδικασία στο housekeeping, βελτιώνει επιτυχώς την μείωση του κινδύνου της επιμόλυνσης. Παρέχει σημαντική εξοικονόμηση πόρων, σχεδόν εξάλειψη της χρήσης του νερού ή χημικών ουσιών, όπως τα κύρια προϊόντα καθαρισμού. Επιπλέον το σύστημα βελτιώνει την ευημερία της ομάδας μου μειώνοντας την επαφή με τα χημικά και τον χρόνο καθαρισμού που δαπανάται ανά επιφάνεια. Εμείς δεν έχουμε ξαναδεί ποτέ τόσα πολλαπλά προνόμια σε ένα σύστημα”.

Ο Mark Robitzkat, manager marketing της Johnson Diversey, δήλωσε

“Είμαστε πολύ περήφανοι που το Hilton Dubai Jumeirah επέλεξε να εφαρμόσει το σύστημα καθαρισμού με μικροΐνες – Jonmaster στο πλαίσιο των προσπαθειών της βιωσιμότητας τους. Η Johnson Diversey έχει μια μακροχρόνια ιστορία στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό σε όλον τον κόσμο και τώρα έχουμε αρχίσει την εφαρμογή της παρούσας περιβαλλοντικής συνείδησης μέσα από συνεργάτες και

προϊόντα στα Hilton ξενοδοχεία. Είμαστε σίγουροι ότι το σύστημά μας θα έχει θετικό αντίκτυπο στο "πράσινο" πρόγραμμα του ξενοδοχείου και επιχειρησιακή δραστηριότητα".

"Η περιβαλλοντική διαχείριση είναι βαθιά ριζωμένη στη νοοτροπία του Hilton Hotel corporation και στον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών μας", δήλωσε ο Christian Muhr, γενικός διευθυντής του Hilton Dubai Jumeirah Resorts & Residence. "Η προστασία του περιβάλλοντος είναι η σωστή κίνηση και αυτό έχει μια επιχειρηματική λογική."

Το Μάιο του 2009 το Hilton Dubai Jumeirah τιμήθηκε από την εταιρία ύδρευσης και ηλεκτρισμού του Dubai (DEWA) για τη σημαντική μείωση της χρήσης του νερού και του ηλεκτρισμού το 2008. Ως μέρος της εκστρατείας -"Η απόφασή σας" "Your decision"-το ξενοδοχείο επιτυχώς κατάφερε μείωση 6.2% στη χρήση ηλεκτρισμού ενώ 2% καταγράφηκε στην κατανάλωση νερού. Το Hilton Dubai Jumeirah υποστηρίζει πλήρως τους ολοκληρωμένους στόχους της αειφορίας του Hilton Hotel Corporation εφαρμόζοντας επιχειρηματικές πρακτικές που συμβαδίζουν με αυτούς τους στόχους. Το ξενοδοχείο συμμετέχει στο "Earth hour" κάθε χρόνο και δηλώνει την υποστήριξή του στην περιβαλλοντική και κοινωνική αειφορία, εφαρμόζοντας το πρόγραμμα διατήρησης υδάτων και τον ενεργειακά αποδοτικό φωτισμό.

Το Hilton Dubai Jumeirah έχει κερδίσει βραβείο αριστείας στη φιλοξενία στο συνέδριο Μέσης Ανατολής περί φιλοξενίας και επέκτασης ως "Καλύτερο βιώσιμο ξενοδοχείο της Μέσης Ανατολής" η οποία πραγματοποιήθηκε στο Άμπου Ντάμπι στις 22/11/2009.

Το ξενοδοχείο αναγνωρίστηκε για τα σημαντικά του επιτεύγματα στην εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και η υποβολή εκθέσεων αειφορίας μέσω της περιβαλλοντικής ανάλυσης HILTON WORLDWIDE και του συστήματος εντοπισμού (HEAT), που επιτρέπει στο ξενοδοχείο να συνδέσει τις επιδόσεις της βιωσιμότητας στην στρατηγική των επιχειρήσεων τους.

Η ανεξάρτητη κριτική επιτροπή έλαβε υπόψη διάφορους παράγοντες, ενώ οριστικοποιούνταν οι νικητές από τα 11α βραβεία που παρουσιάστηκαν "Συνέδριο φιλοξενίας Μέσης Ανατολής 2009".

Το Hilton Dubai Jumeirah πήρε το βραβείο για διάφορες πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει για τη διατήρηση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της "Συντήρησε για να διατηρήσεις το πρόγραμμα", την εισαγωγή του ενεργειακά αποδοτικού φωτισμού και τη μείωση ρεκόρ του μηχανικού τμήματος των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας του ξενοδοχείου για λιγότερη κατανάλωση κατά 13% και 14,4% για την ηλεκτρική ενέργεια και το νερό αντίστοιχα.

FABIEN FAURE ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ NASEBA

Σχολιάζοντας σχετικά με την αναγνώριση ο Christian Muhr, γενικός διευθυντής του Hilton Dubai Jumeirah resort and residence δήλωσε:

"Το ήθος της βιωσιμότητας του HDJ είναι όχι μόνο ενσωματωμένο στους πρακτικούς χειρισμούς μας, αλλά έχει επίσης διδαχθεί σε κάθε ένα από τα μέλη της ομάδας μας, λαμβάνοντας περιβαλλοντική συνείδηση από το ξενοδοχείο στο σπίτι".

Η οικογένεια των ξενοδοχείων HILTON αναγνωρίζει την περιβαλλοντική ευθύνη και έχει δεσμευτεί για τη βελτίωση των επιδόσεων για ένα βιώσιμο μέλλον, ενισχύοντας τον πελάτη και την εμπειρία της ομάδας-μέλος.

Για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη επιχειρηματική πρακτική στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται η εταιρία HILTON, προτείνει:

▲ Αγκαλιάστε μια περιβαλλοντική αποστολή και τη στρατηγική που καλύπτει το κάθε μέλος της ομάδας.

▲ Εστίαση σε βασικές περιβαλλοντικές δεσμεύσεις: ενεργειακή απόδοση, τη μείωση του CO₂, την εξοικονόμηση νερού, μείωση των αποβλήτων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αειφόρα κτήρια και τους χειρισμούς που περιλαμβάνουν το σχεδιασμό και την κατασκευή κτηρίων, ξενοδοχείων και εταιριών και τέλος τη διαχείριση των χημικών προϊόντων και αγορών.

▲ Βεβαιωθείτε ότι οι φιλικές προς το περιβάλλον πρωτοβουλίες θα επηρεάσουν θετικά την εμπειρία των επισκεπτών.

▲ Καθορίστε στόχους, μέτρα, σημεία αναφοράς και να βελτιώνονται συνεχώς οι επιδόσεις μας.

▲ Στήριξη περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών στην τοπική κοινότητα

▲ Επίδραση της χρήσης της γης σε αρμονία με τη φύση και την κατασκευή, προωθώντας τη χρήση των καθιερωμένων βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών.

Γιατί οι υπεύθυνοι των ξενοδοχείων Hilton, έρχονται σε επαφή με τους προμηθευτές τους και τους επιχειρηματικούς εταίρους, ώστε να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.

Sana khan, PR manager

tel.+971 04318 2213

sana.khan@hilton.com

(hiltondubaijumeirah.com)

6.1 EAGLES PALACE RESORT

Το χαρακτηριστικό για το οποίο ξεχωρίζει το EAGLES PALACE RESORT στη Χαλκιδική, είναι το υπέροχο φυσικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο έχει πλήρως ενσωματωθεί και η περιβαλλοντική πολιτική που ακολουθεί. Οι επισκέπτες μαγεύονται από τη σμαραγδένια θάλασσα, τη χρυσή αμμουδιά που έχει επάξια κερδίσει γαλάζια σημαία και τα καταπράσινα δάση. Για ένα ξενοδοχείο η περιβαλλοντική πολιτική θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα. Ένα από τα λίγα resorts στην Β. Ελλάδα με απόλυτο σεβασμό στην περιβαλλοντική πολιτική το Eagles Palace, στην Ουρανούπολη, ακολουθεί μια αρχιτεκτονική γραμμή που δεν προσβάλλει την αισθητική, ούτε καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον. Η Β. Ελλάδα διαθέτει ένα εξαιρετικό περιβάλλον με καταπράσινα βουνά, λίμνες, υδροβιότοπους, σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας. Όλοι αυτοί οι τόποι είναι προστατευόμενοι, ενώ οι περισσότεροι από αυτούς έχουν βραβευτεί και ανακηρυχθεί ως φυσικά μνημεία. Η παραλία στην Ουρανούπολη έχει κερδίσει γαλάζια σημαία για την καθαρότητα και την ποιότητα του νερού. Το Eagles Palace είναι ένα από τα ελάχιστα ξενοδοχεία, όχι μόνο στη Χαλκιδική, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη, που τρέφει οικολογική συνείδηση και απόλυτο σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος. Ο χαρακτηρισμός ενός ξενοδοχείου ως οικολογικό, σημαίνει πως ακολουθεί την υφιστάμενη περιβαλλοντική πολιτική, δηλαδή τα μέτρα, τις υποδείξεις, τους κανονισμούς, οι οποίοι βέβαια ακολουθούνται και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Για την προστασία του περιβάλλοντος, στο Eagles Palace, χρησιμοποιούνται χαμηλής κατανάλωσης λαμπτήρες, κεντρικός αυτόματος διακόπτης ρεύματος στα δωμάτια, μόνωση στους σωλήνες ζεστού και κρύου νερού, ελεγχόμενη αλλαγή ιματισμού, διαχωρισμός απορριμμάτων σε πλαστικά, μέταλλα και χαρτί, ανακύκλωση

μπαταριών, υγρό σαπούνι στο γυμναστήριο και τις τουαλέτες, φιλτράρισμα του νερού στις πισίνες και έλεγχο της ποιότητας τους. Όλα τα παραπάνω συνεισφέρουν στην ελαχιστοποίηση της μόλυνσης του περιβάλλοντος, ενώ αποδεικνύουν την βαθιά οικολογική συνείδηση του Eagles Palace. Η διεύθυνση του ξενοδοχείου έχει επιβάλλει κανονισμούς που αφορούν στην προστασία των αποδημητικών πουλιών και των φωλιών τους, στην τοποθέτηση ετικετών με τα ονόματα κάθε φυτού, στον καθαρισμό της παραλίας και του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με μαθητές τοπικών σχολείων και στην παραγωγή λαδιού από τις ελιές που υπάρχουν στον κήπο.

(www.eaglespalaceresort.gr)

6.2 SANI RESORT

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε η κα. Ανδρεάδη, διευθύντρια στρατηγικού σχεδιασμού του Sani Resort στην ομιλία της σε συνέδριο της οργάνωσης TOWER (οργάνωση γυναικών επαγγελματικής ενημέρωσης και υποστήριξης), στην Θεσσαλονίκη το 80% των Γερμανών τουριστών δηλώνουν ότι τα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα παίζουν σημαντικό ρόλο όταν σχεδιάζουν τις διακοπές τους. Επίσης το 1/3 των Αμερικανών υποστηρίζουν ότι είναι πρόθυμοι να πληρώσουν παραπάνω, αρκεί το ταξίδι και η διαμονή τους να είναι πιο φιλικά προς το περιβάλλον. Περιβαλλοντική συνείδηση αναπτύσσουν και οι Βρετανοί, καθώς σύμφωνα με έρευνα του Trip Advisor σε δείγμα 8.000 ατόμων (τέλος 2008) το 21% αυτών επιθυμούν να λαμβάνουν πιο "πράσινες" αποφάσεις για τις διακοπές τους.

Τα περιβαλλοντικά φιλικά ξενοδοχεία απολαμβάνουν λοιπόν από τη μία πλευρά το όφελος της προσέλκυσης περισσότερων πελατών και από την άλλη οι "πράσινες" πρακτικές βοηθούν τις ξενοδοχειακές αλυσίδες να εξοικονομήσουν χρήματα. Συγκεκριμένα σύμφωνα με την κα. Ανδρεάδη, η αλυσίδα "Intercontinental Hotels and Resorts", εξοικονόμησε πάνω από 25.000.000\$, εγκαινιάζοντας πρακτικές

παρακολούθησης της χρήσης ενέργειας και "διορθωτικών" κινήσεων, όταν αυτό είναι απαραίτητο. Η "Hilton" μείωσε την ενεργειακή κατανάλωση κατά 16% την τελευταία τετραετία, εξοικονομώντας 10.000.000\$. (www.saniresort.gr)

Τα ξενοδοχεία της "Aldemar" σε Κρήτη, Ρόδο και δυτική Πελοπόννησο, καλύπτουν πλέον με ηλιακή ενέργεια το 85% των σχετικών αναγκών τους. Το ξενοδοχείο "London Heathrow Marriott" εξοικονόμησε περίπου 94.000\$, απλά μειώνοντας την ενεργειακή κατανάλωση και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) κατά 30%.

Σύμφωνα με την κα. Ανδρεάδη ακόμη πιο σπουδαία είναι τα έμμεσα αποτελέσματα, καθώς το 5% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πραγματοποιείται στον τουριστικό τομέα, με το 40% αυτού να σχετίζεται με τις αερομεταφορές. Η εισηγήτρια σημειώνει ότι ένα ξενοδοχείο μπορεί να γίνει πιο "πράσινο" με απλές κινήσεις, χωρίς απαραίτητα να χρειάζονται ακριβές επενδύσεις. Ως παράδειγμα παραθέτει τις οικολογικές κεφαλές στα "τηλέφωνα" των ντους, που αναμειγνύουν νερό με αέρα. Οι συγκεκριμένες κεφαλές μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση υδάτων κατά 30% (με αντίστοιχη μείωση της ενέργειας για τη θέρμανση του νερού αυτού), χωρίς να μειώνεται η ροή. Η προσεκτική παρακολούθηση για τυχόν διαρροές μπορεί επίσης να βοηθήσει σημαντικά. Για παράδειγμα μια βρύση που στάζει σε ένα ξενοδοχείο μπορεί να σπαταλά περίπου 20.000 λίτρα νερού.

Η κα. Ανδρεάδη παρουσίασε σε ένα συνέδριο και την περιβαλλοντική πολιτική της Sani Resort, επισημαίνοντας ότι τα ξενοδοχεία της εταιρείας, ανακυκλώνουν κατά μέσο όρο μηνιαίως πάνω από 2 τόννους χαρτιού και 4,5 τόννους γυαλιού, 660 κιλά μαγειρικών ελαίων (μετατρέπονται σε βιοκαύσιμα) και 30 κιλά μπαταριών.

Τη δεκαετία του 1960, όταν αγοράστηκε η έκταση της Σάνης, η δενδροκάλυψη στην περιοχή ήταν πιο αραιή. Μέσα σε διάστημα 30 χρόνων, και παρ'όλη την κτιριακή ανάπτυξη, το δάσος πολλαπλασιάστηκε, για να δώσει ένα μοναδικό οικολογικό πλεονέκτημα στον τόπο, κοινωνική προσφορά και ανάσα ζωής για τους ανθρώπους και το οικοσύστημα. Κι αν ο άνθρωπος βρίσκει εκεί γαλήνη και ξεκούραση από τους έντονους ρυθμούς της ζωής, πολλά απειλούμενα είδη βρίσκουν πολύ περισσότερα: ένα καταφύγιο όπου μπορούν να ζήσουν προστατευμένα. Μικρή ίσως συνεισφορά στο συνολικό πρόβλημα, ουσιαστική ωστόσο.

Το δάσος της Σάνης, η ΣΑΝΗ ΑΕ, φροντίζει να το αναπτύσσει ακόμη περισσότερο και να το προστατεύει. Σ' αυτό συμβάλλει και η ομάδα δασοπροστασίας του Sani Resort, η οποία διασφαλίζει την καλή διαχείριση του δάσους ώστε οι κάτοικοι και οι επισκέπτες να μπορούν να απολαμβάνουν χιλιόμετρα δασικών περιοχών. Στο πλαίσιο αυτό, καθαρίζουν τη χαμηλή βλάστηση για να αποτρέψουν πυρκαγιές, συντηρούν τις απαραίτητες αντιπυρικές ζώνες και φροντίζουν να είναι πάντα καθαρές οι περιπατητικές διαδρομές.

(www.saniresort.gr)

Η ομάδα Sani Green πιστεύει σθεναρά ότι, προκειμένου οι επισκέπτες και οι κάτοικοι να ενδιαφερθούν για το περιβάλλον και να εκτιμήσουν τη σημασία του, θα

πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να «ζήσουν» την φύση. Εκτός από τα χιλιόμετρα δασικών μονοπατιών που φέρουν ευκρινή σήμανση τοποθετημένη από το θέρετρο-το οποίο παρέχει επίσης χάρτη και οδηγό για την τοπική χλωρίδα και πανίδα-, όλοι μπορούν να απολαύσουν στο Sani Resort τα νερά μιας από τις καθαρότερες θάλασσες στον κόσμο, όπως έχει πιστοποιηθεί από το ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικό Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Το 2009, και τα τέσσερα ξενοδοχεία του Sani Resort βραβεύτηκαν με το «Πράσινο Κλειδί» (Green Key) από το Ίδρυμα Περιβαλλοντολογικής Εκπαίδευσης, το οποίο μετράει την οικολογική αποτελεσματικότητα της τουριστικής βιομηχανίας.

Αειφορία Sani Green

Γνωρίζουμε ότι πάντα μπορούμε να κάνουμε κάτι παραπάνω, γι' αυτό και η αφοσίωση στο στόχο μας είναι δεδομένη. Το πρόγραμμα της ομάδας Sani Green αποτελεί την ομπρέλα όλων των περιβαλλοντολογικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων της εταιρείας ΣΑΝΗ ΑΕ. Παραδείγματος χάριν:

▲ Η κατανάλωση ενέργειας για τις ανάγκες φωτισμού μειώθηκε, με την αντικατάσταση των συμβατικών λαμπτήρων από λαμπτήρες φθορισμού χαμηλής κατανάλωσης στους περισσότερους εξωτερικούς χώρους και σε πολλούς εσωτερικούς.

▲ Μέρος της θέρμανσης του νερού πραγματοποιείται με ηλιακή ενέργεια.

▲ Γίνεται ανακύκλωση χαρτιού, αλουμινίου, γυαλιού και πλαστικού.

▲ Ανακύκλωση μαγειρικού και χρησιμοποιημένου λαδιού σε βιοκαύσιμο.

▲ Ανακύκλωση όλων των μπαταριών, μελανοδοχείων καθώς και των παλιών συσκευών και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

▲ Αύξηση χρήσης χαρτιού ελευθέρου χλωρίου και χρήσης ανακυκλωμένου χαρτιού.

▲ Ανακύκλωση πλαστικού.

▲ Ανακύκλωση νερού για το πότισμα των κήπων, με συστηματικούς ελέγχους που διασφαλίζουν την άριστη ποιότητα.

▲ Τοποθέτηση μειωτών ροής νερού.

▲ Πιλοτική κομποστοποίηση οργανικών απορριμμάτων.

▲ Δημιουργία ζωνών απαγόρευσης χρήσης αυτοκινήτου και χρήση ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

▲ Συστηματικές δενδροφυτεύσεις στις περιοχές της Χαλκιδικής που έχουν πληγεί από τις φωτιές, και υποστήριξη του μη-κερδοσκοπικού σωματείου «Φίλοι του Πρασίνου Θεσσαλονίκης» με το πρόγραμμα «Φυτέψτε ένα δέντρο μαζί με το Sani Resort 2009/10». Μια Sani Green Πρωτοβουλία Μέσω του σχετικού blog, μάθετε περισσότερα για τη μελέτη και προστασία της βιοποικιλότητας του υγρότοπου της Σάνης που έχουμε αναλάβει.

Κάθε μήνα ανακυκλώνουμε:

▲ 2 τόνους χαρτιού

▲ 4,5 τόνους γυαλιού

▲ 660 κιλά χρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι σε βιοκαύσιμο

▲ 30 κιλά χρησιμοποιημένων μπαταριών

▲ 20 μελανοδοχεία

Η χρήση της ηλιακής ενέργειας στο Sani Beach Hotel περιορίζει την ενέργεια που καταναλώνει ο κάθε φιλοξενούμενος κατά 20%, και κατά συνέπεια μειώνει το οικολογικό αποτύπωμα κατά 1000 CO2 τόνους ετησίως.

Αειφορία Δράσεις

Στο Sani Resort νοιαζόμαστε για το περιβάλλον και αξιολογούμε τη συμβολή της αναδάσωσης σε τοπικό αλλά και διεθνές επίπεδο. Τον προηγούμενο χρόνο φυτέψαμε πάνω από 2.500 δέντρα στις περιοχές της Κασσάνδρας που είχαν πληγεί από τις φωτιές, ενώ τον Φεβρουάριο και στις αρχές Μαρτίου, το Sani Resort, με την βοήθεια των πελατών του και του σωματείου «Φίλοι του Πρασίνου Θεσσαλονίκης», φύτεψε 3.300 δέντρα στο πλαίσιο του συνεχιζόμενου προγράμματος «Φύτεψε ένα δέντρο», σε μια προσπάθεια αναδάσωσης των περιοχών της Χαλκιδικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές. Γι' αυτό σας καλούμε:

Κατά την αναχώρησή σας, δωρίστε ένα ευρώ στην πρωτοβουλία δενδροφύτευσης. Το Sani Resort δεσμεύεται να αξιοποιήσει την δωρεά σας σε συνεργασία με το μη-κερδοσκοπικό σωματείο «Φίλοι του Πρασίνου Θεσσαλονίκης» (για περισσότερες πληροφορίες κάντε κλικ στο www.friendsofurbangreen.gr), για την αναδάσωση που επικεντρώνεται σε πληγείσες περιοχές της Χαλκιδικής. Βοηθήστε μας να κάνουμε τη Χαλκιδική πιο πράσινη από ποτέ, υποστηρίζοντας το πρόγραμμα του Sani Resort «Φυτέψτε ένα δέντρο μαζί μας».

Αειφορία Η Φύση

Το γραφείο Δημοσίων Σχέσεων του ξενοδοχείου σας, θα σας προμηθεύσει χάρτη της περιοχής της Σάνης, με τις διαδρομές στο δάσος και στον υγροβιότοπό μας. Υπάρχουν δυο βασικά μονοπάτια: ο Μπούσουλας και η Κουτσουπιά. Η ΣΑΝΗ ΑΕ έχει αναθέσει λεπτομερή μελέτη του υγροβιότοπου, καθώς και των ειδών του καταφυγίου πουλιών, με στόχο τη μελλοντική τους προστασία. Πληροφορηθείτε σχετικά από το blog μας, το οποίο ανανεώνεται συστηματικά από την ομάδα επιστημόνων που έχουν αναλάβει τη μελέτη.

Αειφορία Animal Rescue

Το Sani Resort σε συνεργασία με το φιλοζωικό σωματείο Halkidiki Animal Rescue, μία τοπική μη κερδοσκοπική οργάνωση η οποία ασχολείται εδώ και δέκα χρόνια με την ευημερία των αδέσποτων και τραυματισμένων ζώων, ανέλαβε να χρηματοδοτήσει και να αναπτύξει την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των αδέσποτων ζώων στην περιοχή. Η δράση και η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα στο οποίο όλα τα ζώα της περιοχής καταγράφονται, στερώνονται και εμβολιάζονται και πολλές φορές αν αυτό γίνει δυνατό, βρίσκουν εκ νέου "σπίτι". Το σωματείο Halkidiki Animal Rescue συνεργάζεται με πολλούς φιλοζωικούς οργανισμούς τοπικής και διεθνούς εμβέλειας όπως τους Greek Animal Rescue, Danish Friends of Animals, Friends of Strays of Greece, Caring for the Animals Trust and Animal Pard Net καθώς και με τοπικούς κτηνιάτρους. Το φιλόδοξο πλάνο τους στοχεύει στην κάλυψη όλης της περιοχής της Χαλκιδικής και στη βοήθεια όσο περισσότερων ζώων είναι δυνατόν.

Σε περίπτωση που κι εσείς επιθυμείτε να υποστηρίξετε αυτόν τον σκοπό,

επικοινωνήστε απευθείας με τα γραφεία των Guest Relations του ξενοδοχείου σας ή το σωματείο Halkidiki Animal Rescue στο email animal_rescue@go2halkidiki.net. Η υποστήριξή σας μπορεί να σημαίνει ότι υιοθετείτε ένα ζώακι-κατάσταση που απαιτεί ελάχιστη γραφειοκρατία-ή ότι δωρίζετε ένα ποσό στο σωματείο ή απλά να μάθετε ότι μπορείτε περισσότερο γι'αυτό το φιλοζωικό και κοινωφελές έργο.

Αειφορία Δέκα συμβουλές

Δέκα συμβουλές για «πράσινες» διακοπές

1.Αποφύγετε τη σπατάλη νερού. Μην αφήνετε τη βρύση να τρέχει όσο βουρτσίζετε τα δόντια σας και προτιμήστε να κάνετε ντους αντί για μπάνιο. Παρότι οι βρύσες ελέγχονται σε τακτική βάση και οπωσδήποτε πριν την άφιξή σας, εάν παρατηρήσετε διαρροές ενημερώστε αμέσως τη ρεσεψιόν.

2.Κάνετε ανακύκλωση στο δωμάτιό σας. Τοποθετήστε τα ανακυκλώσιμα υλικά στην ειδική σακούλα ανακύκλωσης-θα τη βρείτε στο δωμάτιο ή μπορείτε να τη ζητήσετε από τη ρεσεψιόν του ξενοδοχείου-και η υπηρεσία καθαρισμού θα τη μαζέψει όταν καθαρίσει το δωμάτιό σας.

3.Δώστε στη ρεσεψιόν τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες ή συσκευές που θέλετε να ανακυκλώσετε.

4.Μη ζητάτε καθημερινά αλλαγή των λευκών ειδών, εκτός εάν είναι απαραίτητο. Τοποθετήστε τις πετσέτες στην μπανιέρα όταν θέλετε να τις αλλάξουμε.

5.Ανεβάστε τη θερμοκρασία του κλιματιστικού ή κατεβάστε τη θέρμανση κατά έναν έως δύο βαθμούς. Η διαφορά είναι ελάχιστα αισθητή, ενώ η ποσότητα ενέργειας που εξοικονομείται μεγάλη.

6.Περιορίστε τις πλαστικές σακούλες που χρησιμοποιείτε για τις αγορές σας στο θέρετρο ή, ακόμα καλύτερα, εγκαταλείψτε τες εντελώς. Αν δεν έχετε υφασμάτινη σακούλα πολλών χρήσεων και πιστεύετε ότι μπορείτε να τη χρησιμοποιείτε και μελλοντικά για τις αγορές σας, ρωτήστε στη ρεσεψιόν για το κοντινότερο σημείο στο οποίο πωλούνται σακούλες Sani. Διατίθενται σε όλα τα μίνι μάρκετ του Sani Resort σε τιμή κόστους.

7.Επιλέξτε ένα βιοδιασπώμενο, φυσικό αντηλιακό. Οι επιστήμονες συσχετίζουν το θάνατο ορισμένων θαλάσσιων οργανισμών με τους 4.000 έως 6.000 τόνους αντηλιακού που ξεπλένεται από τους κολυμβητές κάθε χρόνο (στα τέσσερα επίμαχα επιβλαβή χημικά συγκαταλέγονται τα συντηρητικά με parabens, οι κινναμικές ουσίες, η βενζοφαινόνη και ένα παράγωγο καμφοράς). Απλώνετε το αντηλιακό 30 λεπτά πριν από την έκθεση στον ήλιο, ανανεώνετε το κάθε 45 λεπτά και φοράτε καπέλο. **(Πηγή: Reuters, Treehugger)**

8.Ρωτήστε το προσωπικό εξυπηρέτησης επισκεπτών για το δάσος και τα μονοπάτια που μπορείτε να επισκεφθείτε στη Σάνη. Το προσωπικό θα σας δώσει χάρτη με τα τοπικά είδη χλωρίδας και πανίδας που θα συναντήσετε.

9.Κατά την αναχώρησή σας, δωρίστε ένα ευρώ στην τοπική πρωτοβουλία δενδροφύτευσης, η οποία επικεντρώνεται στις δασικές περιοχές της Χαλκιδικής που κάηκαν το 2006, επιλέγοντας το κατάλληλο κουτάκι στο φυλλάδιο που υπάρχει στο δωμάτιό σας. Το Sani Resort δεσμεύεται να αξιοποιήσει τη δωρεά σας διαθέτοντας άτομα από το προσωπικό του στο τοπικό ίδρυμα για την αναδάσωση ώστε να

βοηθήσουν στη δενδροφύτευση.

10.Βοηθήστε μας να γίνουμε καλύτεροι. Η συμβουλή σας είναι σημαντική για να βελτιώσουμε την οικολογική μας απόδοση.

Αειφορία Υγροβιότοπος

Το Sani Resort προσφέρει την ευκαιρία στους φιλοξενούμενους του να θαυμάσουν τα πτηνά και τη μοναδική βιοποικιλότητα της περιοχής, ακολουθώντας μία από τις προτεινόμενες διαδρομές στον υγροβιότοπο που περιβάλλει το θέρετρο. Για την δραστηριότητα αυτή, το Sani Resort συνεργάστηκε με τη “Δράση για την Άγρια Ζωή”, έναν μη-κερδοσκοπικό οργανισμό που προστατεύει την άγρια ζωή της περιοχής μέσα από ένα πρωτοπόρο πρόγραμμα. Επιπλέον, ως ανάμνηση αυτής της εμπειρίας, το Sani Resort προσφέρει δωρεάν σε όλους όσους συμμετέχουν στις περιηγήσεις την πολυτελή έκδοση “Υγρότοποι Σάνης-Ένας θησαυρός της φύσης”.

Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία

Η ΣΑΝΗ ΑΕ ανέλαβε μια σημαντική περιβαλλοντική πρωτοβουλία, τη μελέτη και προστασία της ορνιθοπανίδας του υγρότοπου της Σάνης. Επικεφαλής της σημαντικής αυτής προσπάθειας είναι ο Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος Λευτέρης Κακαλής, με την εποπτεία του Επίκουρου Καθηγητή Πανεπιστημίου Αιγαίου και ορνιθολόγου Τριαντάφυλλου Ακριώτη. Η μελέτη, που είχε διάρκεια ενός χρόνου και χρηματοδοτήθηκε από την εταιρεία, είχε ως αντικείμενο το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός σχεδίου παρακολούθησης της ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων των υγροτόπων της περιοχής. Σκοπός του σχεδίου παρακολούθησης ήταν η συστηματική καταγραφή των πληθυσμών των άγριων πουλιών, η δημιουργία της απαραίτητης βάσης αναφοράς των πληθυσμών αυτών και ο καθορισμός των ειδών προτεραιότητας για την περιοχή (προστατευόμενα, σπάνια είδη) και καθορισμός των ενδεδειγμένων μέτρων προστασίας τους. Στο πλαίσιο αυτό, ο κος Κακαλής παρέθετε τον τελευταίο χρόνο, ένα χρονικό των μελετών του μήνα μήνα, μέσα από το οποίο προέκυψαν σημαντικά στοιχεία για τα είδη και τους πληθυσμούς που διαβιούν στον υγρότοπο της Σάνης. Η μελέτη έχει τώρα ολοκληρωθεί. Προέκυψαν ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία για τον υγρότοπο, επιβεβαιώνοντας την ιδιαίτερα υψηλή αξία βιοποικιλότητας της περιοχής. Ο συνολικός αριθμός ειδών που έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα είναι 214 είδη. Ο υγρότοπος της Σάνης φιλοξενεί είδη από όλες τις κατηγορίες των πουλιών, πιο συγκεκριμένα 24 είδη ημερόβιων και νυκτόβιων αρπακτικών, 28 είδη υδρόβιων (πάπιες, χήνες κα.), 17 είδη ερωδιόμορφων (ερωδιοί, κορμοράνοι, πελεκάνοι), 30 είδη παρυδάτιων, 11 είδη γλαρόμορφων (γλάροι και γλαρόνια), τέσσερα είδη θαλασσοπουλιών και 100 είδη που ανήκουν στα στρουθιόμορφα. Η παρουσία σπάνιων ειδών της ορνιθοπανίδας της χώρας μας στους υγροτόπους της Σάνης κρίνεται υψηλή. Τα είδη που εντάσσονται στο πρόσφατα αναθεωρημένο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας είναι 67 ή το 31% του συνόλου των ειδών. Από αυτά τέσσερα είδη χαρακτηρίζονται ως κρισίμως κινδυνεύοντα (CR) και είναι η Χαλκόκοτα, η Σταχτόχηνα, ο Τσίφτης και ο Λιβαδόκιρκος, ενώ επτά είδη χαρακτηρίζονται ως κινδυνεύοντα (EN) και είναι ο Ήταυρος, ο Πορφυροτσικνιάς, ο Μαυροπελαργός, ο Στικταετός, ο Μαυροκέφαλος γλάρος, το Μουστακογλάρονο και το Μαυρογλάρονο και τέλος στην κατηγορία των

τρωτών (VU) εντάσσονται συνολικά 23 είδη ή το 11% του συνόλου των ειδών. Συνολικά στις τρεις σημαντικότερες κατηγορίες του Κόκκινου Βιβλίου εντάσσονται 34 είδη ή το 16% του συνόλου των ειδών της ορνιθοπανίδας της Σάνης. Παράλληλα 93 είδη εντάσσονται στις τρεις σημαντικότερες κατηγορίες προστασίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (SPEC) σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του Birdlife International. Με την βοήθεια των ειδικών θα μεριμνήσουμε για την υλοποίηση προγραμμάτων που αποσκοπούν στην προστασία της πολύτιμης αυτής βιοποικιλότητας. Στην επόμενη επίσκεψη σας στην περιοχή, μπορείτε να προμηθευτείτε χάρτες με προτεινόμενες διαδρομές στους υγροτόπους για να παρατηρήσετε και εσείς τα πουλιά, όπως οι μελετητές μας. Ενδημικοί πληθυσμοί, μεταναστευτικά πουλιά, θαλασσοπούλια, στρουθιόμορφα, αρπακτικά, μια εκπληκτική φτερωτή ζωή θα αποκαλυφτεί μπροστά σας, ελεύθερη σαν τον άνεμο, πλούσια σαν τη ζωή.

Λευτέρης Κακαλής

Ο Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος Λευτέρης Κακαλής είναι υποψήφιος διδάκτορας του τμήματος Περιβάλλοντος στην Οικολογία, με μεταπτυχιακές σπουδές στην περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση. Έχει εργασθεί και συμμετάσχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα και σε εθνικά ερευνητικά προγράμματα, με αντικείμενο την έρευνα και την προστασία της ορνιθοπανίδας στην χώρα μας. Ειδικεύεται σε ειδικές ορνιθολογικές μελέτες, στο σχεδιασμό και την υλοποίηση σχεδίων παρακολούθησης και την πληθυσμιακή οικολογία ειδών της ορνιθοπανίδας. Είναι μέλος της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και του Ελληνικού Κέντρου Δακτυλίωσης Πουλιών.

(www.saniresort.gr)

6.3 ALDEMAR

Η περιβαλλοντική δράση της Aldemar Hotels και η σχέση της με τις τοπικές κοινωνίες ξεκινούν χρόνια πριν, ήδη από την ίδρυσή της. Μάλιστα η Aldemar Hotels & Spa βραβεύεται από το 2002, για τη συντονισμένη δράση της στα περιβαλλοντικά προγράμματα, από μεγάλους τουριστικούς οργανισμούς, όπως η Hotel Plan, Kuoni και Tui. Η ανάπτυξη του νέου περιβαλλοντικού προγράμματος Mare Verde στοχεύει στη συστηματική προστασία της φύσης και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όλων μας. Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής μας:

- Προστατεύουμε τους υδάτινους πόρους με την εξοικονόμηση νερού και τη χρήση βιολογικού καθαρισμού.
- Καλύπτουμε το 85% των ενεργειακών αναγκών μας με την χρήση ηλιακής ενέργειας στη Κρήτη, στη Ρόδο και τη Δυτ. Πελοπόννησο.
- Διαθέτουμε συστήματα αυτόματης ενεργοποίησης και απενεργοποίησης ηλεκτρικού ρεύματος (κάρτα-κλειδί, κλιματισμός).
- Χρησιμοποιούμε οικονομικές συσκευασίες στα αναλώσιμα προϊόντα μας, για τη μείωση των απορριμμάτων.
- Διατηρούμε τις ακτές μας καθαρές και απολαμβάνουμε τη βράβευση όλων των ακτών με την παγκόσμια διάκριση της Γαλάζιας Σημαίας από το 1998.
- Συμμετέχουμε κάθε χρόνο στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος για την καθαριότητα των ακτών.

- Δημιουργήσαμε και καλλιεργούμε τη Φάρμα Aldemar στο Olympian Village, με στόχο τη διάθεση ποιοτικά ελεγχόμενων προϊόντων διατροφής στους επισκέπτες μας.
- Στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις μας διατηρούμε βραχόκηπους με τοπικά φυτά.
- Καλύπτουμε μεγάλο ποσοστό των αναγκών μας σε φρούτα και λαχανικά με προϊόντα δικής μας καλλιέργειας στην Πελοπόννησο και στην Κρήτη.
- Ανακυκλώνουμε συστηματικά χαρτί, γυαλί, ηλεκτρικές στήλες και πλαστικό σε όλες τις μονάδες μας.
- Φιλοξενούμε μόνιμη στήλη για το περιβάλλον στην εφημερίδα του προσωπικού Αλδεματιές, με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.
- Έχουμε δημιουργήσει την Ομάδα Εθελοντών Aldemar Hotels & Spa, η οποία συμμετέχει σε όλες τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες του ομίλου.

Διεθνής Περιβαλλοντική Διάκριση Στο Creta Maris Convention & Golf Resort

Το Creta Maris Convention & Golf Resort, στη Χερσόνησο Κρήτης, βρίσκεται, για ακόμα μία χρονιά, μεταξύ των 100 ξενοδοχείων σε όλο τον κόσμο, που βραβεύτηκαν από τον κορυφαίο τουριστικό οργανισμό TUI για την περιβαλλοντική πολιτική τους. Η διάκριση αυτή έρχεται να προστεθεί στη σειρά των διεθνών περιβαλλοντικών βραβεύσεων που επί σειρά ετών το Creta Maris Convention & Golf Resort αποσπά από μεγάλους tour operators.

Συγκεκριμένα, το πολυτελές θέρετρο βραβεύτηκε για την περιβαλλοντική πολιτική του από την TUI με το «TUI Umwelt Champion», που το κατατάσσει στα καλύτερα 100 ξενοδοχεία παγκοσμίως με τα οποία συνεργάζεται ο τουριστικός οργανισμός.

Σημειώνεται ότι βάσει της αξιολόγησης προκύπτουν οι μελέτες της TUI σχετικά με την περιβαλλοντική πολιτική και την προστασία του περιβάλλοντος των συνεργαζόμενων με αυτήν ξενοδοχείων σε κάθε προορισμό, καθώς και από την αξιολόγηση των πελατών για τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες των ξενοδοχείων, στα οποία διαμένουν, που εκφράζεται σε σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο συμπληρώνουν.

Η απονομή της διάκρισης Tui Umwelt Champion αποτελεί ακόμα μια επιβεβαίωση της έμφασης που δίνει στο περιβάλλον και της φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής που ακολουθεί η διοίκηση του Creta Maris Convention & Golf Resort.

(άρθρο της εφημερίδας Χανιώτικα Νέα)

Ξενοδοχειακή Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος στην Ελούντα Κρήτης

Περιγραφή της τεχνολογίας

Απαιτήσεις ηλεκτροδότησης: Μέγιστη ημερήσια ζήτηση 270.000 kcal/h

Περιγραφή τεχνολογίας: Οι ανάγκες της ξενοδοχειακής μονάδας σε ηλεκτρισμό καλύπτονται από ένα αυτόνομο φωτοβολταϊκό σύστημα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 6.4 kWp. Η παραγόμενη ενέργεια αποθηκεύεται σε μια συστοιχία μπαταριών

χωρητικότητα 65.3 kWh και στη συνέχεια, μέσω δύο αντιστροφών ισχύος, τροφοδοτούνται τα φορτία της μονάδας με εναλλασσόμενο ρεύμα. Το φωτοβολταϊκό σύστημα έχει συνδυαστεί με στοιχειώδη βιοκλιματικό σχεδιασμό της μονάδας για την βέλτιστη εξοικονόμηση ενέργειας. Μια εφεδρική ντιζελογεννήτρια μπορεί να καλύψει τις αυξημένες ενεργειακές ανάγκες σε περιόδους αιχμής. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Βαθμός απόδοσης : Συνολική απόδοση συστήματος 8,5 %

Αποτελέσματα λειτουργίας: Σε περιόδους αυξημένης ζήτησης χρησιμοποιείται η ντιζελογεννήτρια για την κάλυψη των επιπλέον αναγκών. Αυτό κατά κανόνα συμβαίνει μόνο δύο μήνες τον χρόνο (Ιούλιο - Αύγουστο), που τα φωτοβολταϊκά καλύπτουν το 80%-90% της ζήτησης. Τον υπόλοιπο χρόνο οι ανάγκες σε ηλεκτρισμό υπερκαλύπτονται μόνο από την χρήση του φωτοβολταϊκού συστήματος. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Ανάγκες συντήρησης

Συχνότητα: Ετήσιος έλεγχος στάθμης ηλεκτρολύτη στη συστοιχία μπαταριών, υπερφόρτιση με χρήση ντιζελογεννήτριας 2 φορές τον χρόνο, λίπανση και καθαρισμός πόλων μπαταριών. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Οικονομικά κίνητρα

Περιγραφή: 30% κρατική επιχορήγηση για το κόστος του φωτοβολταϊκού συστήματος (Νόμος 1892/90). (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Ξενοδοχειακή εγκατάσταση Κουστήρα Πυρηνόξυλου στο ξενοδοχείο ATRION στο Ηράκλειο Κρήτης

Περιγραφή της τεχνολογίας

Απαιτήσεις ηλεκτροδότησης: Μέγιστη ημερήσια ζήτηση 270.000 kcal/h

Περιγραφή τεχνολογίας: 2 εστίες καύσης βιομάζας (πυρηνόξυλο) με υπώθηση δυναμικότητας 120.000 και 150.000 kcal/h αντίστοιχα. Το πυρηνόξυλο εισέρχεται στην βάση της εστίας καύσης με έναν κοχλία τροφοδοσίας, εκεί αναμειγνύεται με τον αέρα καύσης που παρέχεται στην εστία από έναν ανεμιστήρα (blower). Τα παραγόμενα απαέρια θερμαίνουν το πρωτεύον κύκλωμα θερμού νερού έως τους 95° C. Από το πρωτεύον κύκλωμα θερμαίνονται τα boiler του ξενοδοχείου τα οποία και τροφοδοτούν με ζεστό νερό χρήσης ολόκληρο το ξενοδοχείο, καθώς και το σύστημα θέρμανσης του ξενοδοχείου κατά τους χειμερινούς μήνες. Από τις εστίες ξεκινούν καπνοδόχοι που καταλήγουν σε κυκλώνα με σκοπό την κατακράτηση των σωματιδίων από τα καυσαέρια. Κάθε εστία διαθέτει μικρό σιλό τροφοδοσίας το οποίο γεμίζεται ημερησίως χειροκίνητα από τον κύριο αποθηκευτικό χώρο της βιομάζας, ο οποίος είναι μια υπόγεια αποθήκη χωρητικότητας 40 m³. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Βαθμός απόδοσης: Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία μετρήσεων

Αποτελέσματα λειτουργίας: Ο χρήστης είναι πολύ ικανοποιημένος από την μέχρι τώρα λειτουργία του συστήματος. Καλύπτονται όλες οι ανάγκες του ξενοδοχείου και έχει μεγάλα οικονομικά οφέλη από την κατανάλωση φθηνού καυσίμου.
(Σφακιανάκη Κ., 2004)

Ανάγκες συντήρησης

Συχνότητα: Μια φορά την ημέρα πρέπει να απομακρύνεται η τέφρα από την εστία επιθεώρησης των πυρότουβλων και αντικατάστασή τους, όποτε αυτό είναι απαραίτητο. Επίσης καθαρίζονται οι καπναγωγοί και οι επιφάνειες εναλλαγής. Τέλος αντικαθίστώνται όποια από τα κινούμενα μέρη έχουν υποστεί φθορές. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Οικονομικά Κίνητρα

Περιγραφή: Οικονομικό κίνητρο ήταν η μείωση δαπάνης για την αγορά καυσίμων.
(Σφακιανάκη Κ., 2004)

Εγκατάσταση Φυτεμένου Δώματος στο ξενοδοχείο EL GRECO στο Ρέθυμνο Κρήτης

Περιγραφή της τεχνολογίας

Η κατασκευή του φυτεμένου δώματος έγινε μετά την περάτωση των πλακών από οπλισμένο σκυρόδεμα. Σε ολόκληρη της πλάκας του δώματος και των περιμετρικών τοιχίων έγινε στεγάνωση με Veral (πίσσα πάχους 5 εκ. επικολλημένη σε φύλλο αλουμινίου 2μμ.). Σε αυτό το στάδιο εκεί που η κλίση του δώματος το απαιτούσε, τοποθετήθηκαν οι υδρορροές για την απορροή των υδάτων και έγινε στεγάνωση των αποχετεύσεων με Veral. Στην τελική επιφάνεια του αλουμινίου τοποθετήθηκαν κροκάλες, σε στρώμα πάχους περίπου 20 εκ. Το στρώμα καλύφθηκε με γεωφύλασμα. Για την στερέωση του γεωφύλασματος χρησιμοποιήθηκε βότσαλο 2 εκ. Στη συνέχεια τοποθετήθηκε κηπόχωμα πάχους περίπου 0,50-0,60 εκ. Κατόπιν έγινε η φύτευση θάμνων και γκαζόν, αφού προηγήθηκε το αρδευτικό δίκτυο με σωλήνα άρδευσης, pop-up, μπεκ, κτλ. Για την αναπνοή του υποστρώματος κάτω από το κηπόχωμα, τοποθετήθηκαν κάθετοι πλαστικοί σωλήνες με διάμετρο 50 εκ., με καμπύλη στο ελεύθερο άκρο τους.

Στην πτέρυγα με τα υπόσκαφα δωμάτια, στην ζώνη του φυτεμένου δώματος, έχουν διανοιχτεί θόλοι στην οροφή του διαδρόμου για την είσοδο φυσικού φωτισμού. Οι θόλοι είναι τοποθετημένοι κατά μήκος του διαδρόμου, σε απόσταση περίπου 5 μ. μεταξύ τους, έχουν διάμετρο περίπου 1,50μ. και φέρουν επικάλυψη με υαλότουβλα.
(Σφακιανάκη Κ., 2004)

Αποτελέσματα λειτουργίας: Κατά την περίοδο θέρμανσης εξοικονομείται ενέργεια της τάξεως του 84%, ενώ κατά την περίοδο ψύξης της τάξεως του 34%. Τον Απρίλιο, τον μοναδικό μήνα που παρουσιάζονται απαιτήσεις σε θέρμανση, το φυτεμένο δώμα πρακτικά εκμηδενίζει την χρήση του συστήματος θέρμανσης, αυξάνοντας κατά

περίπου 1°C την εσωτερική θερμοκρασία του χώρου, με αποτέλεσμα να είναι πάνω από 21°C. (Σφακιανάκη Κ., 2004)

Απαιτήσεις συντήρησης

Η μόνη απαίτηση για την προστασία των φυτεμένων δωμάτων είναι η προσεκτική χρήση μόνο χειροκίνητων μηχανημάτων, κατά την συντήρηση της φύτευσης από τους κηπουρούς. Δεν χρησιμοποιούνται σκαπτικά μηχανήματα, φρέζες, κλπ.

(Σφακιανάκη Κ., 2004)

6.4 GRECOTEL

Η Grecotel είναι η μεγαλύτερη αλυσίδα ξενοδοχείων στην Ελλάδα με 26 συνολικά ξενοδοχεία σε όλους τους βασικούς τουριστικούς προορισμούς και μεγάλες πόλεις της χώρας μας.

Η συνειδητοποίηση της ευθύνης για την επιβάρυνση του περιβάλλοντος των περιοχών που φιλοξενούν τα ξενοδοχεία της Grecotel, όπως και η πεποίθηση ότι η ποιότητα του προορισμού των διακοπών είναι αλληλένδετη και εξίσου σημαντική με την ποιότητα των ξενοδοχείων, οδήγησε στην απόφαση να αναλάβουμε συγκεκριμένη δράση, σε μια περίοδο κατά την οποία τέτοιου είδους προβληματισμοί στην Ελλάδα και τον ευρύτερο μεσογειακό χώρο ήταν σπάνιοι.

Έτσι, η εταιρία πρωτοποριακά το 1992, πέτυχε να εξασφαλίσει μια μικρή, αλλά σημαντική για το ξεκίνημα χρηματοδότηση, από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω ενός προγράμματος « Τουρισμού & Περιβάλλοντος ».

Πραγματοποιήθηκαν πιλοτικοί «περιβαλλοντικοί έλεγχοι» στα 6 τότε Grecotel της Κρήτης και ιδρύθηκε Τμήμα Περιβάλλοντος που ενσωματώθηκε στην Κεντρική Διοίκηση της εταιρίας και επανδρώθηκε με επαγγελματία βιολόγο/περιβαλλοντολόγο, υπεύθυνο για το σχεδιασμό και την πρακτική εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της εταιρίας σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα και Διευθύνσεις. (**Hotel & Restaurant on line**)

Η μεγαλύτερη ξενοδοχειακή αλυσίδα στην Ελλάδα, με 26 πολυτελή ξενοδοχεία σε όλους τους βασικούς προορισμούς της χώρας μας είχε αναλάβει συγκεκριμένη δράση για την προστασία του περιβάλλοντος ήδη από το 1990.

Διαπιστώθηκε :

▲ Έλλειψη βασικών υποδομών για την προστασία της φύσης σε ξενοδοχειακό και τοπικό επίπεδο (π.χ. ανακύκλωση, σωστή διαχείριση των απορριμμάτων και εναπόθεση σε χώρους υγειονομικής ταφής, προϊόντα φιλικά για το περιβάλλον).

▲ Έλλειψη τεχνογνωσίας για φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές εφαρμογές.

▲ Χαμηλό ποσοστό ευαισθητοποίησης και γνώσης στα θέματα ρύπανσης και περιβάλλοντος στον τουριστικό τομέα και στις ντόπιες κοινωνίες.

(Βαλεργά Μ., 2006)

Συνέχισαν συλλέγοντας γνώση από ανάλογες ενέργειες, κυρίως σε χώρες της Βόρειας και Κεντρικής Ευρώπης.

Το 1992 ανατέθηκε στην Grecotel από την Διεύθυνση Τουρισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρόγραμμα «Τουρισμός και Περιβάλλον», ως συνέπεια του οποίου:

▲ Η Grecotel οργάνωσε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Cambridge το πρώτο στον Ευρωπαϊκό χώρο Τεχνικό Workshop για τον τουρισμό και το περιβάλλον, με σκοπό την επιστημονική υποστήριξη της πολιτικής και την υλοποίησης του προγράμματος που ανέλαβε.

▲ Ίδρυσε τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, το οποίο στελεχώνεται με ειδικό επιστημονικό προσωπικό και εντάσσεται στην κεντρική διοίκηση της εταιρείας.

▲ Εξοικονόμηση νερού και ενέργειας: Από το 1994 μέχρι το 2001 επετεύχθη μείωση της κατανάλωσης νερού με την χρήση μηχανημάτων όπως πλυντήρια νέας τεχνολογίας, βαλβίδες μείωσης ροής σε όλες τις βρύσες των δωματίων και την εκπαίδευση προσωπικού. Από το 1994 μέχρι το 2001 επετεύχθη μείωση 25 %-40% της κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος με την χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας και μαγνητικών καρτών σε όλα τα δωμάτια. Επίσης, η κατανάλωση πετρελαίου με την χρήση ηλιακών συλλεκτών για το ζέσταμα του νερού παροχής μειώθηκε κατά 40%-58% από το 1995 μέχρι το 2000.

▲ Διαχείριση και μείωση υγρών και στέρεων απορριμμάτων: Στο διάστημα από το 1994 ως το 2001, πετύχαμε μείωση του 20% των σκουπιδιών από την χρήση επιστρεφόμενων γυάλινων φιαλών, την κατάργηση συσκευασιών μιας χρήσης και την χρήση πάνινων τσαντών, αντί για πλαστικών. Από το 1998 έως το 2002 ανακυκλώθηκαν 58 τόνοι χαρτί, 18 τόνοι γυαλί και 10.000 αλουμινένια κουτάκια από τα ξενοδοχεία της Κρήτης και κατά 50% από την 3E μετά από απαίτηση της Grecotel. **(Βαλεργά Μ., 2006)**

Η συμβολή της Grecotel στην υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων συμπληρώνεται από το 1995 μέχρι και σήμερα με δράσεις υποστήριξης και προώθησης της οργανικής γεωργίας και ήπιων αγροτικών δραστηριοτήτων που σέβονται το φυσικό οικοσύστημα, όπως η χρήση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων μικρών παραγωγών και φρέσκες σαλάτες οργανικής καλλιέργειας στα εστιατόρια των ξενοδοχείων της Grecotel, σε αυτήν την περίπτωση με επιβάρυνση του κόστους

κατά 20%-30%.

Το παράδειγμα της Grecotel αποδεικνύει τις δυνατότητες της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην επίτευξη βιώσιμης χρήσης του φυσικού περιβάλλοντος από την οποία εξαρτάται η μακροβιότητα σημαντικών οικονομικών κεφαλαίων της χώρας μας, μεταξύ των οποίων, είναι και ο Τουρισμός.

(Βαλεργά Μ., 2006)

Grecotel – Μερικά σχόλια και αριθμοί

Πριν προχωρήσουμε στην αναφορά των στόχων, μέτρων και έως σήμερα αποτελεσμάτων από την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στα ξενοδοχεία της εταιρίας, είναι χρήσιμο να αναφερθούν περιληπτικά ορισμένα στοιχεία και αριθμοί που χαρακτηρίζουν την εταιρία.

Η Grecotel είναι η κορυφαία ξενοδοχειακή αλυσίδα στην Ελλάδα με 26 πολυτελή ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων (17 ξενοδοχεία διακοπών, 6 ξενοδοχεία πόλεως και 3 συνδεδεμένα ξενοδοχεία). Ως εταιρία διαχείρισης, η Grecotel δημιουργήθηκε το 1981 και έχει γνωρίσει έντονους ρυθμούς ανάπτυξης έκτοτε. Σήμερα τα ξενοδοχεία Grecotel καλύπτουν 8 διαφορετικούς προορισμούς σε όλη την Ελλάδα. Το συνολικό δυναμικό σε κλίνες φτάνει τις 11.300 και οι διανυκτερεύσεις ανέρχονται σε 1.550.000 τον χρόνο για τα 17 ξενοδοχεία διακοπών. Ο κύκλος εργασιών για τα ξενοδοχεία διακοπών και πόλεως ανήλθε στα 27,4 δις δρχ./80,2 εκ. € για το 2000. **(Hotel & Restaurant on line)**

Στόχοι περιβαλλοντικής πολιτικής

Επανερχόμενοι στο περιβάλλον, η πολιτική της εταιρίας αποσκοπεί στην εκπλήρωση τριών βασικών στόχων. Πρώτα από όλα, στην βέλτιστη λειτουργία κάθε ξενοδοχείου Grecotel με τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για το περιβάλλον.

Δεύτερος πολύ σημαντικός στόχος, είναι η αφύπνιση της περιβαλλοντικής συνείδησης του προσωπικού, των επισκεπτών, των συνεργατών και των άλλων μελών της τουριστικής βιομηχανίας. Η Grecotel επιδιώκει να μοιράζεται την εμπειρία της με σκοπό να παρακινούνται και άλλοι στη διαμόρφωση μιας περιβαλλοντικής συνείδησης σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Τρίτον, μέσω των προσπαθειών η Grecotel αποσκοπεί να δυναμώσει την καλή φήμη των ξενοδοχείων της ώστε να δημιουργήσει ακόμη καλύτερες σχέσεις με τις τοπικές κοινωνίες και να προσελκύσει επισκέπτες οι οποίοι θα είναι σε θέση να συμμετέχουν στην προσπάθεια της Grecotel για βιώσιμη ανάπτυξη και δημιουργία ενός καλύτερου περιβάλλοντος διακοπών. **(Hotel & Restaurant on line)**

Βασικοί τομείς του περιβαλλοντικού προγράμματος της Grecotel

Οι βασικοί τομείς του περιβαλλοντικού προγράμματος της Grecotel περιλαμβάνουν δράσεις και μέτρα στο πεδίο της γεωργίας, της διαχείρισης απορριμμάτων (ακολουθώντας την αρχή της μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ή αλλιώς «reduce-reuse-recycle»), της εξοικονόμησης νερού και ενέργειας και του ελέγχου της ρύπανσης. Στην επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων σε αυτούς τους τομείς, συμβάλλει η εφαρμογή περιβαλλοντικών κριτηρίων σε

οποιαδήποτε αγορά προϊόντων είναι δυνατόν. Τα κριτήρια αυτά διαμορφώνονται από το Τμήμα Περιβάλλοντος βάσει και των 10 αρχών φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής αγορών που έχει υιοθετηθεί. Βασική μέριμνα της Grecotel αποτελεί η βιώσιμη διαχείριση των ακτών, κυρίως μέσω της εφαρμογής των κριτηρίων του προγράμματος για τις Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης, με 13 από τα 17 ξενοδοχεία διακοπών της Grecotel να έχουν μια Γαλάζια Σημαία στις ακτές τους. Στα πλαίσια και των υποχρεώσεων του προγράμματος ως προς την προστασία του παράκτιου περιβάλλοντος, η Grecotel προσπαθεί με ειδικά μέτρα για την προστασία του οικοσυστήματος των αμμοθινών, που συναντώνται σε ορισμένα ξενοδοχεία και των σπανίων φυτών που μπορεί να υπάρχουν εκεί (όπως τα κρινάκια της θάλασσας), καθώς και του απειλούμενου είδους της θαλάσσιας χελώνας Caretta – Caretta και του βιότοπού του, στον οποίο περιλαμβάνονται οι ακτές τεσσάρων ξενοδοχείων στο Ρέθυμνο Κρήτης.

Τα συγκεκριμένα ξενοδοχεία της Grecotel συνεργάζονται με τον Σύλλογο Προστασίας Θαλάσσιας Χελώνας στην περιοχή και εκτός από τις δωρεές που συλλέγονται κάθε χρόνο, εφαρμόζουν μια σειρά μέτρων στις ακτές τους. Αυτά τα μέτρα βοηθούν την ωτοκία του είδους (όπως κλείσιμο των φώτων της ακτής το βράδυ ή βάνισμο τους, ώστε να πέφτει μόνο προς τη μεριά του κήπου και όχι προς την ακτή, καθημερινή συλλογή ξαπλώστρων παραλίας, υιοθέτηση εκκολαπτηρίου περιοχής κ.λπ.) και με πίνακες, slideshows, φυλλάδια κ.λπ., εξασφαλίζουν την ενημέρωση και συμμετοχή των πελατών στην προσπάθεια προστασίας με πολύ καλά αποτελέσματα. **(Hotel & Restaurant on line)**

Η ενασχόληση της Grecotel με αγροτικές δραστηριότητες ξεκίνησε το 1995, με την πρόσληψη ειδικευμένου γεωπόνου στις οργανικές καλλιέργειες, για να έχει την ευθύνη ανάπτυξης και λειτουργίας του αγροτικού προγράμματος.

Σκοπός της Grecotel είναι να αποδείξει ότι οι δύο σπουδαιότεροι τομείς για την οικονομία της χώρας μας, δεν είναι ανταγωνιστικοί αλλά αλληλοεξαρτώμενοι και μπορούν να αναπτυχθούν παράλληλα, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος, σαν μοναδική κατεύθυνση για ένα βιώσιμο μέλλον.

Από την αρχή δόθηκε βάρος στην οργανική καλλιέργεια λαχανικών και φυτών κήπου, με πιλοτική χρήση χωραφιών του ιδιοκτήτη της εταιρείας στο Ρέθυμνο, φτάνοντας το 2000 το 60% έως 90% της συνολικής κατανάλωσης των φρέσκων λαχανικών και σαλατών στα Grecotel της Κρήτης, να είναι βιολογικά χωρίς χρήση χημικών.

Μεγάλο μέρος της κατανάλωσης καλύφθηκε από ντόπιους αγρότες, οι οποίοι άρχισαν να εφαρμόζουν οργανικές μεθόδους καλλιέργειας υπό την διαβεβαίωση ότι όλη τους η παραγωγή θα καλυφθεί από τα Grecotel της Κρήτης, αρκεί να είναι σύμφωνα με τις αρχές και οδηγίες που θα τους υποδείξει ο υπεύθυνος γεωπόνος της εταιρείας. Παράλληλα παρήχθησαν και χρησιμοποιήθηκαν στους κήπους 50.000 οργανικά φυτά, από 24 διαφορετικές ποικιλίες.

Σημαντική πρωτοβουλία για το φυσικό περιβάλλον και τους κήπους των ξενοδοχείων, όπως και για την υγεία των πελατών και του προσωπικού αποτέλεσε και η ανάπτυξη μοντέλου «Εναλλακτικής Ξενοδοχειακής Κηπουρικής».

Το μοντέλο αυτό βασίζεται στην ελαχιστοποίηση έως αποφυγή της χρήσης χημικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων στους κήπους των ξενοδοχείων, στην χρήση οργανικού λιπάσματος (compost και σκουλινόχωμα), που φτιάχνει η εταιρία στο Ρέθυμνο από τα οργανικά απορρίμματα των κήπων των Grecotel και ελαιώνων, όπως και από τα φύκια που εκβράζονται στις παραλίες των ξενοδοχείων Grecotel (ως το 1999 παρήχθησαν 2.500 m³ από 8.500 m³ οργανικών απορριμμάτων και 100 m³ σκουλινόχωμα), στην βελτίωση της βιοποικιλότητας του συνολικού οικοσυστήματος του κήπου (έδαφος, νερό, φυτά), στη χρήση ανθεκτικών φυτών από την ντόπια και ευρύτερου χώρου χλωρίδα, στην βιολογική καταπολέμηση βλαβερών εντόμων κ.λπ. **(Hotel & Restaurant on line)**

Ακόμη, από το 2001 είναι επισκέψιμο το «Αγροτικό Πάρκο» AGRECO στο Ρέθυμνο, όπου αναβιώνονται τοπικές παραδοσιακές αγροτικές δραστηριότητες, όπως μάζεμα ελιών με παραγωγή λαδιού, παραγωγή κρασιού και ρακί κ.λπ. και παράλληλα οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να δουν και να ενημερωθούν για την οργανική καλλιέργεια λαχανικών, επαναχρησιμοποίηση του νερού της βροχής στον αγροτικό τομέα κλπ. Τέλος, στο πλαίσιο υποστήριξης της βιώσιμης ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής, εκτός από τα βιολογικής καλλιέργειας λαχανικά, η Grecotel προωθεί ελληνικά ντόπια παραδοσιακά προϊόντα και βιολογικά προϊόντα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους των επισιτιστικών τμημάτων και Mini Markets των ξενοδοχείων, ενώ πιάτα από την ελληνική παραδοσιακή και τοπική κουζίνα συμπεριλαμβάνονται στα καθημερινά menu των εστιατορίων. **(Hotel & Restaurant on line)**

Διαχείριση απορριμμάτων

Τα απορρίμματα και η διαχείρισή τους παραμένει ένα από τα σοβαρότερα περιβαλλοντικά προβλήματα της Ελλάδας και ιδιαίτερα των τουριστικών προορισμών τους μήνες της τουριστικής περιόδου.

Η ανακύκλωση ως ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης των απορριμμάτων εφαρμόζεται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση τα τελευταία 5-7 χρόνια μόνο σε μεγάλους δήμους (όπως η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη), ενώ σε σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς όπως Κέρκυρα, Κρήτη, Ρόδο κ.λπ. όχι μόνο δεν εφαρμόζεται ανάλογο πρόγραμμα, αλλά και η τελική διάθεση των απορριμμάτων σε πολλές περιπτώσεις γίνεται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι απαραίτητες προδιαγραφές υγειονομικής ταφής.

Για αυτό στην Grecotel, λαμβάνοντας υπόψη την συνολική ποσότητα των σκουπιδιών που παράγονται από όλα τα ξενοδοχεία αποφασίστηκε η βέλτιστη διαχείριση και μείωσή τους, μέσω των αρχών της επαναξιολόγησης του τι χρησιμοποιούμε, της επαναχρησιμοποίησης, επιστροφής και της ανακύκλωσης όπου είναι δυνατόν.

Οι προσπάθειες της Grecotel σε ότι αφορά την διαχείριση απορριμμάτων έχουν βοηθηθεί σημαντικά, από την διαμόρφωση και υιοθέτηση σχετικών αρχών αγοραστικής πολιτικής, τις οποίες η εταιρεία χρησιμοποιεί κατά τις ετήσιες διαπραγματεύσεις της με τις προμηθεύτριες εταιρίες. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η αγορά κάποιων προϊόντων χύμα αντί μίας χρήσης (π.χ. προϊόντα πρωινού, όπως μέλι,

γάλα, μαρμελάδα κ.λπ.), η αυξημένη χρήση επιστρεφόμενης ή επαναχρησιμοποιούμενης συσκευασίας στην οποία δίνεται προτεραιότητα (π.χ. νερά, μύρα, αναψυκτικά κ.λπ.), απαγόρευση πλαστικών PVC και ο περιορισμός χρήσης PET & Aluminium στην κάβα και το εστιατόριο προσωπικού, η παραγωγή compost από οργανικά απορρίμματα κήπων και φύκια που ξεβράζονται στις ακτές των ξενοδοχείων κ.λπ.

Τέλος, η ανακύκλωση επιδιώκεται όπου αυτό είναι εφικτό. Παρά τις δυσκολίες, έστω και με δικά της έξοδα και σε συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες διαχείρισης απορριμμάτων, η Grecotel έχει κατορθώσει να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα ανακύκλωσης στην Κρήτη με ανάμειξη πέντε ξενοδοχείων της, το οποίο περιλαμβάνει χαρτί, αλουμίνιο, μελανοταινίες και γυαλί. Ομοίως στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας στην Αθήνα, ξεκίνησε το 1998 η ανακύκλωση χαρτιού και μελανοταινιών από τον εξοπλισμό γραφείου (φωτοτυπικά μηχανήματα, φαξ, εκτυπωτές). **(Hotel & Restaurant on line)**

Εξοικονόμηση νερού

Η εξοικονόμηση νερού είναι ένα σημαντικό θέμα, ιδιαίτερα σε αρκετά ελληνικά νησιά όπου το νερό έχει αρχίσει να παρουσιάζει έλλειψη, όπως και σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Προκειμένου λοιπόν η Grecotel να περιορίσει την κατανάλωση νερού, δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στους τακτικούς ελέγχους συντήρησης, ώστε να εντοπίζονται και να επιδιορθώνονται ελαττώματα και διαρροές αμέσως μόλις προκύπτουν. Ακολουθώντας τις εξελίξεις στις νέες τεχνολογίες, μπαταρίες νέας τεχνολογίας έχουν αντικαταστήσει τις παλιές και όπου δεν εξασφαλίζεται η εξοικονόμηση νερού, ρυθμιστές της ροής του νερού έχουν τοποθετηθεί στις βρύσες και στα ντους, συμβάλλοντας σε σημαντική οικονομία, χωρίς να υπάρχει η ελάχιστη υποβάθμιση της άνεσης των επισκεπτών. Ο όγκος του νερού στα καζανάκια τουαλέτας μειώθηκε από 10-12 lit στα 7-8 lit, με αντίστοιχα αποτελέσματα.

Επιπλέον, το επεξεργασμένο νερό από τον βιολογικό καθαρισμό χρησιμοποιείται για την άρδευση των κήπων σε μερικά από τα ξενοδοχεία της Grecotel, με εξαίρεση το γκαζόν (για λόγους υγιεινής).

Αυτόματα συστήματα ποτίσματος, εξασφαλίζουν ότι το πότισμα πραγματοποιείται με τρόπο αποτελεσματικό, με τη λιγότερη δυνατή σπατάλη.

Τέλος, οι επισκέπτες των ξενοδοχείων ενθαρρύνονται να υποστηρίξουν τις προσπάθειες της Grecotel, μέσω της ενημερωτικής κάρτας που βρίσκεται στα μπάνια των δωματίων τους, παρέχοντας οδηγίες σχετικά με την επιθυμητή συχνότητα αλλαγής πετσετών, σεντονιών κ.λπ., η οποία αφήνεται στην κρίση των επισκεπτών.

Ως αποτέλεσμα όλων αυτών των ενεργειών, υπολογίζεται μια μείωση κατά 30% στην κατανάλωση νερού από την έναρξη εφαρμογής αυτών των μέτρων, για την διαχείριση των υδάτινων πόρων. **(Hotel & Restaurant on line)**

Εξοικονόμηση ενέργειας

Εφαρμόζεται συνεχής επέκταση στην χρήση ηλιακών συσσωρευτών που σήμερα έχουν τοποθετηθεί σε εννιά από τα ξενοδοχεία διακοπών για την θέρμανση του νερού, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα μια μείωση κατά 40%-58% στην κατανάλωση πετρελαίου. Επιπλέον, το υγραέριο έχει αντικαταστήσει το ηλεκτρικό

ρεύμα στις περισσότερες από τις κουζίνες των ξενοδοχείων και το κεντρικό πλυντήριο ρούχων στην Κρήτη (53% αύξηση της χρήσης υγραερίου το 1997-1999).

Λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, έχουν τοποθετηθεί σε αρκετά ξενοδοχεία (50%-80% λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας ανά ξενοδοχείο σε 12 Grecotel) και η διαδικασία συνεχίζεται στα νέα και ανακαινισμένα ξενοδοχεία της εταιρείας.

Επιπλέον, ένας κεντρικός διακόπτης υπάρχει στα περισσότερα δωμάτια επισκεπτών προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ηλεκτρικές συσκευές (με την εξαίρεση του κλιματισμού και των ψυγείων), σβήνουν όταν ο επισκέπτης αφήνει το δωμάτιο. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω μιας μαγνητικής κάρτας ή κλειδιού.

Τέλος, ενεργειακοί έλεγχοι έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε επτά από τα ξενοδοχεία σε συνεργασία με δημόσια ερευνητικά ινστιτούτα και σχεδιάζεται να αυξηθεί αυτό το ποσοστό στο μέλλον. Προκειμένου να αντιληφθεί κανείς πρακτικά τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών, έχει υπολογιστεί ότι μεταξύ 1994 και 1999 εξοικονομήθηκε αρκετή ενέργεια για να τροφοδοτήσει ένα ξενοδοχείο 600 κλινών για δύο τουριστικές περιόδους.

Από το 2002 στις μεγάλες μονάδες της Grecotel στην Κρήτη, φάνηκαν τα πρώτα αποτελέσματα της εφαρμογής πιλοτικού προγράμματος χρήσης φωτοβολταϊκών συστημάτων, τα οποία ήταν εξόχως ενθαρρυντικά.

(Hotel & Restaurant on line)

Έλεγχος ρύπανσης

Στις δέκα αρχές φιλοπεριβαλλοντικής αγοραστικής πολιτικής, περιλαμβάνονται βασικές γενικές αρχές που λαμβάνονται υπόψη για να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα και σε αυτόν τον τομέα, παρ'όλες τις δυσκολίες να βρεθούν στην Ελλάδα προϊόντα νέας τεχνολογίας φιλικότερα προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, που συχνά άλλωστε, τα κάνει απαγορευτικά και το κόστος τους.

Όλα τα ξενοδοχεία συνδέονται με μονάδα βιολογικού καθαρισμού, είτε δική τους, είτε της ευρύτερης περιφέρειας. Τακτικές χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις του πόσιμου/θαλασσινού νερού, νερού πισίνας και τελικού επεξεργασμένου νερού από τον βιολογικό διεξάγονται στα ξενοδοχεία, με πρωτοβουλία της Grecotel και σε συνεργασία με ιδιωτικά εργαστήρια. Το 1998 ένα πιλοτικό σύστημα χρήσης ιονιστών εφαρμόστηκε σε πισίνες δύο Grecotel, στοχεύοντας στον καθαρισμό του νερού, με τη μικρότερη δυνατή εξάρτηση από χημικές ουσίες. **(Hotel & Restaurant on line)**

Ως αποτέλεσμα, σημειώθηκε μια μείωση της τάξεως του 40%-50% στην χρήση του χλωρίου και ελαχιστοποίηση των αλγοκτόνων στις πισίνες. Η Grecotel σκοπεύει στη σταδιακή επέκτασή του και στις πισίνες των άλλων ξενοδοχείων.

Σε ότι αφορά τα προϊόντα καθαρισμού, τα οξυγονούχα λευκαντικά και απορρυπαντικά που έχουν μειωμένη περιεκτικότητα σε φωσφορικά, μειωμένες ποσότητες ισχυρών οξέων, είναι βιοδιασπώμενα πάνω από 90%, περιέχουν νερό αντί για οργανικούς διαλύτες κ.λπ., έχουν αντικαταστήσει τα πιο συμβατικά προϊόντα. Έτσι, 76% των απορρυπαντικών και 90% των λευκαντικών, αντικαταστάθηκαν με άλλα πιο φιλικά προς το περιβάλλον. Επιπλέον, τα καθαριστικά προϊόντα της Grecotel είναι κατά προτίμηση συμπυκνωμένα, με συσκευασία που περιέχει λιγότερο

πλαστικό από ότι τα συμβατικά προϊόντα, ανακυκλώσιμη ή τουλάχιστον μερικώς ανακυκλωμένη. Η ποσότητα των χημικών που χρησιμοποιείται σε 13 ξενοδοχεία της Grecotel, μειώθηκε κατά 9,5 τόνους το διάστημα 1995 – 1999.

(Hotel & Restaurant on line)

Επιπλέον, η Grecotel αποφεύγει τις ουσίες που καταστρέφουν το σώμα του όζοντος (CDC's-χλωροφθοράνθρακες) στα συστήματα κλιματισμού και στα ψυγεία. Τέλος, χρησιμοποιεί υδροδιαλυτά μη τοξικά βερνίκια και χρώματα, σε όλα τα νέα ξενοδοχεία και σε αυτά που ανακαινίζονται, ιδιαίτερα στους χώρους των παιδιών, όπως είναι τα Mini Clubs. Από όσα αναφέρθηκαν έως εδώ είναι φανερό ότι η μέριμνα για το περιβάλλον αποτελεί παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη σε όλες σχεδόν τις δραστηριότητες της εταιρείας, από την ανακαίνιση και κατασκευή ξενοδοχειακών μονάδων της, την δημιουργία των λειτουργικών προτύπων για κάθε κατηγορία ξενοδοχείου, τις αγορές, την προώθηση του τουριστικού προϊόντος Grecotel, μέχρι το πρόγραμμα ψυχαγωγίας των επισκεπτών.

Αυτό έχει γίνει εφικτό μέσω της συνεργασίας του Περιβαλλοντικού Τμήματος της εταιρείας, όχι μόνο με την Διεύθυνση Λειτουργικού στην οποία υπάγεται, αλλά και με τις άλλες Διευθύνσεις Πωλήσεων και Marketing, όπως και Ανθρώπινου Δυναμικού.

Επίσης, μέσω της συνεργασίας με τις παραπάνω αναφερόμενες Διευθύνσεις της Grecotel έχουμε επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα στις δράσεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Η προσπάθεια περιβαλλοντικής αφύπνισης της Grecotel εξωτερικά των ξενοδοχείων της, περιλαμβάνει την κοινοποίηση της περιβαλλοντικής της δέσμευσης προγράμματος και αποτελεσμάτων αυτού, όπως και των δυσκολιών/ρίσκων και οφελών, μέσω οργάνωσης και συμμετοχής της Grecotel σε εκπαιδευτικά σεμινάρια, συναντήσεις, συνέδρια, στρογγυλά τραπέζια, σημαντικές τουριστικές εκθέσεις, έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων, σχετικής βιντεοκασέτας κ.λπ.

Όλες αυτές οι αναφερόμενες ενέργειες απευθύνονται και έχουν γίνει σε συνεργασία με άλλους ξενοδόχους Διευθυντές μονάδων, διάφορους οργανισμούς του τουριστικού τομέα, όπως Tour Operators, ταξιδιωτικά γραφεία κ.λπ., μαθητές, φοιτητές τουριστικών σχολών, μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπική αυτοδιοίκηση, συλλόγους των περιοχών που φιλοξενούν τα ξενοδοχεία και σημαντικές ελληνικές και διεθνείς φιλοπεριβαλλοντικές οργανώσεις (όπως Σύλλογος Προστασίας Θαλάσσιας Χελώνας, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Royal Society of Birds Protection, WWF, Greenpeace κλπ.).

Ιδιαίτερα, αξίζει να σταθούμε στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης προς τους πελάτες και το προσωπικό των Grecotel, το οποίο εφαρμόζεται εσωτερικά των μονάδων της εταιρείας.

Ως προς τους πελάτες της Grecotel σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Λειτουργικού & Πωλήσεων

Το περιβάλλον είναι ένα από τα επτά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το προϊόν Grecotel και αυτή η διάσταση προβάλλεται ως σημαντικό εργαλείο Marketing. Ειδικά προγράμματα έχουν εφαρμοστεί σε διάφορα ξενοδοχεία, σε στενή συνεργασία

με αρκετούς Tour Operators, όπως TUI, Hotelplan, Alpitour, κ.λπ.

Η πληροφόρηση σχετικά με τη γενικότερη περιβαλλοντική πολιτική της Grecotel και τις συγκεκριμένες δράσεις που έχουν αναληφθεί από κάθε ξενοδοχείο ξεχωριστά, εμφανίζεται στα λεγόμενα περιβαλλοντικά δένδρα («info-eco-trees»), μικρές ξύλινες κατασκευές τοποθετημένες στους χώρους υποδοχής των ξενοδοχείων, ενώ πιο ειδική ενημέρωση για το κάθε θέμα δίδεται σε ειδικά αναρτημένους πίνακες στους κοινόχρηστους χώρους και στην παραλία. **(Hotel & Restaurant on line)**

Επιπλέον, άρθρα σχετικά με το περιβάλλον, ειδικά σε σχέση με τις συγκεκριμένες δράσεις που έχουν αναληφθεί σε συνεργασία με μη κυβερνητικούς οργανισμούς στις περιοχές των ξενοδοχείων της Grecotel περιλαμβάνονται στο περιοδικό TYG, που κάθε χρόνο παράγεται από την Grecotel και διατίθεται δωρεάν στα δωμάτια των επισκεπτών. Το 2000 φτιάχτηκαν ειδικά φυλλάδια σε τρεις διαφορετικές γλώσσες που αναφέρουν τις πιο σημαντικές δράσεις της εταιρίας στα πλαίσια της προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελέσματα της περιβαλλοντικής πολιτικής και αναγνώριση της εταιρείας, τα οποία διανέμονται στους επισκέπτες των ξενοδοχείων, τους τουριστικούς συνεργάτες της Grecotel, προμηθευτές και άλλους ενδιαφερόμενους. Όλα τα έντυπα προώθησης των ξενοδοχείων και του προϊόντος της Grecotel, αναφέρονται ειδικά στο θέμα της περιβαλλοντικής προσπάθειας της εταιρείας και αρκετά από τα δώρα που παρέχονται στους επαναλαμβανόμενους πελάτες εμπνέονται από την φιλοσοφία της Grecotel για την προστασία της φυσικής, ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Τέλος, στο πρόγραμμα της καθημερινής ενασχόλησης και ψυχαγωγίας των πελατών από την ομάδα Animation του ξενοδοχείου, η Grecotel έχει ενσωματώσει το λεγόμενο eco-culture-program της Animation, το οποίο περιλαμβάνει 10 δραστηριότητες περιβαλλοντικού και πολιτιστικού περιεχομένου, με σκοπό την γνωριμία του πελάτη με την φύση, την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου μας. Αυτές είναι :

1. Μαθήματα Ελληνικής γλώσσας
2. Παρουσίαση Ελληνικής μυθολογίας
3. Παρουσίαση τοπικών βοτάνων
4. Βοτανικός περίπατος στους κήπους
5. Δοκιμή Ελληνικών και τοπικών κρασιών
6. Περίπατοι στην ύπαιθρο (π.χ. σε κοντινά μοναστήρια ή χωριά)
7. Μαθήματα συντάκι
8. Μαθήματα τάβλι
9. Μαθήματα παραδοσιακής τοπικής μαγειρικής
10. Προβολή slides περιβαλλοντικού περιεχομένου

(Hotel & Restaurant on line)

Ως προς το προσωπικό της Grecotel σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού φτιάχτηκε φυλλάδιο με τίτλο το «savoir vivre του περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένου πολίτη», το οποίο έχει διανεμηθεί σε όλους τους εργαζόμενους. Αυτό το έντυπο περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για σωστή περιβαλλοντική συμπεριφορά στην δουλειά και το σπίτι.

Επιπλέον πράσινα καθήκοντα έχουν ενσωματωθεί στις περιγραφές θέσεων

εργασίας σε όλα τα επίπεδα προσωπικού, ορίζοντας τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις περιβαλλοντικής πολιτικής ως μέρος των καθηκόντων κάθε εργασιακής θέσης. «Πράσινες ομάδες» με τη συμμετοχή του Διευθυντή και των Τμηματάρχων έχουν δημιουργηθεί σε κάθε ξενοδοχείο με σκοπό να εφαρμόζουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται αναφορικά με τις περιβαλλοντικές ενέργειες και μέτρα στο ξενοδοχείο, να παρακολουθούν την πρόοδο και να αναφέρουν στα κεντρικά τυχόν προβλήματα ή νέες ιδέες σχετικά με νέες δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν.

Επιπλέον όλων αυτών, μία ειδική παράγραφος στον επίσημο οδηγό για τους υπαλλήλους της Grecotel είναι αφιερωμένη στο περιβάλλον, κάνοντας την αφοσίωση της εταιρίας φανερή σε όλο το προσωπικό.

Παράλληλα εσωτερικά εκπαιδευτικά σεμινάρια, όπως και ειδικές ενημερωτικές παρουσιάσεις, διεξάγονται τακτικά για το προσωπικό διαφόρων τμημάτων σε όλα τα ξενοδοχεία. **(Hotel & Restaurant on line)**

Στα δεκατέσσερα χρόνια από την έναρξη του περιβαλλοντικού προγράμματος της εταιρίας, πολλές δράσεις έχουν εφαρμοσθεί κι ενθαρρυντικά αποτελέσματα έχουν καταγραφεί.

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα της Grecotel έχει αναφερθεί σε αρκετές δημοσιεύσεις στη Ελλάδα και το εξωτερικό, σε επιστημονικές μελέτες, μεταπτυχιακές εργασίες, σε άρθρα σημαντικών εντύπων του Τύπου σε Ελλάδα και Ευρώπη, ως cases studies σε σημαντικά επιστημονικά βιβλία κ.λπ. Κορυφαίο παράδειγμα αποτελεί η χρησιμοποίηση της Grecotel ως παράδειγμα στην «Ageda 21 για την Βιομηχανία Τουρισμού και Ταξιδιών», που εκδόθηκε από το Παγκόσμιο Συμβούλιο και Οργανισμό Τουρισμού. Επιπλέον οι περιβαλλοντικές προσπάθειες της εταιρείας, έχουν αναγνωριστεί στην Ελλάδα και διεθνώς με τη μορφή πολλών διακρίσεων και βραβείων, όπως το Διεθνές Βραβείο Περιβάλλοντος το 1993 του Deutsche Buero Verband (DRV), το Ειδικό Βραβείο του Ελληνικού Κράτους «Philoxenia» για συνεισφορά στον ποιοτικό τουρισμό, αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και λήψη πρωτοβουλιών στα θέματα περιβάλλοντος το 1993, τα βραβεία Thompson Tour Operators World Aware Awards 1992 & 1993, το Βραβείο Περιβάλλοντος 1996 του Hotelplan (Grecotel Creta Palace) και 1997 (Grecotel Rithymna Beach, Malia Park, Creta Palace & Elounda Village) και το EIBTM «Greening of Business Tourism» Award 1998. **(Hotel & Restaurant on line)**

Επιπλέον, η Grecotel ψηφίστηκε από τους πελάτες της TUI Group ως η πρώτη οικολογική ξενοδοχειακή αλυσίδα στον όμιλο της TUI για τα TUI Umwelt Champion Awards 1997, 1998 και 1999, έχοντας όλα τα ξενοδοχεία της στα 40 πρώτα ανάμεσα στα 1.000 που διαγωνίζονται διεθνώς. Τα ξενοδοχεία της Grecotel Malia Park και Pella Beach βραβεύθηκαν με το ίδιο βραβείο «TUI Umwelt Champion» και συμπεριλαμβάνονται στα 5 καλύτερα παγκοσμίως λαμβάνοντας την τρίτη και πέμπτη θέση αντίστοιχα το 1998, ενώ το Grecotel Malia Park λαμβάνει αυτήν την θέση το 1997 και την διατηρεί και το 1999.

Η Grecotel, συνεχίζει να ενημερώνεται διαρκώς σχετικά με τις εξελίξεις στον τομέα προστασίας του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα στον τουριστικό τομέα, αφού τα περιθώρια εξέλιξης είναι μεγάλα και γιατί το περιβαλλοντικό πρόγραμμα της

Grecotel, πηγάζει από την πεποίθηση ότι ο τουρισμός και το περιβάλλον είναι δύο άρρηκτα συνδεδεμένες και απόλυτα αλληλοεξαρτώμενες έννοιες.
(Hotel & Restaurant on line)

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΣΥΓΚΡΙΣΗ

7.1 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Βάσει των στοιχείων που προέκυψαν από την μελέτη “Περιβαλλοντική πολιτική στα ξενοδοχεία της Ελλάδας και του εξωτερικού” μπορούμε να συγκρίνουμε τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό με αυτές του εγχώριου τουρισμού.

Αναλύοντας, παρατηρείται ότι στο Grand Hyatt Dubai διοργανώνονται τακτικά σεμινάρια για περιβαλλοντικά ζητήματα και ενθάρρυνση των εργαζομένων για την εφαρμογή αυτών, τακτική που χρησιμοποιείται για την ενημέρωση του τουριστικού κοινού ώστε να υιοθετήσουν και να διαδώσουν τα περιβαλλοντικά μέτρα.

Για μια πιο γρήγορη μετάδοση των πληροφοριών παγκοσμίως χρησιμοποιεί δικτυακούς ιστότοπους, ενώ για τους διαμένοντες πελάτες χρησιμοποιεί έναν πιο άμεσο τρόπο πληροφόρησης, την ανάρτηση in-house πινάκων.

Το Hilton Dubai Jumeirah που ανήκει στην ξενοδοχειακή αλυσίδα Hilton, που αριθμεί πολλά πολυτελή ξενοδοχεία ανά τον κόσμο, έχει υιοθετήσει το πρωτοποριακό σύστημα καθαρισμού με μικροΐνες Johnmaster, για την απολύμανση 99,9% των βακτηρίων και ιών με την ελάχιστη χρήση νερού και χημικών. Ένα σύστημα καθαρισμού, το οποίο δεν έχει υιοθετηθεί από τα ελληνικά ξενοδοχεία. Ακόμη, το Hilton Dubai Jumeirah συμμετέχει ενεργά κάθε χρόνο στο “Earth Hour” για εξοικονόμηση ενέργειας, κάτι που δεν συνηθίζεται από τα υπόλοιπα ξενοδοχεία της μελέτης.

Τέλος, τα ξενοδοχεία του εξωτερικού έχουν αναπτύξει πολιτική ετήσιας αυτοαξιολόγησης, με στόχο τον μέγιστο βαθμό βελτίωσης.

Σε αντίθεση με τα ξενοδοχεία του εξωτερικού, τα ξενοδοχεία της Ελλάδας φημίζονται για τις πολύ καθαρές θάλασσες και ακτές που διαθέτουν, γι'αυτό και

διακρίνονται επί σειρά ετών με τη γαλάζια σημαία του ΕΟΤ. Ένα παράδειγμα είναι αυτό της GRECOTEL της οποίας τα 13 από τα 17 ξενοδοχεία διακοπών έχουν λάβει την διάκριση της Γαλάζιας Σημαίας. Καθώς επίσης και τα ξενοδοχεία της αλυσίδας ALDEMAR που από το 1998 διακρίνονται με τη Γαλάζια Σημαία. Οι διακρίσεις όμως δε σταματούν εκεί, καθώς έχει διακριθεί μεταξύ 100 ξενοδοχείων παγκοσμίως από τον κορυφαίο τουριστικό οργανισμό TUI με τον τίτλο TUI UMWELT CHAMPION ως ένα από τα 100 καλύτερα ξενοδοχεία παγκοσμίως λόγω της περιβαλλοντικής πολιτικής που ακολουθεί.

Παράλληλα παρατηρείται εθελοντική δραστηριότητα από το ξενοδοχείο Eagles Palace με τη συμμετοχή μαθητών στον καθαρισμό της παραλίας και του περιβάλλοντος που έχει διττή σημασία, αφ'ενός φροντίζει στο να διατηρηθεί το περιβάλλον όσο το δυνατόν αναλλοίωτο από τον ανθρώπινο παράγοντα και αφ'ετέρου στην αφύπνιση των νέων και στην υιοθέτηση και διάδοση από αυτούς στις επόμενες γενιές, τις ιδεολογίες της περιβαλλοντικής πολιτικής.

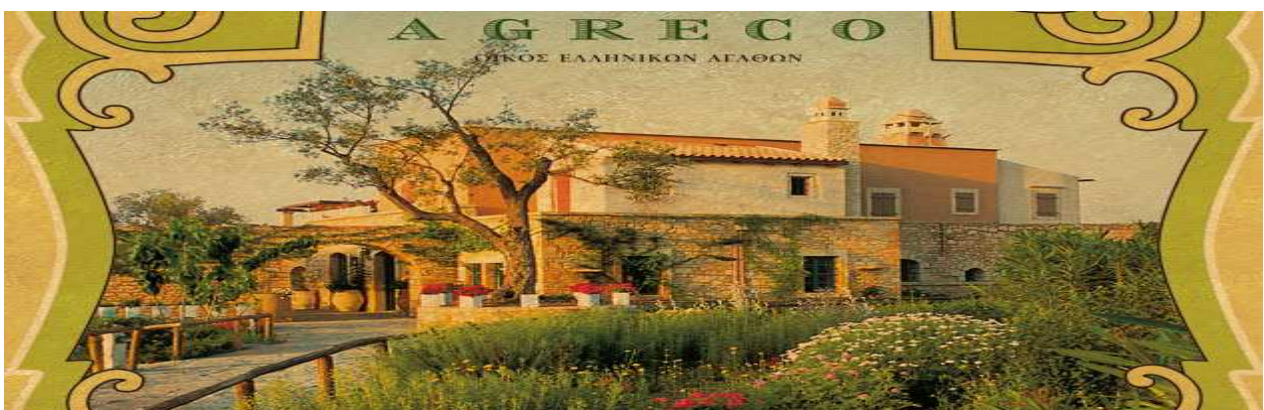
Η κύρια ενασχόληση των Ελλήνων από τα αρχαία ακόμη χρόνια ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Σήμερα πλέον ο τουρισμός, η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας, με δειλά βήματα προσπαθεί να συνταιριάξει τους δύο βασικούς τομείς ενασχόλησης των Ελλήνων, στοχεύοντας αφ'ενός στην οικονομική επιβίωση των τριών κλάδων και αφ'ετέρου στην διάδοση της μεσογειακής διατροφής παγκοσμίως.

Αντίστοιχα παραδείγματα είναι η φάρμα που διαθέτει το ξενοδοχείο ALDEMAR και η καλλιέργεια βιολογικών φρούτων και λαχανικών για την χρήση στα ξενοδοχεία του ομίλου, το Eagles Palace από την άλλη αξιοποιεί τα ελαιόδεντρα που διαθέτει στον κήπο του για την παραγωγή λαδιού και τέλος η GRECOTEL έχει προβεί στη δημιουργία αγροτικού πάρκου "AGRECO", όπου αναβιώνουν παραδοσιακές αγροτικές δραστηριότητες π.χ. μάζεμα ελιών, παραγωγή κρασιού, ρακί.

Παρόμοιες δραστηριότητες δε φαίνεται να υιοθετούνται από τα ξενοδοχεία Grand Hyatt Dubai & Hilton.

Λόγω της ύπαρξης σπάνιων υδροβιότοπων στην Β.Ελλάδα οι οποίοι προστατεύονται από διεθνείς οργανισμούς, το Eagles Palace συμβάλλει δραστικά, επιβάλλοντας κανονισμούς που αφορούν στην προστασία των αποδημητικών πουλιών και των φωλιών τους.

Αντίστοιχη δράση εμφανίζει η GRECOTEL, η οποία σε συνεργασία με συλλόγους συμβάλλει στη διάσωση σπάνιων φυτών (κρινάκια της θάλασσας), καθώς και στην ασφαλή ωοτοκία και αναπαραγωγή των χελώνων Caretta-Caretta.

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

8.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Λαμβάνοντας υπόψιν την πολιτική που ακολουθείται γενικότερα στον τομέα των τουριστικών επιχειρήσεων στον ελλαδικό χώρο αλλά και στο εξωτερικό, παρατηρείται μια γενικότερη προσπάθεια ως προς τη συμμετοχή σε περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Δυστυχώς το κόστος συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες-προσπάθειες είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας, γι'αυτόν το λόγο συμβάλλουν στην περιβαλλοντική πολιτική μόνο μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, ενώ οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απέχουν λόγω των απαιτούμενων δαπανών. Συνεπώς πρέπει να γίνει άρση των προβλημάτων που συναντώνται και να υπάρξει μια σταδιακή αφομοίωση όλων των επιχειρήσεων σε αυτήν την προσπάθεια, έτσι ώστε να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Η Ελλάδα λόγω της γεωγραφικής της θέσης και του μεσογειακού κλίματος προάγει την αξιοποίηση φυσικών πόρων για την παραγωγή μεγάλης ποσότητας ενέργειας π.χ. αιολική, ηλιακή.

Ακόμη, παρατηρείται αρκετά μεγάλη συμμετοχή εθελοντών σε περιβαλλοντικές δραστηριότητες, παράλληλα το φαινόμενο του εθελοντισμού αυξάνεται σταδιακά με ενθαρρυντικούς ρυθμούς και έχει σαν αποτέλεσμα αρκετές παραλίες να διατηρούνται καθαρές από τη μέριμνα των εθελοντών και όχι της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως επίσης αυξάνονται ολοένα και περισσότερο και οι αναδασώσεις σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, κάτι που δείχνει ότι οι πολίτες και πολύ περισσότερο εκείνοι των μεγάλων αστικών κέντρων, έχουν ανάγκη από ένα υγιές περιβάλλον, αν αναλογιστούμε τον τρόπο ζωής και τους ρυθμούς που κινούμαστε τις τελευταίες δεκαετίες, με αποκορύφωμα τα χρόνια που διανύουμε. Πολλά είναι τα ξενοδοχεία που διοργανώνουν τέτοιου είδους δραστηριότητες με στόχο φυσικά τον καλλωπισμό του περιβάλλοντα χώρου και την εξυγίανση αυτού, αλλά και την δραστηριοποίηση των πελατών-πολιτών, ώστε να αποκτήσουν πιο φιλικές προς το περιβάλλον συνήθειες.

Επίσης γίνεται προσπάθεια ευαισθητοποίησης του κοινού μέσα από τον τύπο με την έκδοση και διανομή εφημερίδων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, όπως η εφημερίδα ALDEMATIES του ALDEMAR που στόχο έχουν να εξάψουν στο κοινό περιβαλλοντικές ανησυχίες.

Η ανακύκλωση είναι μια ακόμη μέθοδος στην οποία προβαίνουν οι τουριστικές επιχειρήσεις, η οποία συμβάλλει στην εξυγίανση του περιβάλλοντος. Τα συνήθη ανακυκλώσιμα υλικά είναι: γυαλί, χαρτί, μπαταρίες, πλαστικές συσκευασίες και συσκευασίες αλουμινίου. Τέλος μια καινοτομία στον τομέα της ανακύκλωσης παρατηρείται απο το SANI RESORT, που μετατρέπει τα μαγειρικά έλαια σε βιοκαύσιμα.

8.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις έχουν τα τελευταία χρόνια διαπιστώσει πως η περιβαλλοντική φροντίδα αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο marketing στην τουριστική βιομηχανία, το οποίο συνεισφέρει στην οικονομική βιώσιμότητα και την επιχειρηματική επιτυχία ενός ξενοδοχείου. Για αυτόν το λόγο έχουν διεξάγει σημαντικές προσπάθειες προς περιβαλλοντικά φιλικές κατευθύνσεις. (Αλεξοπούλου E., 2002). Τέτοιου είδους προσπάθειες περιλαμβάνουν τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των φυσικών πόρων, την επεξεργασία και ανακύκλωση των αποβλήτων, καθώς και την αποκατάσταση του φυσικού τοπίου. (Αλεξοπούλου E., 2002) Ωστόσο, πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της περιβαλλοντικής πολιτικής των ξενοδοχείων και ενέργειες που μπορούν να γίνουν από τις επιχειρήσεις συντελώντας προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις πρέπει να δραστηριοποιηθούν εντονότερα και αποτελεσματικότερα πάνω στους τομείς που περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική της πολιτική.

A) Διαχείριση ενέργειας

Ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο για την ορθή περιβαλλοντική πολιτική ενός ξενοδοχείου είναι η ορθολογική διαχείριση και-κατά επέκταση-η εξοικονόμηση ενέργειας. Για να επιτευχθεί αυτή, η επιχείρηση μπορεί (και πρέπει) να υιοθετήσει μια σειρά από μέτρα :

- ▲ Ενεργειακή αυτονομία στα δωμάτια
- ▲ Χρήση μαγνητικής κάρτας, αντί για κλειδί, ώστε να υπάρχει κεντρικό κλειδωμα στα δωμάτια
- ▲ Πλήρης μόνωση (θερμομόνωση-ηχομόνωση με διπλά τζάμια) στα δωμάτια
- ▲ Χρήση ανιχνευτών κίνησης στα δωμάτια, ώστε να μην λειτουργούν οι συσκευές όταν δεν υπάρχει κανείς στα δωμάτια
- ▲ Ύπαρξη ηλεκτρικής κουρτίνας προστασίας, ώστε να μην εκλύεται η ενέργεια
- ▲ Χρήση οικολογικών λαμπτήρων, οι οποίοι εξασφαλίζουν μείωση της κατανάλωσης έως και 80%
- ▲ Εφαρμογή προαιρετικής αλλαγής σεντονιών, πετσετών κ.λπ., ώστε να εξοικονομείται ενέργεια από τη χρήση των πλυντηρίων
- ▲ Χρήση για τις μετακινήσεις στην έκταση των ξενοδοχείων, οχημάτων που καταναλώνουν βιολογικά καύσιμα (βιοκαύσιμα)
- ▲ Ενημέρωση και συστάσεις προς τους πελάτες για την ανάγκη της εξοικονόμησης ενέργειας
- ▲ Βιοκλιματικός σχεδιασμός του ξενοδοχείου, ώστε να επιτυγχάνονται οι επιθυμητές συνθήκες φωτισμού και θερμοκρασίας με φυσικό τρόπο εξοικονομώντας ενέργεια

B) Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Η σημασία των ΑΠΕ στην προσπάθεια για εξοικονόμηση ενέργειας είναι τεράστια, αφού με τη χρήση των τεχνολογιών αυτών, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επιτυγχάνουν σημαντικό ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας και μειώνουν τα

λειτουργικά τους κόστη, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύουν την ευαισθησία και το ενδιαφέρον τους για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής τους.

Ωστόσο, παρά τα τόσα σημαντικά πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν οι φιλοπεριβαλλοντικές μορφές ενέργειας, όπως έδειξε η έρευνα, η εφαρμογή τους στον ξενοδοχειακό τομέα είναι πολύ περιορισμένη. Αυτό το φαινόμενο οφείλεται σε μια σειρά από αιτίες, με βασικότερες, την έλλειψη πληροφόρησης για τις δυνατότητες αυτών των πηγών ενέργειας και τις λεπτομέρειες του εκάστοτε οικονομικού πλαισίου που τις συνοδεύει, καθώς και στην έλλειψη οικονομικών κινήτρων από τους αρμόδιους φορείς. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση, για την εξάπλωση των ανανεώσιμων και φιλοπεριβαλλοντικών μορφών ενέργειας στον ελληνικό ξενοδοχειακό κλάδο, η υλοποίηση προγραμμάτων επέκτασης και ανάπτυξης των ήπιων πηγών ενέργειας στα ξενοδοχεία από τους αρμόδιους φορείς, όπως συνέβη με το ΚΑΠΕ και το πρόγραμμα HOTEEST. (Κουμέλης Θ., 2003) HOTEEST: Νέο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Πρόγραμμα για εξοικονόμηση ενέργειας στον τουρισμό.

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) ανέλαβε την υλοποίηση, προσαρμογή στα ελληνικά δεδομένα και ευρεία διάδοση στον τουριστικό κλάδο της χώρας του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Προγράμματος HOTEEST, με στόχο την καθοριστική συμβολή στην βιώσιμη ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού ξενοδοχειακού τομέα, μέσω της εφαρμογής τεχνολογιών Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΕ) και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που σέβονται το περιβάλλον. (Κουμέλης Θ., 2003)

Το ΚΑΠΕ, έχοντας ήδη υλοποιήσει με επιτυχία σχετικές δραστηριότητες στο πρόσφατο παρελθόν και έχοντας, βάσει αυτών, προχωρήσει στην παραγωγή ειδικών εργαλείων τεχνικής υποστήριξης-ενημερωτικός φάκελος εφαρμογών για γρήγορη επιλογή ενεργειακού εξοπλισμού, που συνοδεύεται από ενδεικτικά case studies-είναι πλέον έτοιμο να παράσχει πλήρη τεχνική υποστήριξη στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Σε εθνικό επίπεδο, το ΚΑΠΕ προωθεί την τεχνική υποστήριξη μέσω:

▲ Επιτόπιων επισκέψεων σε ξενοδοχειακές μονάδες που επιθυμούν να ενημερωθούν για τις τεχνικές, αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες που έχουν προκειμένου να αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες.

▲ Υλοποίησης 10 συνολικά προμελετών εφαρμογής τεχνολογιών ΑΠΕ & ΕΕ, χωρίς καμία απόλυτως επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους.

▲ Πραγματοποίησης εθνικής συνάντησης εργασίας, όπου θα παρουσιαστούν σε εκπροσώπους ξενοδοχειακών μονάδων οι πλέον σύγχρονες τεχνολογίες ΑΠΕ & ΕΕ απευθείας από τις Ευρωπαϊκές ενώσεις κατασκευαστών εξοπλισμού.

▲ Υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης μελέτης εφαρμογής (τεχνική και οικονομική υποστήριξη) σε Ξενοδοχειακή Μονάδα χωρίς καμία επιβάρυνση. (Καραντζάβελου Β., 2004)

Βασικοί στόχοι του Προγράμματος HOTEEST είναι:

▲ Η προώθηση και εφαρμογή των τεχνολογιών ΑΠΕ & ΕΕ (βιομάζα, φωτοβολταϊκά, γεωθερμικά, ενεργητικά και παθητικά ηλιακά) στον τουριστικό τομέα.

▲ Η ευρεία συμμετοχή επιχειρηματιών (ιδιοκτήτες τουριστικών και

ξενοδοχειακών μονάδων, κατασκευαστές και προμηθευτές τεχνολογιών ΑΠΕ, διπλωματούχοι μηχανικοί καθώς και τεχνικοί) για την ανάπτυξη της χρήσης και εφαρμογής των σχετικών τεχνολογιών στον τουριστικό κλάδο.

▲ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μίας στρατηγικής, για την προώθηση των τεχνολογιών ΑΠΕ στον ξενοδοχειακό τομέα σε 5 Ευρωπαϊκές χώρες.

▲ Η προώθηση και εφαρμογή των ενεργητικών ηλιακών συστημάτων που έχουν γνωρίσει τεχνολογική ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα ορισμένων χωρών (π.χ. ξενοδοχεία στην Ελλάδα και στην Ισπανία) και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες (Κουμέλης Θ., 2003)

Μια άλλη πτυχή της προσπάθειας για ενθάρρυνση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων στην χρήση φιλοπεριβαλλοντικών τεχνολογιών παραγωγής ενέργειας, είναι η παροχή οικονομικών κινήτρων προς τα ξενοδοχεία για εγκατάσταση και χρήση τεχνολογιών ΑΠΕ.

Ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση όπως φαίνεται πραγματοποιήθηκε στην ημερίδα με θέμα την «Τεχνική Υποστήριξη στην Τουριστική Βιομηχανία με τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» που διοργανώθηκε από το ΚΑΠΕ με την υποστήριξη του ΕΟΤ.

Η σπουδαιότητα που αποδίδει και η Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της διαχείρισης ενέργειας αντανακλάται και στα ειδικά προγράμματα με στόχο την πραγματοποίηση σχετικών έργων από τις επιχειρήσεις που εφαρμόζονται και στην χώρα μας, όπως είναι το πρόγραμμα Hotres στο πλαίσιο του Altener που υλοποίησε το ΚΑΠΕ. (Καραντζάβελου Β., 2003)

Στην ημερίδα τονίσθηκε η δυνατότητα που παρέχεται στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, να επιχορηγηθούν με ποσοστό από 25%-40%, ή να τύχουν φοροαπαλλαγών, βάσει του αναπτυξιακού νόμου 2601/98, για έργα αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και με ποσοστό 40% ή φοροαπαλλαγή 100% για έργα παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας όπως η αιολική, η υδροηλεκτρική, η ηλιακή και η γεωθερμική. (Καραντζάβελου Β., 2003)

Η επέκταση της χρήσης των ΑΠΕ για τις ενεργειακές ανάγκες των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ποιότητα του φυσικού περιβάλλοντος και αποτελεί το σημαντικότερο στοιχείο για την αποτελεσματική περιβαλλοντική πολιτική των ξενοδοχείων. Για αυτό, είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός νομοθετικού και οικονομικού πλαισίου από το κράτος που να ευνοεί την ανάπτυξή τους.

Επίσης, μια βασικότερη παράμετρος είναι η ενημέρωση των ξενοδόχων για τις ΑΠΕ και τα πλεονεκτήματα που επιφέρει η χρήση τους, τόσο για την προστασία του περιβάλλοντος, όσο και για την επιχειρηματική επιτυχία των ξενοδοχείων τους. Αυτή η ενημέρωση μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω σεμιναρίων, ημερίδων και ανάλογων εκδηλώσεων από το ΚΑΠΕ, του Υπουργείου Ανάπτυξης και του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Γ) Απόκτηση Πιστοποιητικού Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος για να αποδείξει την περιβαλλοντική της

ευαισθησία μια ξενοδοχειακή επιχείρηση προς το ελληνικό και διεθνές κοινό είναι η απόκτηση Πιστοποιητικού για το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζει, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001. **(Κουμέλης Θ., 2006)** Το ISO 14001 είναι ένα Διεθνές Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, το οποίο επιδιώκει την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη της ρύπανσης. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 όταν εφαρμόζεται σε μια επιχείρηση την καθιστά ικανή να διαχειριστεί τις περιβαλλοντικές της επιδράσεις και να οδηγείται σε συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων. **(Κουμέλης Θ., 2006)**

Ένας άλλος τρόπος είναι η καταχώρηση του ονόματος του ξενοδοχείου στο μητρώο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον η ξενοδοχειακή μονάδα έχει επιλέξει να επαληθεύσει το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 761/2001 (EMAS). **(Αλεξοπούλου Ε., 2002)** Εφαρμογή Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001, EMAS). Η ανάπτυξη Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι η αρχή στην προσπάθεια ελέγχου και μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από τη λειτουργία μιας επιχείρησης. Η πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζει μια εταιρία με το διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο ISO 14001 ή το Ευρωπαϊκό Πρότυπο Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS), προσδίδει στις προσπάθειες της εταιρίας την έξωθεν καλή μαρτυρία όσον αφορά την σοβαρότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος που εφαρμόζει. **(Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)** Παράλληλα, σε μια ολοένα και περισσότερο ανταγωνιστική αγορά αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο που βοηθά την ξενοδοχειακή επιχείρηση να προσελκύσει νέους πελάτες ή να διεισδύσει σε νέες πιο απαιτητικές αγορές. **(Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)**

Διαχείριση Ενέργειας και Φυσικών Πόρων

Η εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και φυσικών πόρων (νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες, κλπ.) οδηγεί στη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της λειτουργίας μίας επιχείρησης και στη μείωση του λειτουργικού κόστους. **(Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)**

Διαχείριση / Ελαχιστοποίηση Αποβλήτων

Ο διαχωρισμός: κατηγοριοποίηση, συλλογή, συσκευασία, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των αποβλήτων μιας επιχείρησης, αποτελεί μια πολύπλοκη και δαπανηρή διαδικασία, ιδιαίτερα για τα απόβλητα που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνα. **(Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)**

Η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Συστήματος Διαχείρισης/Ελαχιστοποίησης Αποβλήτων, πέρα από το όφελος της συμμόρφωσης με την κείμενη νομοθεσία, μειώνει το κόστος διαχείρισης τους, εντοπίζοντας δυνατότητες αξιοποίησης των στερεών ή υγρών αποβλήτων μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης.

(Δρ. Βλοντάκης Γ., 2005)

Βασικές αρχές των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης αποτελούν :

▲ Η αναγνώριση των περιβαλλοντικών θεμάτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων-λειτουργιών του ξενοδοχείου

- ▲ Η μέτρηση και καταγραφή των θεμάτων αυτών
- ▲ Η μείωση των απορριμμάτων
- ▲ Η εξοικονόμηση νερού και ενέργειας
- ▲ Η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- ▲ Η συνεχής βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του ξενοδοχείου μέσα από τους στόχους και τα περιβαλλοντικά του προγράμματα (Αλεξοπούλου Ε., 2002)

Τα σημαντικότερα οφέλη ενός ξενοδοχείου που εφαρμόζει ένα πιστοποιημένο/επαληθευμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι τα ακόλουθα:

- ▲ Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην τοπική και διεθνή τουριστική αγορά
- ▲ Οικονομικά οφέλη από τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, φυσικών πόρων και την ανακύκλωση των αποβλήτων
- ▲ Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία-αποφυγή προστίμων (Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο άμεσο μέλλον θα επιβάλλει τον έλεγχο της τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και θα εφαρμοσθεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». (Αλεξοπούλου Ε., 2002)

Απαραίτητη προϋπόθεση για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από την τουριστική ανάπτυξη και την λειτουργία των ξενοδοχειακών μονάδων, είναι η αύξηση του πλήθους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που λειτουργούν με Πιστοποιητικό Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Κάτι τέτοιο, οδηγεί στην μείωση της ρύπανσης, στην εξοικονόμηση ενέργειας και υδάτινων πόρων και στον σεβασμό του φυσικού τοπίου. Άλλωστε, υπάρχουν σημαντικά κίνητρα (οικονομικά και επιχειρηματικά) που ωθούν τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στο άμεσο μέλλον, η θέση μιας ξενοδοχειακής μονάδας που λειτουργεί δίχως πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης, θα είναι ιδιαίτερα επισφαλής και μειονεκτική στην εγχώρια και διεθνή τουριστική αγορά.

Δ) Διαχείριση Υδάτινων Πόρων

Η διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι βασικό συστατικό μιας αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής από ένα ξενοδοχείο. Το πρόβλημα της λειψυδρίας είναι έντονο στην χώρα μας, ειδικά στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές (οι οποίες επωμίζονται σχεδόν όλο το βάρος της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας), εξαιτίας της εντατικής επιχειρηματικής τουριστικής δραστηριότητας που ασκείται σε αυτές τις περιοχές. Για αυτό είναι απαραίτητη η προσπάθεια εξοικονόμησης νερού από όλους και περισσότερο από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Για να υπάρξει η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και κατά συνέπεια η εξοικονόμηση νερού, υπάρχει μια σειρά από μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν από κάθε ξενοδοχείο με περιβαλλοντική ευαισθησία. Αυτά τα μέτρα είναι:

- ▲ Εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού και χρήση του επεξεργασμένου νερού για ποτίσματα (εκτός του γκαζόν για λόγους υγιεινής) και εξωτερικές καθαριότητες.
- ▲ Συλλογή του βρόχινου νερού και χρήση του για πότισμα και καθαριότητες.
- ▲ Πότισμα του κήπου κατά τις βραδυνές ώρες που είναι μεγαλύτερη η απορροφητικότητα των φυτών, με τη μέθοδο “στάγδην” (bec)-τοποθέτηση στους

κήπους ντόπιων/μεσογειακών φυτών που έχουν περιορισμένες ανάγκες σε νερό.

▲ Τακτικός μικροβιολογικός και χημικός έλεγχος του νερού στα δωμάτια, στις πισίνες, κ.λπ.

▲ Γέμισμα των πισίνων με θαλασσινό νερό.

▲ Εγκατάσταση στα δωμάτια υδραυλικών συσκευών που ευνοούν την εξοικονόμηση νερού (βρύσες με αισθητήρες κίνησης, φωτοκύτταρο, ρυθμιστές ροής στο ντους, το νιπτήρα, καζανάκια με μειωμένη χωρητικότητα, αντικατάσταση μπανιέρας με ντουζιέρα).

▲ Εφαρμογή προαιρετικής αλλαγής λινών από το δωμάτιο, μόνο μετά από απαίτηση του πελάτη.

▲ Τακτικός έλεγχος του υδραυλικού συστήματος για τυχόν διαρροές και άμεση επιδιόρθωσή τους. (WWF)

Όλα τα παραπάνω μέτρα φαίνονται-και είναι-εξαιρετικά απλά, η εφαρμογή τους όμως, είναι καταλυτικής σημασίας για την επίτευξη της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων και την εξοικονόμηση του νερού. Όσο μεγαλύτερο είναι το πλήθος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που ακολουθούν αυτήν την πολιτική σχετικά με την διαχείριση των υδάτινων πόρων, τόσο πιο δραστικά θα αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της λειψυδρίας που μαστίζει την χώρα μας.

Ε) Έλεγχος ρύπανσης

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχημένη περιβαλλοντική πολιτική ενός ξενοδοχείου είναι η προσπάθεια για μείωση των απορριμμάτων και των αποβλήτων (υγρών και στερεών) που παράγει. Η προσπάθεια για περιορισμό της ρύπανσης είναι απαραίτητη για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στις τουριστικές περιοχές που δραστηριοποιείται εντατικά μεγάλο πλήθος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται σημαντικά το φυσικό οικοσύστημα. Για να υπάρξει αποτελεσματική προσπάθεια μείωσης της ρύπανσης πρέπει η κάθε ξενοδοχειακή επιχείρηση να εφαρμόζει μια πολιτική που να περιλαμβάνει κάποιες ενέργειες. Αυτές είναι οι ακόλουθες :

▲ Χρήση αντικειμένων από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον (π.χ. πάνινες τσάντες αντί για πλαστικές).

▲ Χρήση προϊόντων που περιέχονται σε συσκευασίες φιλικές προς το περιβάλλον, ανακυκλώσιμες και επαναχρησιμοποιούμενες (π.χ. γυάλινα μπουκάλια αντί για πλαστικά).

▲ Αποφυγή των πολλών και μικρών συσκευασιών και προτίμηση σε μεγάλες και επαναχρησιμοποιούμενες συσκευασίες για την κουζίνα (π.χ βούτυρο, μαρμελάδες, γάλα χύμα και όχι συσκευασίες μιας χρήσεως).

▲ Χρησιμοποίηση προϊόντων στην κουζίνα βιολογικής καλλιέργειας.

▲ Χρησιμοποίηση απορρυπαντικών φιλικών προς το περιβάλλον, τα οποία δεν περιέχουν χημικά στοιχεία επικίνδυνα για την ατμόσφαιρα (προτιμότερα είναι τα συμπυκνωμένα).

▲ Εκπαίδευση του προσωπικού στα σύγχρονα συστήματα υγιεινής και καθαριότητας.

▲ Εγκατάσταση μηχανισμού βιολογικής επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

♣ Συλλογή των απορριμμάτων και διαχωρισμός τους ανάλογα με την πρώτη ύλη από την οποία προέρχονται, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία της ανακύκλωσης.

♣ Πρωτοβουλία για επεξεργασία και αξιοποίηση των υγρών και στερεών αποβλήτων του ξενοδοχείου όσο είναι δυνατό (ανακύκλωση, κομποστοποίηση μέρους των απορριμμάτων, μετατροπή μέρους των απορριμμάτων σε ζωοτροφή, διαλογή των επικίνδυνων υλικών). **(GREENPEACE) (Travel Daily News)**

Η εφαρμογή των παραπάνω μέτρων αποτελεί βασική προϋπόθεση για την μείωση του όγκου των απορριμμάτων που παράγεται από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και οδηγούν στην έντονη επιβάρυνση των φυσικών οικοσυστημάτων αυτών των περιοχών.

8.3 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο τουριστικός τομέας στην Ελλάδα, μια από τις βασικότερες οικονομικές δραστηριότητες της χώρας, αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από άλλες μεσογειακές χώρες, οι οποίες είναι σε θέση να προσφέρουν παρόμοιες υπηρεσίες. Η βιωσιμότητα του ελληνικού τουρισμού στηρίζεται στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, γεγονός που αποτελεί απαίτηση από όλο και μεγαλύτερη μερίδα των τουριστών και στην διατήρηση και προβολή του σημαντικότερου προϊόντος που παρέχει η Ελλάδα στους τουρίστες, «το περιβάλλον».

Είναι γεγονός, ότι σε πολλές τουριστικές περιοχές της Ελλάδας ο μαζικός τουρισμός, σε συνδυασμό με την έλλειψη τεχνογνωσίας και υποδομής για την προστασία του περιβάλλοντος, οδήγησε στην ουσιαστική περιβαλλοντική τους υποβάθμιση (ρύπανση της θάλασσας, χωροταξική αναρχία, απορρίμματα, θόρυβος, έλλειψη νερού) το οποίο είχε σημαντικές συνέπειες στο επίπεδο των τουριστών που επισκέπτονταν την περιοχή και κατά επέκταση στην τουριστική ανάπτυξη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, είναι φανερό ότι η διατήρηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων περιβαλλοντικών σχεδίων και η προβολή προς τα έξω της ευαισθησίας που υπάρχει για το περιβάλλον, είναι στοιχεία απαραίτητα για την επιβίωση κάθε τουριστικής επιχείρησης.

Το γεγονός αυτό, αφορά κυρίως στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν το σημαντικότερο ποσοστό του τουριστικού τομέα και οι οποίες καλούνται σήμερα να ακολουθήσουν τις σύγχρονες τάσεις στον τομέα αυτό και να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις που θέτει, τόσο η αγορά όσο και η σχετική νομοθεσία, προκειμένου να εξασφαλίσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να διασφαλίσουν τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξή τους.

Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη λειτουργία των ξενοδοχείων, είναι δυνατό να βοηθήσει ουσιαστικά στην βιώσιμη ανάπτυξη των μονάδων αυτών, εφόσον από τη μια πλευρά η διατήρηση της ποιότητας του περιβάλλοντος είναι απαραίτητη για την διατήρηση του ποιοτικού τουρισμού, ενώ από την άλλη η επίδειξη ευαισθησίας για το περιβάλλον και η ανάπτυξη δράσεων για την περιβαλλοντική προστασία, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν σαν ένα εργαλείο προσέλκυσης τουρισμού. **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Ειδικότερα, τα κυριότερα θέματα στα οποία ο πελάτης των ξενοδοχειακών μονάδων παρουσιάζει ευαισθησία περιλαμβάνουν: την ποιότητα και ποσότητα των υδάτων (θάλασσα, πισίνες, πόσιμο νερό), την διατήρηση του φυσικού τοπίου, την εσωτερική ποιότητα του αέρα στους χώρους του ξενοδοχείου, την ατμοσφαιρική ρύπανση και τον θόρυβο. Οι εφαρμογές τεχνικών επεξεργασίας των λυμάτων και παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων, όπως και η υιοθέτηση δράσεων για την μείωση της κατανάλωσης νερού, μπορούν να βοηθήσουν ουσιαστικά στην προστασία των υδάτινων πόρων της ευρύτερης περιοχής, όπου κάθε ξενοδοχείο είναι εγκατεστημένο. Επιπλέον, η ορθή διαχείριση των απορριμμάτων και των πιθανών αέριων εκπομπών και η προστασία του περιβάλλοντος χώρου, βοηθούν στην διατήρηση του φυσικού τοπίου. **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Τέλος, η διερεύνηση της ποιότητας του αέρα στους εσωτερικούς χώρους του ξενοδοχείου (ρυπαντικές παράμετροι, όπως οι πτητικές οργανώσεις, οσμές, υγρασία και εμφάνιση βιολογικών παραγόντων) είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η εμφάνιση συμπτωμάτων παρομοίων με αυτά του συνδρόμου των “άρρωστων κτιρίων” και της “ασθένειας των λεγεωνάριων”, τα οποία έχουν παρατηρηθεί σε πολλά ξενοδοχεία του κόσμου, αλλά και στην Ελλάδα. **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Συνεπώς από τα παραπάνω διαφαίνεται, ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση ποιοτικών διακοπών στον πελάτη. Παράλληλα, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη από τα ξενοδοχεία σχεδίων ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης, παρουσιάζει και άλλα σημαντικά πλεονεκτήματα.

Η μείωση του κόστους λειτουργίας, αποτελεί ένα ουσιαστικό όφελος το οποίο είναι δυνατό να επιτευχθεί μέσω μιας σειράς μέτρων, τα οποία ανάλογα με την περίπτωση μπορεί να είναι: μείωση της κατανάλωσης νερού, μείωση της κατανάλωσης διαφόρων βοηθητικών υλικών, όπως π.χ. τα υλικά καθαρισμού ή αντικατάστασή τους με λιγότερο ρυπογόνα, μείωση των παραγόμενων αποβλήτων, αξιοποίηση της επεξεργασμένης εκροής των λυμάτων σε διάφορες χρήσεις, όπως άρδευση πρασίνου, μείωση των χρησιμοποιούμενων υλικών συσκευασίας, διαλογή στην πηγή και ανακύκλωση υλικών συσκευασίας, αξιοποίηση παραγόμενων αποβλήτων, όπως για παράδειγμα η λιπασματοποίηση (composting) της παραγόμενης ιλύος, από το σύστημα βιολογικής επεξεργασίας των λυμάτων και του οργανικού κλάσματος των απορριμμάτων εφαρμογή λιγότερο δαπανηρών, σε σχέση με τα συμβατικά, συστημάτων επεξεργασίας των λυμάτων, ενεργειακή εξοικονόμηση μέσω της εφαρμογής τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συστημάτων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας. **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα που προκύπτει από την εφαρμογή ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής στα ξενοδοχεία, είναι η συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και κατά επέκταση η αποφυγή κυρώσεων (πρόστιμα, ανάκληση άδειας λειτουργίας κ.λπ). **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η εισαγωγή της περιβαλλοντικής διάστασης στα ξενοδοχεία συνεπάγεται επενδύσεις ιδιαίτερα υψηλού κόστους, τις οποίες το ξενοδοχείο δεν μπορεί να αντέξει. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιβαλλοντικές πιέσεις που προκαλούνται από τα ξενοδοχεία είναι συνήθως προβλήματα απλά, που έχουν μελετηθεί σε σημαντικό βαθμό, υπάρχει η απαραίτητη τεχνογνωσία για την αντιμετώπισή τους με απλές, έξυπνες και λειτουργικές λύσεις, οι οποίες δεν παρουσιάζουν υψηλό κόστος εφαρμογής και συντήρησης. **(Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)**

Συνεπώς, αυτό που απαιτείται για την ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι:

- ♣ Λεπτομερής διερεύνηση των προβλημάτων του ξενοδοχείου
- ♣ Ορθολογικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των προβλημάτων
- ♣ Γνώση των δυνατοτήτων που παρέχει η σύγχρονη επιστήμη προς την

κατεύθυνση της περιβαλλοντικής διαχείρισης. (Σπανός Ι., Λαγούδη Α., 2002)

Καταλήγοντας, πρέπει να σημειωθεί ότι ο μακροπρόθεσμος και προσεκτικά σχεδιασμένος προγραμματισμός εκ μέρους των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, η υψηλή στοχοθεσία και η ουσιαστική γνώση των σύγχρονων απαιτήσεων της αγοράς, είναι οι παράγοντες που εντοπίζουν την αναγκαιότητα για την ανάπτυξη σχεδίων ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης η εφαρμογή των οποίων, οδηγεί στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μέσω της διασφάλισης της προστασίας του περιβάλλοντος και της παροχής στους πελάτες υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών.

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και η προσπάθεια αναβάθμισής του, είναι μονόδρομος για την τουριστική βιομηχανία. Το σύγχρονο διεθνές τουριστικό ρεύμα, θέτει ως ύψιστο κριτήριο επιλογής προορισμού διακοπών την ποιότητα του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Η θέση μιας περιοχής στην τουριστική αγορά κρίνεται από την κατάσταση και το επίπεδο του περιβάλλοντος, συνεπώς ο ξενοδοχειακός κλάδος που αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο του οικοδομήματος της τουριστικής βιομηχανίας επιβάλλεται να δραστηριοποιηθεί αποφασιστικά, έντονα και μεθοδικά για την προστασία του περιβάλλοντος, με την υιοθέτηση περιβαλλοντικής πολιτικής βασισμένη σε συγκεκριμένες αρχές.

Υπάρχει μια έντονη ενεργοποίηση, προς βασικές κατευθύνσεις περιβαλλοντικής δράσης, κυρίως από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που ανήκουν στις υψηλές κατηγορίες. Ωστόσο, επιβάλλεται να επεκταθεί η οικολογική συνείδηση και δράση στο σύνολο του ξενοδοχειακού κλάδου. Βασικότερη προϋπόθεση για να συμβεί αυτό, είναι η οικολογική αφύπνιση μέσω ενημερωτικής εκστρατείας από όλους τους εμπλεκόμενους με τον τουρισμό φορείς, κρατικούς και μη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ♣ Δρ.Βλοντάκης Γ., (2005), “Περιβαλλοντική και Ενεργειακή Αριστεία. Σύγχρονες Εφαρμογές για τα ξενοδοχεία”, Hotel & Restaurant on line
- ♣ Ηγουμενάκης Ν., Κραβαρίτης Κ., Λύτρας Π., (1999) “Εισαγωγή στον Τουρισμό” Αθήνα: INTERBOOKS
- ♣ Κουμέλης Θ., (2006), “Ενίσχυση ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για εγκατάσταση Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001” Travel Daily News
- ♣ Κουμέλης Θ., (2003) “Εφαρμογές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στον ελληνικό ξενοδοχειακό τομέα” Travel Daily News
- ♣ Βαλεργά Μ.,(2006), “Γράμμα από την Grecotel για τον Τουρισμό και το Περιβάλλον”.
- ♣ Ανδρίτσος Α., Αδακτύλου Ν., Καραβασίλη Μ., (2001) “Κατασκευές και Περιβάλλον” Αθήνα: ΟΕΔΒ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΔΙΑΔΥΚΤΙΟΥ

- ♣ Hotel & Restaurant on line
- ♣ <http://www.hotel-restaurant.gr/core/portal>
- ♣ Travel Daily News
- ♣ <http://www.traveldailynews.gr>
- ♣ Ecotec: Η τεχνολογία στην υπηρεσία του περιβάλλοντος
- ♣ <http://www.ecotec.gr>
- ♣ <http://www.ecocrete.gr>
- ♣ <http://www.hiltondubaijumeirah.com>
- ♣ <http://www.grandhyattdubai.com>
- ♣ <http://eaglespalaceresort.gr>

GREENPEACE

- ♣ <http://www.greenpeace.org/greece>

WWF

- ♣ <http://www.wwf.gr>

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- ♣ <http://www.eot.gr>
- ♣ <http://gnto.gr>

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- ✧ the tourism report
- ✧ "relacs" και πράσινη ενέργεια

